

I Lumi Alano i Rupes

o.p.

**APOLOGJIA E RRUZARES SË
SHENJTË**

**Për Ileshkvin Ferriko i Cluny,
Ileshkëv i Tournait.**

*(Apologeticus seu Tractatus responsorius de
Psalterio Virginis Mariae, ad Ferricum de Cluniaco,
Episcopum Tornacensem)*

**PËRKTHIM ITALISHT ME TEKST NË KRYE LATINISHT MARRË NGA PJESA E
PARË E VEPRËS NËN KUJDESHIN E P. Frà GIOVANNI ANDREA COPPESTEIN
o.p.: *Beati fr. Alani redivivi Rupensis, tractatus mirabilis de ortu et progressu
Psalterii Christi et Mariae eiusque Fraternitatis*, Freiburg, 1619**

(me botime të ndryshme në vijim)

Seria: Studia Rosariana, n. 8:

PARATHËNIE

Figura e Kardinalit Ferriko nga Cluny (+7 tetor 1483), varri i të cilit gjendet në Romë, në Bazilikën e Shenjtes Mari të Popullit, gërshetohet me jetën dhe veprat e Këngëtarit më të madh të së Shenjtes Rruzare, të Lumit Alano i Rupes (Plouer sur Rance 1428 – +Zwolle 8-9-1475).

Kur ishte Ipeshkëv i Tournait, Ferriko i kërkoi të Lumit Alano i Rupes o.p. një përmbledhje të promovimit të zellshëm të Rruzares së Shenjtë, që ai kishte bërë në Douai, duke nisur nga viti 1464, viti i shfaqjeve të Zojës së Rruzares që pati Alano dhe që e bëri ta përhapte Rruzaren në Fiandre, në mënyrë të veçantë në Lille dhe në Douai dhe të hapte në Douai Vëllazërinë e parë të Rruzares, sipas modelit të Vëllazërive të Virgjëres Mari të Shën Domenikut, të lëna në harresë prej dhjetëra vitesh.

Alano i shkroi kujtimet e tij me rregull në Apologjinë e Rruzares dhe ia dorëzoi Mons. Ferrikos, duke shkuar vetë, nga Rostocku, në Episkopatën e Katedrales së Tournait, në qershor të vitit 1475, e pastaj shkoi për të vizituar Vëllazërinë e tij të Rruzares në Douai, dhe mbajti aty predikimin e tij të fundit, dhe në fund pas një vizite të bërë Lorenzo Musscheseles (Laurentius Musgheselius), Prior i Certozës së Herines (Certoza e Cherq, në afërsi të Tournait, në provincën e Hainault, Belgjikë), ndaloi afër Kuvendit domenikan në Gand, për t'u nisur pastaj për në Zwolle, për të kaluar pushimet verore, para se të fillonte një vit mësimdhënieje universitare në Rostock.

Por ja që në Zwolle, pikërisht në atë verë, ndodhi mbyllja e jetës së Këngëtarit më të madh të Zojës së Rruzares së Shenjtë: u sëmur papritur, me 15 gusht 1475, siç vërtetoi një nxënës i tij i devotshëm, Fra Mikeli i Lille, dha frymën e fundit në mënyrë të devotshme, duke thënë vazhdimisht Të falemi Mari, me 8 shtator 1475 dhe u varros në absidën e Kishës së vjetër të Zwolle, që pastaj, pas një zjarri u rindërtua në vitin 1511, duke e zgjatur absidën (pra, absida ndodhej pothuajse në mes të Kishës së tashme).

Besojmë që Ipeshkvi Ferriko i Cluny të ketë dashur nga Alano Apologjinë e Rruzares së Shenjtë, jo për të hedhur poshtë veprën e shenjtë të Rruzares së Shenjtë dhe të Vëllazërisë së tij, por për devotshmërinë e tij personale ndaj Marisë së Shenjtë dhe këtë na e

thotë “Lajmërimi” i bukur që u porosit pikërisht mes viteve 1465 dhe 1475, vit i Apologjisë së Rruzares së Shenjtë të të Lumit Alano.

Ferriko i Cluny lindi në Autun, në Borgonjë, rreth vitit 1430 dhe vdiq në Romë, me 7 tetor 1483.

Bëri studimet në Bolonjë dhe ndoqi doktoraturën në Utroque Iure (E Drejta Civile dhe Kanonike), dhe ishte Burrë Shteti dhe Klerik i Dukatit të Borgonjës, derisa u bë një prej tre Ambasadorëve të Borgonjës në shërbim të mbretit Luigji XI të Francës (Bourges, 3 korrik 1423 – Plessis-les-Tours, 30 gusht 1483), që pastaj, në vitin 1473 e emëroi Ileshkëv të Tournait deri në vdekje, që ndodhi në vitin 1483.

Në Konkistorin e 15 majit 1480, Ferriko u bë Kardinal nga Papa Sisto VI (në të vërtetë Ferriko ishte emëruar tashmë në fshehtësi Kardinal nga Papa Paolo II në vitin 1471, por emërimi nuk ndodhi për shkak të vdekjes së parakoshshme të Papa Paolos II), dhe Mons. Ferriko arriti në Romë, me 3 qershor 1482 dhe mori me 10 qershor 1482 kapelën e kuqe të kardinalit nga Papa Sisto VI, me titullin Kardinal Presbiteran i Bazilikës së Shën Vitalit në Romë.

Dhe është në këtë moment të ardhjes së tij në Romë që historia e Mons. Ferrikos së Cluny kryqëzohet me një tjetër Shenjt plot autoritet, Shën Françeskun e Paolës.

Mbreti Luigji i XI, njëri prej tre Ambasadorëve të të cilit ishte Ferriko, në vitin 1482 u sëmur rëndë, duke mos arritur të shërohej në asnjë mënyrë dhe duke shpresuar të kishte një shërim nga ndonjë mrekulli, dërgoi disa njerëz që t’i thonin taumaturgut të famshëm Shën Françesku i Paolës të shkonte tek ai në Francë.

Megjithatë, Shën Françesku i Paolës nuk donte të shkonte, sepse ishte tepër i lidhur me Kalabrinë e tij.

Atëherë mbreti Luigji i XI dërgoi një Ambasadë në Romë dhe mund të mendohet pa pikë dyshimi, për shkak të koençidencës së datave, që Ambasadori i përcaktuar ishte pikërisht S.E.Mons. Ferriko i Cluny, që duhej të vinte në Romë për titullin e Kardinalit, me qëllim që t’i kërkonte Papës Sisto VI t’i dërgonte në Francë Shën Françeskun e Paolës.

Kur Shën Françeskut të Paolës iu kërkua pikërisht nga Papa Sisto VI të shkonte në Francë, tek Oborri i mbretit Luigji XI, Shenjti nuk mundi më të thoshte jo, dhe u nis nga Kalabria me një gomar dhe disa vëllezër, kaloi më përpara në Romë, ku njohu Papa Siston VI, i cili i dha autorizimin që të bekonte qirinjtë, dhe pastaj hipi në anije në

Civitavecchia për në Francë, ku jetoi pranë Pallatit Mbretëror të Tour, deri në vdekje, që ndodhi të Premten e Madhe, me 2 prill 1507, në moshën 91 vjeçare.

Shën Françesku i Paolës kur takoi mbretin Lugji i XI, e paralajmëroi që nuk ishte Vullneti i Zotit që ai të shërohej fizikisht dhe që do ta kishte ndihmuar të shërohej në shpirt, duke bërë që ai të vdiste në paqe.

Ishte në Francë që Urdhëri i rregulltarëve të vegjël nga vetmitar u bë cenobitik dhe Shën Françesku këtu themeloi Urdhërin e Murgeshave Minore dhe Urdhërin Terciar Minor, dhe me 20 maj 1502 Papa Aleksandri i VI, pikërisht me kërkesë të Shën Françeskut të Paolës miratoi Urdhërin e rregulltarëve të vegjël me Dekretin: “Ad fructus uberes”.

Edhe mbretërit pasardhës të Luigjit XI e vlerësuan shumë praninë e Shën Françeskut në Oborrin mbretëror të Francës, aq sa mbretërit e Francës ndërtuan një Kuvend të rregulltarëve të vegjël në Tour, në Francë dhe një Kuvend të rregulltarëve të vegjël në kodrën Pinço në Romë (dhe aty ngjitur Kishën e famshme të Trinità dei Monti, në Romë).

Kardinali Ferriko i Cluny gjendej akoma në Romë, kur vdiq papritur nga goditja në tru, me 7 tetor 1483.

Një ditë pas vdekjes, Kardinal Ferriko u varros në Bazilikën e Shenjtes Mari të Popullit në sheshin e Popullit, në Romë, larg pra nga Chapelle Dorée (Kisha e Artë) e Katedrales së Saint-Lazare, në Autun, në Francë, që ai e kishte ndërtuar për t’u varrosur pas vdekjes.

Mbishkrimi në varrin e tij në Romë, që ndodhet pas Altarit të Madh është: “Hic iacet D. Ferricus de Cluniaco Natione Burgundus, Iuris Utriusq. Doctor tituli Sancti Vitalis Presbyter Cardinalis Episcopus Tornacen qui obiit die martis VII octobr Anno Salutis M CCC LXXXIII Orate Deum pro salute sua”, përkthimi i të cilit është: “Këtu pushon Mons. Ferriko i Kluny, me kombësi burgunde, doktor i të dy të Drejtave (Civile dhe Kanonike), Kardinal Presbiteran me titull të Shën Vitalit, Ipeshkëv i Tournait, që vdiq të martën, më 7 tetor të Vitit të Shpëtimit 1483. Lutni Zotin për shpëtimin e tij”.

SHËNIME METODOLOGJIKE

Teksti latinisht është transkriptimi besnik i botimit të fundit latinisht të At Andreas Coppestein O.P të vitit 1847, kështu që, për shkak të gabimeve të transkriptimit të këtij botimi, është krahasuar ky botim me botimet e kaluara më kryesore të së njëjtës vepër, dhe ajo që ishte ndryshe në të gjitha botimet, në krahasim me versionin e vitit 1847, është zëvendësuar në tekst, pa i dhënë informacione lexuesit, meqë flitet për të njëjtat fjalë, ku është gabuar ndonjë zanore ose grup bashkëtingëlloresh, ose fjalët që në botimin e vitit 1847 ishin theksuar në botimet e tjera të plota.

Kur teksti ishte ndryshe me mungesa fjalësh apo fjalish, kemi shënuar ndryshimin tek shënimet poshtë tekstit, për të patur gati një tekst të sigurt latinisht, si bazë për punimet shkencore të ardhshme mbi veprat e të Lumit Alano i Rupes.

Teksti në italisht është gjithmonë i vënë përballë tekstit latinisht dhe është gjithmonë letrar.

Për t'i dhënë një kuptim më të madh tekstit:

“Psalterium” (Psalteri) do të jepet gjithmonë me “Rruzarja e Shenjtë” ose me “Psalteri i Rruzares”;

“Oratio Domenica” (Lutja e Zotit) është përkthyer “Ati ynë”;

“Salutatio Angelica” (Përshëndetje Engjëjllore), është dhënë me: “Të falemi Mari”;

“Psaltes” (Psaltës), me “Rruzarian”.

PREZANTIMI I APOLOGJISË SË TË LUMIT ALANO I RUPES FERRIKOS, IPESHKVIT TË TOURNAIT

Lavdëroni Zotin, Jezu Krishtin dhe Virgjëren Mari në Psalterin e Rruzares, bashkë me grupin e besimtarëve tuaj, kështu që të meritoni të madhëroni në përjetësi, ballë përballë, Trininë e Shenjtë nën pëlqimin e të Lumëve, bashkë me Shpirtrat Engjëllorë.

Shkëlqësi i nderuar, At dhe Zot në Krishtin, shkruante Shën Agostini, në librin, "Doktrina e Krishterë", barinjte e deleve të Krishtit duhet t'i udhëheqin në kullotat e gjelbra të virtyteve dhe t'i mbrojnë nga sulmet e ujqërve dhe të shpendëve të egër: do t'i japin llogari Krishtit, Mbretit Suprem të tufave, për humbjes së shpirtrave, të besuara atyre.

Kështu duhet interpretuar citimi, sipas shën Gregorit, në librin "Kujdesi baritor": nëse ato do të humbisnin për neglizhim ose për mësimin e keq, ose për shembullin e keq, ose për skandal të atij që ishte i destinuar t'i mbronte (kujdesej).

Për këtë o lleshkvi më i besuar i deleve të Krishtit dhe i farkëtuar në mënyrë të qëndryeshme në të gjitha virtytet, në lleshkvinë e Tuornait, ku ushtroni Kujdesin Apostolik me merita të larta dhe të përshtatshme të Atësisë Suaj, të njihni mjete të shëndetshme për besimtarët tuaj.

Dhe para së gjithave, mjetet e shëndetshme që, nën paraardhësin tuaj që njihete dhe aprovonte, janë përdorur me mjaft devotshmëri në qytete të ndryshme të kësaj Dioqeze (Alma Dioqesi) dhe vetë këta mjete të shëndetshme, me shumë gëzim janë aprovuar.

Ky Mjet i Shëndetshëm është pra Rruzarja e Marisë së Pastër, Gjithmonë Virgjër, Nënës së Hyjit.

Nga momenti që është pëlqyer nga Autoriteti Juaj për të patur me mua një ballafaqim Atëror mbi të, atëherë, për shpëtimin e shumë shpirtrave, duke plotësuar përulësisht kërkesën Tuaj dhe qëllimin, me pak fjalë, si të mundem, do të provoj t'u ofroj në mënyrë të rregullt mirësjelljes Suaj ca sqarime mbi natyrën e Rruzares së Virgjëres Mari.

Larg qoftë, nuk është qëllimi im t'u mësoj me shkencën Tuaj Sublime Apostolike, por siç thoshte Shën Anselmi, vetëm për të sjellë në kujtesë gjëra tashmë shumë të njohura, për një ndërgjegjësim më efikas.

KAPITULLI I

Pse Rruzarja e Shenjtë është quajtur Psalteri i Jezusit dhe i Marisë?

Shumë i famshmi Atë dhe Zot në Krishtin, Trinia e Shenjtë ofron shpëtimin e mëkatarëve përmes Rruzares së Shenjtë të Virgjëres Mari.

1. Rruzarja e Shenjtë është quajtur, në fakt, Psalter nga të kënduarit e Psalmeve për ata që i shërbejnë Zotit dhe Virgjëres Mari, dhe përmes saj ata janë quajtur Psaltës.

Rruzarja e Shenjtë është quajtur kështu nga Psalteri i Davidit që ishte imazh i Përshëndetjes Engjëllorë.

Në fakt Këngët e Ligjit Antik janë shëmbëllesë e Besëlidhjes së Re sipas Shën Ambrozit.

2. Nëse do t'i pëlqente ndokujt, Rruzarja e Shenjtë mund të krahasohej me Kripën e Dijes Hyjnore, nga momenti që edhe Ati ynë edhe Të falemi Mari janë dy Kripërat e Dijes së Zotit, të cilat i bëjnë të mençura mendjet e besimtarëve.

3. Disa preferojnë ta krahasojnë me Arpën, që Hebrenjtë e quanin Nablum, një instrument muzikor i përbërë nga 150 korda, me të cilin shoqëroheshin 150 Psalmet e Davidit.

4. Në nivel gramatikor, gjithashtu teologjik fjala PSALTERIUM përmban në vetvete 10 dhurata shpirtërore të jashtëzakonshme që u ofrohen Muzikantëve të devotshëm të Jezusit e Marisë.

Ata janë:

I. P. Rruzarja e Shenjtë u tregon mëkatarëve rrugën e shpëtimit.

II.S. Rruzarja e Shenjtë shuan etjen dhe ngop të eturit.

III.A. Rruzarja e Shenjtë u dhuron liri të lidhurve në zinxhirë.

IV.L. Rruzarja e Shenjtë i dhuron gëzim atij që është në vaj.

V.T. Rruzarja e Shenjtë i sjell paqe atij që është në provë.

VI.E. Rruzarja e Shenjtë largon nga të varfërit çdo mjerim.

VII.R. Rruzarja e Shenjtë sjell entuziazëm në Urdhërat Fetarë.

VIII.I. Rruzarja e Shenjtë ndriçon inteligjencën e atyre që nuk dinë.

IX.V. Rruzarja e Shenjtë i bën të gjallët të kalojnë luginën e shkretisë.

X.M. Rruzarja e Shenjtë u sjell të vdekurve Mëshirën përmes lutjeve për shpirtin.

Kam provuar që këto gjëra janë reale dhe të vërteta dhe që Rruzarja e Shenjtë ka edhe shenja e mrekulli të tjera:

1. me të vërtetë Rruzarja e Shenjtë është Qielli plot me Yje, nga 150 yjet më të rëndësishme të astronomisë;

2. realisht është Parajsa tokësore e Mrekullive të Zotit, zbukuruar me Trëndafila, të vendosur në 150 kurora Trëndafilash: në fakt lutjet Të falemari janë të vendosura si Trëndafilat Engjëllorë dhe për këtë një Pesëdhjetëshe e Virgjëres quhet Rruzarja ose Kurora;

3. me të vërtetë është Pema e Jetës dhe e Shkencës, e përbërë nga 150 Fruta Engjëllorë, me gjithashtu po aq Përsosmëri, të cilët ne besojmë, që janë në Krishtin dhe në Virgjëren, siç edhe vetë Shenjtja Mari ka zbuluar.

KAPITULLI II

Pse në Rruzaren e Shenjtë thuhet para Ati Ynë dhe pastaj Të falemi Mari?

Shkëlqesi i nderuar Ipeshkëv, Trinia e Shenjtë nëpërmjet Rruzares së Shenjtë të Virgjëres Mari shuan etjen dhe ngop të eturit.

I. Rruzarja e Shenjtë e Virgjëres Mari mund ta arrijë këtë dhe nga ajo merr emrin, pasi që e Devotshmja Mari, Nëna e Hyjit, zotëron cilësitë virtuoze të Psalterit të Sinagogës, të Cetrës e Organos, në fakt, Rruzarianët, ata që thonë Rruzaren e Virgjëres Mari, janë Muzikantët Engjëllorë të së njëjtës Mbretëreshë të Qiellit, për 10 arsye dhe argumente:

1. sepse e Pastra Virgjëra Nëna e Hyjit me Psalterin e Rruzares së Shenjtë largon djallin, sikurse Davidi largoi demonin me anë të Cetrës, nga Saul (1 Sam. 16);

2. sepse Nëna e Hyjit është ajo që ka sjellë deri tek ne Arkën e Hyjit, ose Fjalën e Gjithëpushtetshme, sikurse Davidi bënte dikur festë parpara Arkës, me tinguj organoje (2 Sam.6) ;

3. sepse Shenjtja Mari na siguron fitoren mbi armiqtë, sikurse dikur motra e Moisiut, Maria, pas fitores mbi armiqtë i ra timpanos (Dal.16) ;

4. sepse Shenjtja Mari u transmeton Shenjtërve Profecinë, sikurse dikur Elizeu, gjatë këngës së Psalterios mori Shpirtin e Shenjtë të Profecisë (2 Mbr. 3,15);

5. sepse Shpirti i Shenjtë, përmes Shenjtes Mari ka kryer Martesën mes Zotit dhe krijesës njerëzore në Dhomën e Virgjër Martesore. (sipas Bedës);

6. sepse Shenjtja Mari drejton me të në Lavdërimet Hyjnore Korin e Jubileut Qiellor, sikurse një kohë bijat e Jeruzalemit, që këndonin

“Saul goditi një mijë, Davidi dhjetë mijë” (1 Sam. 18,7), siç pohon Origjeni në Sermonin e Virgjëres Mari;

7. sepse përmes Virgjëres Mari ka ardhur paqja: Biri i Saj në fakt bëri Hyjnoren dhe njerëzoren një të vetme Krijesë ose veten e tij, në të qenit Gur i këndit;

8. sepse Virgjëra Mari ka sjellë në botë një Festë pa fund, që ishte e Zotit, e njerëzve dhe e Engjëjve;

9. sepse Shenjtja Mari i ofroi Hyjit Atë një Holokaust të një vlere të pamasë në favor të botës, domethënë Fjalën e bërë Njeri;

10. Sepse e Dashura Virgjër, Nëna e Hyjit, këndoi pas Mishërimit, Këngën Hyjnore të Magnificat dhe Engjëjt, kur lindi Zoti i Engjëjve kënduan Gloria in Excelsis. Ëmbëlsia e këtyre Këngëve pajtoi Zotin me racën njerëzore dhe Natyra Engjëllore u shkri me natyrën njerëzore.

Dikur, pra, këta 10 Mrekulli vinin përmes Psalterit të Sinagogës, siç pohon Shën Agostini në Sermonin e Psalterit të Sinagogës, që fillon me: “Lavdëroni Zotin në Psalter”.

Tani, të gjitha këto Mrekulli i përshtaten së Papërlyerës Nënës së Hyjit, siç do ta shihni më mirë në vazhdim.

II. Kjo lutje (Psalteri i Ruzares) i përshtatet Krishtit Jezus, dhe nga Ai merr emrin për dhjetë arsyet e thëna, që i përshtaten më shumë Krishtit, sesa Virgjëres Mari.

Krishti në fakt është pafundësisht më i madh e më i fuqishëm se Maria, edhe pse Maria është Nëna e Mëshirës, në një farë mënyre më e gatshme për të falur dhe më miqësore, në krahasim me Krishtin: sipas (Shën) Bernardit: “Ajo është Ndërmjetësja pranë Ndërmjetësit”.

Përveç këtyre, ka edhe disa arsye të veçanta që i takojnë pikërisht Jezusit:

1. Sepse Krishti është Psalteri i Ringjalljes, sipas Psalmit 56.9: “Ringjallu jeta ime, ringjalluni Psalter e Cetër”.

Kështu pra, në Psalterin e Ruzares së Krishtit ka 15 Ati ynë për Krishtin që Ringjallet në ne, me pendesë dhe përkushtim: ja pse Teologjia pohon me të drejtë që kjo lutje për shpirtin, mund të quhet Psalter ose Ruzarja e Ringjalljes;

2. për më tepër, sepse Krishti është Psalteri me dhjetë korda: Shën Gjirolami vërteton që Jezusi është Ai që do t’i rikompensojë, dhe në të njëjtën kohë do të jetë Gjykatës i sigurt drejt atyre që nuk e kanë ndjekur;

3. pasi të gjitha Profecitë janë të drejtuara Krishtit, që është shkaku efikas, formal, shembullor dhe përfundimtar;

4. pasi Krishti është Psalteri i Shpëtimit të Restauruar, për shkak të Shpëtimit dhe Shenjtërimit tonë;

Për këtë shkruante mirë Shën Alberty i Madh, që Ai është në Psalterin e Davidit, pikërisht sepse Psalteri është paraqitja simbolike e Tij.

Për këtë, në Dedikimin, në Themelimin dhe në Riparimin e Tempullit këndohej me Psalter.

5. dhe, në fund, pasi Jezu Krishti është gëzimi ynë, hareja jonë shpirtërore dhe ngazëllimi ynë, duke pasur pesë Dyer, në të vërtetë pesë Plagë që na çojnë në Banesat e së vetmës Butësi, siç thotë Shën Anselmi.

Për këtë, në Psalmet 46 e 97, Profeti David shkruante: “Gëzohuni në Zot”, etj.

Nga këto arsye duket qartë sesi Psalteri i Rruzares i përshtatet në mënyrë të përsosur Dhëndrit Jezus dhe Nuses Mari, dhe Ata qofshin lavdëruar.

KAPITULLI III

Është më e preferur të quajmë këtë lutje të përshpirtshme Psalter apo Kurorë, Zinxhir apo Rruzare?

Fort i nderuar Atë në Krishtin, dhe strehë e dashur dhe e veçantë e mëkatarëve, Trinia e Mëshirshme, përmes Rruzares së Marisë Virgjër u dhuron liri atyre që janë në zinxhirë.

I. Disa tentojnë ta thërrasin me fjalë të ndryshme: Megjithëse është e njëjta gjë, prapëseprapë, prej këtyre, gjithmonë një është fjala më e përshtatshme, sipas Shën Albertit të Madh, në Logjikë.

Kështu, kjo lutje, megjithëse thirret me emra të ndryshëm, prapëseprapë, është për t'u quajtur në mënyrën më të përshtatshme, Psalter i Rruzares, për arsye të shumëfishta:

1. Për paraqitjen e saj simbolike në Psalterin e Davidit: në fakt realiteti dhe shëmbëllimi janë quajtur me të njëjtin emër, megjithëse nuk kanë të njëjtin kuptim.

Në këtë kuptim, Krishti thirret Luan, Krimb, Gur, etj.

Në mënyrë të ngjashme, emrat: Kurorë, Rruzare, Zinxhir, pikërisht për domethënien e tyre, ndryshojnë shumë, si realitete të ndryshme, nga lloji i lutjes: Psalteri i Kishës që është themeli dhe shëmbëllimi i këtij Psalteri të Rruzares, është me të vërtetë e vetmja lutje.

2. Fjalët Kurorë, Rruzare, Zinxhir janë metaforike, të thëna për krahasim: ndërsa Psalteri që merr emrin nga lavdërimet e kënduara Zotit me Psalter, tregon pikërisht lutjen.

3. Emrat Kurorë, Rruzare dhe Zinxhir janë fjalë të përdorimit të përditshëm dhe kanë shijen e modës së kohës: nga momenti që janë thënë kështu nga kurorat e luleve të vajzave të reja; ndërsa Psalteri është një term kishtar, pra, më fetar, që bijtë e Kishës duhen ta përqafojnë, adhurojnë, lusin e predikojnë.

4. Psalter është një fjalë hyjnore, biblike, është e njëjta në afat, si në atë Antike, ashtu dhe në Besëlidhjen e Re; ndërsa emrat e tjerë kanë lindur nga mendjet dhe zemrat e njerëzve, jo sepse i ngjajnë atij.

5. Kurora, rruzare dhe zinxhirë janë sjellë nga njerëzit, nga gratë e vajzat, si të mirët ashtu dhe të këqijtë; ndërsa Psalteri në Shkrimin e Shenjtë është në përdorim vetëm për të mirët, dhe vetëm për Kultin e Zotit.

Duke qenë, për këtë arsye, Ati ynë dhe Të falemi Mari, dy lutjet më të larta dhe të parat në Besëlidhjen e Re, duhet të thirren me titullin e Psalterit, që gjithmonë ka qenë një instrument i shquar dhe i shenjtë në Kultin e lartë Hyjnor.

Kështu deklaron Atë Gjoni nga Monte, në Marialin e tij.

II. Brezat e rinj shpikin emra të rinj të thënë tashmë, por i ofrojnë shumë më pak lavdërime Virgjëres Mari se më përpara, madje i zvogëlojnë, nga momenti që në vend të njëqind e pesëdhjetë Të falemi Mari, tashmë prej shumë kohësh, siç është bërë zakon në Kishë, i ofrojnë vetëm pesëdhjetë.

Nga momenti që, pastaj që nga antikiteti, kjo lutje e Rruzares u quajt Psalter, arsyeja është se Kisha i binte Psalterit të Davidit gjatë Orëve Kanonike.

Shën Jeronimi përktheu Psalterin e Davidit në tre gjuhë: para së gjithash në gjuhën latine, pastaj në gjuhën gjeze, dhe në fund në hebraishten e kohës, dhe kjo me këmbënguljen e Sofronit; dhe pas një rishikimi ia dhuroi Kishës së Romës.

III. Dhe, pra, që atëhere populli që ndiqte Kishën me zell e zjarr, e përshtati sipas tij dhe e luti, dhe e thirri Psalteri i Jezusit dhe i Marisë.

1. Si provë e kësaj, akoma edhe sot në Gjermani janë të shumtë ata që mbajnë në trup Kurora të Rruzares, me njëqind e pesëdhjetë kokrra.

2. Edhe në Flandër, të vjetrit kanë dëgjuar dhe shumë prej tyre e kujtojnë që nuses kur vishte veshjen martesore, në brezin virgjëror afër çantës, i varej një Rruzare.

3. Sikurse në Urdhërin e Predikuesve, sidomos në Angli, kur dikush bën Veshjen ose Profesionin vishet sipas traditës antike, dhe deri në ditët e sotme, bashkë me veshjen vendoset në bel edhe një Ruzare e Nënës dhe Mbretëreshës së Predikuesve.

KAPITULLI IV

Pse në Rruzaren e Shenjtë janë vendosur pesëmbëdhjetë Ati ynë?

O i devotshmi Pastor i shpirtave në Zotin Jezus, e ëmbla Trinia e Shenjtë, përmes Rruzares së Shenjtë, i dhuron gëzim atij që është në vaj, në mensën e së njëjtës Trini të Pafund.

Përreth kësaj, përsëri ndjenja e devotshme e besimtarëve mund të ngrejë një pyetje: si ka mundësi që në Rruzaren e Shenjtë janë vendosur pesëmbëdhjetë Ati ynë?

Kësaj i përgjigjem:

I. Për shkak të vizionit të Shën Bernardit: ai mësoi nëpërmjet Zbulimit Hyjnor që, ai që recitonte çdo ditë për një vit të tërë pesëmbëdhjetë Ati ynë, do të barazonte numrin e Plagëve të Mundimit të Zotit.

Ky Zbulim duhet të mbahet nga të krishterët me nderim të madh, pasi në Mundimin e Zotit janë pesëmbëdhjetë pika themelore që të krishterët duhet t'i meditojnë me devotshmëri:

- 1. Darka e Fundit prekëse;**
- 2. kapja e mundimshme;**
- 3. shpulla pa respekt në shtëpinë e Anës;**
- 4. përqeshja e tmerrshme dhe akuzat në shtëpinë e Kaifës;**
- 5. tërheqja zvarrë me vrull e Krishtit për tek Pilati;**
- 6. talljet dhe fyerjet e Krishtit tek Herodi;**
- 7. fshikullimi i përgjakshëm i Krishtit me kamxhik;**
- 8. kurorëzimi me ferra;**
- 9. përqeshja deri në tallje nga ushtarët;**
- 10. dënimi çnderues;**
- 11. mbartja e mundimshme e Kryqit;**
- 12. Kryqëzimi i Përgjakshëm;**
- 13. fjalët plot dashuri të Krishtit në Kryq;**
- 14. vdekja e dhimbshme e Jezusit;**
- 15. varrimi dinjitoz i Zotit tonë Jezu Krisht.**

II. Secila prej këtyre pikave të Mundimit të Krishtit, ka kaq shumë vlera, sa që dikur Zoti ynë Jezu Krishti i zbuloi Shën Bernardinit dhe Shenjtes Brigjidë që, secila prej këtyre pikave të Mundimit e tejkalon vlerën e gjithë botës mbarë dhe të natyrës së krijuar.

Për këtë është shumë e drejtë dhe e shenjtë që të Krishterët t'i kujtojnë e t'i nderojnë në pesëmbëdhjetë Ati ynë të Rruzares.

Në fakt:

- 1. kjo lutje iu besua Apostujve të Zotit tonë Jezu Krisht (Mt. 6,9);**
- 2. dikur në Kishën Antike, Mesha e Shenjtë përfundonte me të njëjtën lutje, siç e vërtetojnë Rubrikat Kanonike të regjistruara nga Shën Gregori i Madh;**
- 3. edhe për këtë, në Kishë kjo lutje recitohet para të gjitha Orëve Kanonike, si zanafilla dhe themeli i të gjitha lutjeve të Kishës.**

KAPITULLI V

Pse në Rruzaren e Jezusit dhe të Marisë janë vendosur njëqind e pesëdhjetë Të falemi Mari?

O fort i nderuari Atë i të varfërve, jetimëve dhe i të vegjëlve, e Përjetshmja Trini, nëpërmjet Rruzares së Virgjëres Mari, i sjell qetësi atij që është në sprovë.

Përreth kësaj, na paraqitet një pyetje e rëndësishme: si ka mundësi që në Rruzare ka njëqind e pesëdhjetë Të falemi Mari?

I. Ky numër nuk është për besëtytni, po për imitim të Kishës: Psalteri i Kishës është formuar, në fakt, nga po aq Psalme.

Populli besnik, atëherë, me këtë numër biblik dhe të një domethënie shumë të madhe, i përputhet me devotshmëri Kishës.

II. ARSYE PROFETIKE: meqë Krishti dhe Maria e Lavdishme janë profetizuar në Psalterin e Davidit me shumë Virtyte dhe me Madhështi të jashtëzakonshme, të lartësuara gjithmonë nga Etërit e Shenjtë, kur po aq për t'u adhuruar janë edhe njëqind e pesëdhjetëshet e Të falemi Mari nga Rruzarja e Shenjtë.

III. ARSYE MISTIKE: përputhet me numrin njëqind e pesëdhjetë, një mister që shumë herë krahasohet, si në ndërtimin e Arkës së Noes, si në Tabernakulin e Moisiut, si në Tempullin e Solomonit, ashtu dhe në Vizionin e Ezekielit, kur modeli i ri i Tempullit dhe figura e tij iu frymëzuan atij nëpërmjet Zbulimit Hyjnor.

Pra, numri i njëqind e pesëdhjetë Psalmeve, profetizonte numrin e njëqind e pesëdhjetë të Të falemi të Rruzares, dhe ishte e nevojshme që një numër i shenjtë t'i përgjigjej një realiteti të shenjtë, që një numër biblik të paralajmëronte një realitet biblik, me të njëtin kriter numerik.

Prandaj, pikërisht këtu në Psalterin e Jezusit e të Marisë, numri njëqind e pesëdhjetë i Të falemi Mari përmban të vërtetën, të përfaqësuar në numrin njëqind e pesëdhjetë të Psalmeve të Davidit.

IV. ARSYE FIZIKE: Filozofët dhe Teologët pajtohen, kur thonë se sferat e qiejve janë njëmbëdhjetë:

1. Empireu
2. e para e lëvizshme
3. qielli Kristalin ose Ujor
4. kupa e qiellit të yjeve

5. qielli i Saturnit
6. qielli i Jupiterit
7. qielli i Marsit
8. qielli i Diellit
9. qielli i Veneres
10. qielli i Mërkurit
11. qielli i Hënës

Njëmbëdhjetë sferat përmbajnë në vetvete Katër Elementet dhe me këta janë pesëmbëdhjetë realitetet e nevojshme të jetës së çdo njeriu, nga pikëpamja natyrore.

U shtohet këtyre, që jeta e njeriut në pesëmbëdhjetë realitetet e nevojshme diferencohet në dhjetë mënyra, kush në një mënyrë, kush në një tjetër, sipas dhjetë kategorive që janë: fiziku, karakteri, pesha, marrëdhënia, zelli, përzemërsia, humori, stabiliteti, dinamizmi dhe zakonet.

Prandaj, është shumë e qartë se, nëse do të shumëzosh dhjetë kategoritë për pesëmbëdhjetë realitetet natyrore, çdo njeri do të ketë domosdoshmërisht në vetvete njëqind e pesëdhjetë karakteristika natyrore, secila nga ato, nëse është nën Pushtetin e Krishtit dhe nën Mbrojtjen e Marisë së Shenjtë, do të qëndrojë e patundshme, përndryshe do të jetë e ndryshueshme.

Është mirë pra, që secili, për të qëndruar i patundur në vetvete dhe për t'iu shmangur të këqijave që u kundërvihen, të lavdërojë Jezusin dhe Marinë me një numër të njëjtë lutjesh “Të falemi Mari”.

V. ARSYE MORALE: Ajo arrin në të njëjtat konkluzione.

Në fakt, janë pesëmbëdhjetë Virtytet e Krishtera më të rëndësishme:

- tre Virtytet Fetare: Feja, Shpresa dhe Dashuria.
- shtatë Virtytet: Përlulja, Bujaria, Dëlirësia, Dashuria, Ekuilibri, Durimi dhe Devotshmëria.
- katër Virtytet Themelore: Urtësia, Drejtësia, Guximi, Përmbajtja, që është e njëjtë me Ekuilibrin¹;
- dhe në fund dy Virtytet e fundit: Besimi dhe Dënimi.

¹ Është prefuar të ndiqet teksti i inkunabulit të 1498, burimi parë i P. Coppenstein, që lidh “Abstinencia” me “Temperantia”, dhe jo me “Fortitudo”.

Atyre u referohen të gjitha Virtytet e tjera për t'i ushtruar në të gjitha realitetet e krijuara, por janë vetë ato që të çojnë tek Dhjetë Urdhërimet.

Atëherë, shumëzo përsëri Dhjetë Urdhërimet me pesëmbëdhjetë Virtytet morale, dhe do të gjesh në secilin të krishterë njëqind e pesëdhjetë Pirje Morale shumë të nevojshme.

Nga momenti që çdo e mirë vjen nga Lart, pra, është e nevojshme t'u ngremë lart me devotshmëri Zotit dhe Nënës së Hyjit një numër të barabartë njëqind e pesëdhjetë Të falemi Mari, me qëllimin që t'i marrim të Mira të tilla nga Zoti dhe t'iu ikim të këqijave që u kundërvihen.

Në fakt, siç i pëlqeu Zotit të na dërgojë Shpëtimin dhe Shpëtuesin nëpërmjet Marisë, po përmes saj do t'i pëlqejë të na dhurojë shiun e shëndetshëm të hireve.

VI. Arsyeya morale, njësoj i kundërvihet pesëmbëdhjetë veseve e mëkateve, që janë: tradhtia, dëshpërimi ose mendjemadhësia, urrejtja, krenaria, kopracia, fëlligështia, smira, grykësia, zemërimi, përtacia, moskokëçarja, padrejtësia, mobesimi, pandershmëria, mospendimi.

Pesëmbëdhjetë veset duke qenë të kundërt me Dekalogun, nëse ata shumëzohen me Dhjetë Urdhërimet, do të kemi lehtësisht numrin njëqind e pesëdhjetë.

Atëherë, për të dy Virtytet dhe veset, i njëjti numër njëqind e pesëdhjetë përkon me Virtytet e shpërblyera në Qiell, dhe veset e dënuara me ferrin, dhe shpesh edhe me vuajtje, në këtë jetë të vdekshme.

Atëherë, duhet ruajtur me të drejtë dhe shenjtërisht, numri njëqind e pesëdhjetë i lutjeve të Të falemi Mari të Rruzares.

VII. ARSYE NATYRORE: domethënë njerëzore, që thekson çfarë tashmë është pohuar.

Secili nga ne, në fakt, ka brenda vetes pesëmbëdhjetë Fuqi natyrore:

- të njohurat pesë shqisa të jashtme (të parit, të dëgjuarit, të nuhaturit, të shijuarit dhe të prekurit²);**
- pesë shqisat e brendshme: ndjeshmëria e zakonshme, imagjinata, fantazia, sensi praktik dhe kujtesa;**

² Të pranishme në inkunabulin (libër i shtypur para vitit 1500) e 1498, dhe të lëna jashtë nga P. Coppenstein.

- pesë Fuqitë superiore: ndjenja, ndjeshmëria, intelekti praktik, ose prekshmëria³ dhe vullneti.

Nga momenti që Krishti dhe Maria dëshirojnë që ne, nëpërmjet pesëmbëdhjetë Fuqive, t'i shërbejmë Zotit në Urdhërimet e Tij, për lavdi të Tyre dhe për avantazhin tonë, atëhere nevojitet të shumëzohet pesëmbëdhjetë Fuqitë natyrore me Dhjetë Urdhërimet, dhe do të kemi njëqind e pesëdhjetë vepra të lavdërueshme, të cilave do t'u jepen nga ana e të dyve (Jezusit dhe Marisë), po aq shpërblime në tokë e në qiell; është e nevojshme, nga ana e çdo besimtari, t'u besojë shenjtërisht këtyre gjërave.

Dhe ndonjëri do të dyshonte akoma që ky numër i njëjtë njëqind e pesëdhjetë të jetë i saktë për kultin dhe lutjen?

Sepse një nevojë absolute na detyron ne të këtij Urdhëri Fetar (Domenikan), nga momenti që i jemi kushtuar, përmes Fuqive natyrore Dekalogut: o t'i shërbejmë Zotit dhe Nënës së Hyjit, në këmbim të të njëjtit fat shpërblimesh në Qiell, ose të humbasim në këmbim të të njëjtit numër torturash në ferr.

Atëhere, shumë dhurata hiresh na ftojnë në Qiell, po aq sa përbindësia vesesh na ndjekin.

VIII. ARSYE E SHENJTË: ajo është e ofruar në Rruzare nga tre pesëdhjetëshe, pesëdhjetë vjetor Jubilar, Vit i Shenjtë paqeje, pushimi dhe lirie.

Në fakt, Jezusi e Maria, si Mbret dhe Mretëreshë i të gjitha gjërave, kështu janë edhe në Jubile, si për të drejtën natyrore; ashtu edhe për Ligjin që Moisiut iu dha në Malin Sinai, ditën e pesëdhjetë të daljes së Izraelit nga Egjipti; ashtu edhe për Ligjin e Hirit, marrë në plotësi në ditën e Rrëshajave, pesëdhjetë ditë pas Ringjalljes.

Duhet shtuar që, do të ketë në Qiell një Jubile të trefishtë: të Vizionit, të Lumnimit dhe të Bashkimit me Zotin, siç na mëson dhe predikon gjithkund Teologjia e Krishterë.

A nuk është pra e drejtë dhe më se e merituar, që Jezusit dhe Marisë t'u ofrohen tre pesëdhjetëshet e lutjeve, si homazh ndaj Tyre?

Pyes veten sinqerisht: a do të mund të ekzistojë ndonjëherë ndokush kaq mosmirënjohës ndaj Zotit dhe që nuk kujtohet për të mirat e Tij, që, në njëzet e katër orë të ditës, të mos gjejë kohë për t'ia kushtuar një orë të vetme në ditë Kultit Hyjnor?

³Preferohet përkthimi italian, duke preferuar termin:: “passibilis” të botimit të 1624, në vend të termit “possibilis”, të botimit të 1847.

Dhe me të drejtë, do ta kalojnë këtë orë me Rruzaren e tre pesëdhjetësheve.

Them se është mjaft e leverdisshme dhe e drejtë, dhe madje e duhur, t'i kushtojmë Zotit ca kohë në ditë, për t'u lutur me këtë lloj lutjeje.

Ti do të thuash: në secilin realitet të mirë, një numër më i madh është më i mirë se një numër më i vogël: për këtë arsye, ndaj njëqind e pesëdhjetë lutjeve, mund të preferohet një numër lutjesh më i madh.

Por të tejkalosh numrin e përcaktuar të lutjeve, e pengon lutjen të ketë një identitet të caktuar.

Ja ty, bir i Davidit, një kullë, por tokësore: “Ke vendosur çdo gjë me masë, numër e peshë”(Ur.11).

Dhe, nëse këta përmasa vlejné për gjithçka tjetër, nuk do të vlejné shumë më tepër për Adhurimin dhe për Kultin e Hyjit?

Mes tyre, pastaj, Rruzarja e Jezusit dhe e Marisë kërkon vetvetiu, një vend të caktuar, dhe kjo i detyrohet lutjeve “Ati ynë” dhe “Të falemi Mari”.

E kush do të mendonte akoma që Rruzarja mund të endet, pa një numër të caktuar?

Edhe pagani Katon pohon, duke thënë: “Të gjitha gjërave shtoj një masë: masa është një Virtyt shumë i bukur!”.

Dhe Rruzarja, në masën e duhur nuk e tepron as në zgjatje, as në shkurtim: por qëndron në qendër të të dy ekstremeve, mes njërit e tjetrit.

Kështu pra, rezulton vetvetiu logjike, një numër fiks lutjesh, siç edhe një masë e mjaftueshme devocioni, është një peshë e lavdërueshme.

Në fund, më kujtohet të kem lexuar, që arsyet e ekspozuara tani, vijnë nga Zbulime të Virgjëres së Lavdishme, megjithëse kjo nuk shton asgjë: ato, në fakt, janë të mjaftueshme përse i përket përmbajtjes së tyre.

Kam parë edhe një vajzë, që pas Kungimit të së dielës, shikoi në një ekstazë hyjnore, Virgjëren, Nënë e Hyjit, të kurorëzuar me një Kurorë prej tre pesëdhjetëshesh: në të parën pesëdhjetëshe të saj, iu duk të shikonte pesëdhjetë Trëndafila, në të dytën po aq Zambakë, në të tretën pesëdhjetëshe, gjithashtu po aq Gurë të çmuar.

Nuk kam dyshime mbi vërtetësinë e gjërave që ka parë kjo vajzë.

Dhe kështu besimtarët i ofrojnë Nënës së Hyjit Kurora me tre pesëdhjetëshe.

KAPITULLI VI

Cila nga dy lutjet është e para krahasuar me tjetrën: Ati ynë apo Të falemi Mari?

O shumë i shquari modeli i shkencave intelektuale dhe Bari i Deleve të Krishtit, Trinia e Lume, përmes Rruzares së Shenjtë të së Lumes Virgjëres Mari, largon nga të varfërit çdo mjerim.

Mbi këtë, kurioziteti lakmitar për të ditur i shekullorëve, pyet: Cila nga të dy lutjet është më e shkëlqyer: Ati ynë apo Të falemi Mari?

Ata do t'i vendosnin dorën gojës, nëse do të njihnin thënien e filozofit Aristotel: "Janë të urryeshme krahasimet e gjërave".

Në të vërtetë unë, duke qenë kundër njëanshmërisë, do të jem neutral; sigurisht do të pozicionohem në mes, dhe do të diskutoj rreth dy lutjeve:

I. Lutja Ati ynë, për pesë karakteristika, i paraprin lutjes Të falemi Mari:

1. përsa i përket Autorit: në fakt, lutjen "Ati ynë" e tha Krishti, ndërsa lutjen "Të falemi Mari" e tha Kryeengjëlli Gabriel;

2. përsa i përket formës së lutjes: Ati ynë ka një strukturë lutjeje më të përshtatshme, në krahasim me Të falemi Mari që është një Përshtatje;

3. përsa i përket përmbajtjes së lutjes: Ati ynë, në fakt përmban shprehimisht, si gjithë të mirat për t'i kërkuar ashtu edhe gjithë të këqijat për t'i larguar, ndërsa Të falemi Mari i kërkon vetëm të nënkuptuara, siç pohojnë Shën Agostini, në librin "Fjalët e Zotit", dhe Shën Alberti i Madh në librin me titull "U Mishërua";

4. përsa ai përket qëllimit: lutjen 'Ati ynë' Jezusi ia dha Kishës, pikërisht për ta lutur (Mt. 6,9-13) ; ndërsa, jo kështu për Të falemi Mari.

5. përveç kësaj: Ati ynë, është më e përshtatshme për të dëgjuarit njerëzor, për intelektin, për dobinë dhe nevojën, siç vërtetojnë vetë shtatë kërkesat; ndërsa Të falemi Mari ka të bëjë më shumë me Personat e Krishtit e të Marisë, sesa me varfërinë tonë.

II. Të falemi Mari, për pesë arsye shkëlqen mbi Ati ynë:

1. përsa i përket argumentit: Të falemi Mari i drejtohet Personit të Nënës së Hyjit, që, e vetme, është më e denjë se Kisha në ecje mbi tokë, për Hiret e së cilës, u dha Ati ynë;

2. përsa i përket argumentit, përgjigjem se Ati ynë u drejtohet vetëm mëkatarëve, si, p.sh atyre, të cilët kanë nevojë të lutën: “ Na i fal fajet tona”; përkundrazi, Ati ynë nuk mund t’u drejtohet Krishtit e Marisë, kur janë të pastër nga çdo mëkat: kështu që ata lutnin Ati ynë vetëm në emër të Kishës; ndërsa, Të falemi Mari, edhe nga Jezusi e Maria mund të ishte recituar shenjtërisht;

3. përsa i përket qëllimit, ose formës: përmbajtja formale e të Falemi Mari ishte Mishërimi: kur u ekspozua nga Kryeengjëlli Gabriel ishte Hyjnore jo njerëzore; dhe kjo përmbajtje Hyjnore ishte, përsa i përket formës, pa fund, duke qenë Zoti Autori i fjalëve të lutjes “Të falemi Mari”.

Në lutjen “Ati Ynë”, përkundrazi, përmbajtja formale është e kufizuar vetëm në kërkesën e të mirave të krijuara dhe në largimin e së keqes, që formalisht janë realitete të kufizuara.

Për këtë, Të falemi Mari shkëlqen mbi Ati ynë;

4. përsa i përket rezultatit: Lajmërimi në Të falemi Mari ishte lajmëtari i Krishtit, Autor i Lutjes së Zotit, dhe në të njëjtën kohë, ai (Lajmërimi) ishte fillimi i Testamentit të Ri: por Ati ynë nuk është i asnjërit prej të dy realiteteve;

5. Dhe në fund, Përsosmëritë Kryesore të Krishtit e të Marisë, janë kaq të pranishme në Të falemi Mari, që pikërisht nga ajo konsiderohet që varen; përkundrazi nuk varen aspak nga Ati ynë, që është një vepër e çmuar e Krishtit.

III. Cilës nga dy lutjet e Rruzares i duhet dhënë përparësi?

Përgjigjem se, nga ana ime, nuk do të ndiqja një kriter përparësie, por të një nderimi të thjeshtë: është mirësjellje, në fakt që Dhëndri të preferojë gjërat që i përkasin Nuses.

IV. Ti pyet: Si ka mundësi, atëherë, që në Rruzare çdo Ati ynë, ndiqet nga dhjetë Të falemi Mari?

Përgjigjem se vetëm lutjes “Ati ynë” i janë shtuar dhjetëshet e Të falemi Mari, të varura prej saj, që kur Ati ynë është i Kishës dhe i të gjithë të mirave: nevojitet, në fakt, që themeli të jetë gjithmonë një, mbi të cilin mund të ndërtohen shumë dhoma ose ndërtesa.

V. Ti kundërshton: Pse nuk thuhet njëqind e pesëdhjetë Ati ynë dhe vetëm pesëmbëdhjetë Të falemi Mari?

Përgjigjem: Arsyja është se, është Krishti, jo Nëna e Hyjit, i pari dhe bazamenti thelbësor i besimit: për këtë nuk është e respektueshme që Rruzarja të fillojë me Të falemi Mari.

2. Shto që, njëqind e pesëdhjetë Ati ynë, për gjatësinë e tepërt, do të mund të shkaktonin një lodhje të fortë në popullin që lutet.

3. Në fund, pra, siç është Krishti Avokati i të gjithëve, pranë Zotit, ashtu Maria, Nëna e Mëshirës është Ndërmjetësja pranë Krishtit, e veçanta dhe e devotshmja Mbrojtësja e mëkatarëve.

CAPITULLI VII:

A mund t'i referohen Ruzares së Shenjtë Shkrimet e Besëlidhjes së Vjetër?

O adhurues dhe mbrojtës i sekreteve të Faqeve të Shenjta të Zotit, Trinia e Lavdishme, përmes Ruzares së Shenjtë, sjell entuziazmin në Urdhrat Fetarë.

Përreth kësaj shtrohet pyetja: cilat Fjalë të Shkrimit të Shenjtë mund t'i referohen Ruzares së Shenjtë të së Lumes Virgjëres Mari?

1. Zgjidhja është shumë e qartë nga gjërat e thëna tashmë;

2. Sipas Shën Palit: “Gjithçka, në imazh u referohej Atyre” (1 Kor.10,11): imazhi i Krishtit që do të vinte: ku Ligji i Vjetër qe vetëm hija;

3. Meqë Mishërimi i Krishtit qe përmbushja e Ligjit të Vjetër: nga efekti, atëherë gjejmë shkakun;

4. Askujt nuk i lejohej të shpjegojë Shkrimin e Shenjtë, vetëm Doktorëve në Teologji, me urdhër të Atit të Shenjtë; atyre, pra, u është dhënë autoriteti të deklarojnë, interpretojnë, të përkufizojnë dhe të shprehen mbi Shkrimin e Shenjtë, gjithkund; dhe për pasojë nuk duhet të jemi në kundërshtim me Doktorët e Kishës së Shenjtë.

Dhe, megjithëse Doktorët nuk janë të barabartë për shenjtëri dhe shkencë, sidoqoftë janë të barabartë në autorizimin për të dhënë mësim, dhe në forcën e Magjisterit.

Kështu edhe Priftërimi është tek të gjithë, të së njëjtës specie, megjithëse jo me merita dhe shkencë të barabartë.

Është një Doktor autentik, pra, ai që në komentimin e Shkrimit të Shenjtë, është imitues i doktorëve të tjerë katolikë.

5. Dhe kështu është bërë këtu për të krahasuar Psalterin e Davidit me Ruzaren e Jezusit e të Marisë, dhe për t'ua ekspozuar Juve Shkëlqesi: Doktorët janë përmendur haptas, dhe thëniet e tyre janë sjellë;

6. Por, edhe pse jo të gjitha fjalët e Psalterit të Davidit mund të zbatohen fjalë për fjalë në Ruzaren e Shenjtë të Marisë, fjalë të tilla mund, sidoqoftë, të kenë një domethënie alegorike, ose metaforike, ose shpirtërore, ose figurative.

Kështu Shën Alberti i Madh në veprën: “U Mishërua”, ia nënshtroi të gjithë botën, shkencën, dhe vlerën e tyre Lajmërimin të Krishtit;

7. Dhe nuk është pa arsye, duke qenë të gjitha gjërat në brendësi të Fjalës së Mishëruar: atëherë, sikur Fjala e Mishëruar është e pasosur, kështu edhe Të falemi Mari është po ashtu e pasosur për dinjitet, kuptim dhe vlerë, pasi përmes saj, Fjala u bë Njeri.

Për këtë, as të gjithë doktorët e botës, nuk mundën ose nuk do t'ia dalin kurrë të kuptojnë mjaftueshëm me mendje Misterin e të Falemi Mari, sikurse edhe Mishërimin e të Pasosurit në kohë.

Shkruante rreth kësaj, profeti Isai: “Kush do të mundet ndonjëherë të tregojë Lindjen e tij?”(Is. 53,8);

8. Është, pra, Mishërimi i Krishtit, shkak i Psalterit të Davidit: qëllimi i një shkak, pastaj, me të vërtetë mund të shpjegohet për efektet e tij: dhe, nga momenti që Dora e Zotit nuk është zvogëluar, Shpirti i Shenjtë mund t'i japë kujt të dojë, inteligjencën e Shkrimit të Shenjtë.

Pra, mbetet që, as edhe Doktorët e Shenjtë ta kenë interpretuar Mishërimin në të njëjtën mënyrë: dhe për këtë edhe sot rriten e do të rriten, argumentet e besimit dhe të shkencës biblike, siç dëshmojnë vëllimet e komentuesve, që edhe sot shfaqen.

KAPITULLI VIII

Zanafilla dhe historia e Rruzares së Krishtit dhe Marisë.

O shumë i dituri I peshkëv i Shërbëtorëve të Krishtit, shumë e Nderuara Trini, përmes Rruzares së të Dashurës Virgjëres, Nënës së Hyjit, ndriçon inteligjencën e atyre që nuk dinë.

Kudo pyetet mbi Autorin e Rruzares, dhe mbi kohën kur ka patur fillimet dhe është shpërndarë.

Kushedi që pjesa më e madhe janë shtyrë për të bërë këtë pyetje më shumë nga një farë devotshmërie, sesa për kureshtje.

Shpresoj që të mos jenë si athinasit, të drejtuar më shumë nga të rejtat sesa nga e vërteta.

Çfarë rëndësie ka, në fakt, të hetosh mbi kë ka bërë një kështjellë, ose një libër, etj., kur është eksperimentuar me siguri, që ata janë shumë të mirë?

Dhe nuk ka as rëndësi, pastaj, që fillesa e gjërave të tilla të ketë qenë e vështirë, nëse rezultati është i mirë!

Ndoshta prelatët dhe princat e këqij nuk mund të nxjerrin ligje dhe institucione të mira?

Por, për t'iu kthyer argumentit:

1. Ishte Trinia e Shenjtë që kompozoi Të falemi Mari, Kryeengjëlli Gabriel ia tha Virgjëres së Shenjtë, Shenjtja Elizabetë e pasuroi, Kisha e plotësoi.

Krishti ua mësoi Dishepujve lutjen Ati ynë dhe ia përcolli, përmes tyre, të gjithë Kishës. (Mt. 6.9).

2. Thuhet që, në vazhdim, Shën Bartolomeu Apostull e përsëriste lutjen Ati ynë njëqind herë në ditë, dhe njëqind herë në natë, me po aq gjuhëzime.

Ky numër ishte i përbërë nga katër pesëdhjetëshe, dhe tre nga ato, kaq të lutura, formojnë Psalterin e Jezu Krishtit, që është i përbërë nga njëqind e pesëdhjetë Ati ynë.

Po përgatitej kështu, ai Psalter me po aq njëqind e pesëdhjetë Të falemi Mari, i quajtur Rruzarja e Marisë.

Apostulli Bartolomeu shtonte, sidoqoftë, një pesëdhjetëshe të katërt, për arsye devotshmërie, që e dinte ai dhe Zoti.

3. Në vazhdim, komuniteti i besimtarëve, domethënë Kisha që ndiqte mënyrën e të luturit të Sinagogës, duke kënduar njëqind e pesëdhjetë Psalmet e Psalterit të Davidit, zëvendësoi Psalmet me përsëritjen e të

njëjtë numër të Ati ynë, që besimtarët e Krishtit i ofronin Zotit, duke i recituar vetë ata.

4. Sidoqoftë, meqë jo të gjithë aplikoheshin e praktikonin, për arsye të gjatësisë së njëqind e pesëdhjetë Ati ynë ndodhi, në fakt, që me kalimin e kohës, u zbeh zjarri i besimit, kështu, në të njëjtën kohë, Psalteri i Krishtit u zvogëlua në një pjesë e mirë.

Thuhet se kjo u zbulua nga Virgjëra Mari.

5. Në vazhdim Etërit e Shenjtë, Murgjit që banonin në vendet e vetmuara, rimorën praktikën e shquar të Psalterit të Marisë, që kishte rënë në mospërdorim.

Dhe, nëse më përpara, Murgjit mblidheshin në vende të shkreta të lindjes, për të ndihmuar njëri tjetrin në persekutimet e egra, tani ata mblidheshin për vullnetin e devotshëm të secilit.

Apostulli Pal paralajmëroi jetën e tyre: “Shkonin të veshur me lëkurë deleje ose dhie, nevojtarët, të pikëlluarit, të keqtrajtuarit: bota për ata nuk meritonte vlerësim: endeshin nëpër vende të vetmuara, nëpër male dhe shpella.

Dhe të gjithë këta u sprovuan, në dëshmi të besimit, etj. (Heb.11,36-38).

E gjithë jeta e tyre mbi tokë ishte një luftë i vazhdueshme kundër botës, mishit dhe demonit: “megjithëse duke jetuar në mish, nuk silleshin sipas mishit” (2 Kor. 10,3); përkundrazi ishin fitues mbi mishin dhe mbi veten e tyre, duke mos llogaritur botën: “kundër grackave të Djallit dhe kundër shpirtrave të së keqes: armët e luftimit të tyre, nuk ishin prej mishi, por, përmes forcës së Zotit” (Ef. 6,12-13), ishin të gatshëm për luftim.

Dhe meqë, shumë shpesh, ishin keqtrajtuar ashpërsisht, të gjithë, pasi konsultoheshin, i drejtonin lutje të pandërprera Zotit dhe Nënës së Hyjit, duke iu përgjëruar për ndihmë dhe për një rrugëdalje kundër tundimeve.

Dhe më në fund iu plotësua dëshira.

Ndërsa luteshin së bashku, patën në Zbulim Qiellor se, nëse donin të ishin të lirë nga tundimet dhe të mbrojtur nga ato, duhet ta pranonin me zell dhe të recitonin vazhdimisht Psalterin e Jezusit dhe të Marisë, që tashmë, prej një kohe të gjatë, ishte dobësuar në popullin e krishterë.

Sapo u bë gjithçka njësoj siç ishte thënë, menjëherë pati një pushim në tundime, të cilat, pastaj përfunduan; në të njëjtën kohë, ai Komunitet Eremit Murgjërish u rrit mrekullisht në numër dhe në shenjtëri, dhe u nderua nga njëri skaj në tjetrin të botës mbarë për mrekullitë.

Në vazhdim, sidoqoftë për të përpjetat dhe të tatëpjetat e të gjitha gjërave që ndodhin, edhe entuziazmi i vjetër i Institutit Eremit, pra, u zbeh: duke i munguar, pak nga pak, Rregulli i jetës së devotshme dhe të shenjtë, dhe i ushtrimeve, dhe mes këtyre, edhe praktikimi i Rruzares, dhe çoi në të njëjtin shkatërrim gjithë rritjen shpirtërore të murgjërve në ato vende të vetmuara për shkak të shkatërrimit islamik.

I sjell këto ngjarje, Gjoni Greku, që ka shkruar mbi jetën e shumë Etërve të Shenjtë.

6. Pas tyre, Zoti thërret tek Ai të Adhuruarin Beda, që solli Rruzaren e Shenjtë të Marisë në një entuziazëm të rinovuar, duke predikuar gjerë e gjatë, nëpër gjithë Anglinë, Britaninë dhe Francën.

Dhe, falë tij, ata popuj, sidomos populli anglikan, që atëherë, deri më sot, mirëpriti me dashuri dhe nder, Rruzaren e Shenjtë, kështu që ishte e mundur të shikoje kudo, të varura e të fiksuara në Kisha, shumë Kurora për t'u lutur, për përdorim publik dhe të përbashkët, për të gjithë ata që në hyrje të Kishës, do të kishin dashur të shpërndanin nëpërmjet tyre lutjet e tyre dhe t'ia ofronin Zotit.

Ai devocion u ruajt mjaft gjatë, por edhe ai, në fund, me kalimin e viteve, u rrallua, sepse Patrilloquia, siç i thërrisnin ata Kurorat e Rruzares, pasi u konsumuan prej përdorimit, u zhdukën nga Kishat, dhe, në fund, edhe nga kujtesa e popullit.

7. Në vazhdim, Shën Benedikti, Mbrojtës shumë i denjë i një Urdhëri të gjerë e të Shenjtë, me të njëjtin përkushtim dhe mëshirë, pati gjithmonë të shtrenjtë kultin e shenjtë të Rruzares së Shenjtë të Marisë, dhe kështu kaq shumë e përmbushi, sa për këtë, meritoi të bëhet Themelues dhe Autor i një Instituti Murgjërish.

Nga shembulli i një Ati kaq të madh, menjëherë, i gjithë Kori i Shenjtë i Fretërve, gjithkund në botë, u ngjesh me Kurorën e Rruzares, dhe, përveç praktikave të zakonshme të shenjtë të Urdhërit, secili, në nivel privat, pati të shtrenjtë Rruzaren e Shenjtë, në mes të gëzimeve më të thella, dhe, përmes saj, çdonjëri u lidh nga dashuria e butë dhe nga miqësia e Shenjtë me Virgjëren, Nënë e Hyjit, Nusen e Dhëndrit të tyre.

Kështu Mjeshtri Gjoni nga Prato na e ka trashëguar.

8. Në shkollën e Ruzares së Shenjtë, Shën Otoni u ushtrua dhe u përsos, në mbrojtje të Kishës, dhe në dobi të shpalljes së besimit, kështu që, i thirrur nga Zoti në Apostullatin e Ipeshkvnisë, bashkë me fenë e krishterë, predikoi Ruzaren e Shenjtë, në gjithë vendet sllave, ku përhapte plantacionin e ri të lutjeve të tij të Ruzares së Shenjtë, dhe kështu ajo detyrë e vogël (të recitonte Kurorën e Ruzares) përgatiste besimtarët të donin Krishtin dhe Nënë e Krishtit.

Ai u predikonte atyre të lutnin Ruzaren e Shenjtë, dhe kështu i çonte tek lutja: u rekomandonte atyre që pagëzonte të mbanin me vete, gjithkund, Kurorën e Ruzares, për të arritur një vazhdimësi në lutje.

Pasi filloi ky zakon i devotshëm, mbeti pastaj në përdorim në të gjithë brezat e ardhshëm, kështu që, akoma në këtë kohë, persona të të dy sekseve, burra dhe gra, të çfarëdo lloj grade dhe moshe, mbanin Kurora të Ruzares të varura në qafë, në formë varëseje.

9. Njëkohësisht, Shenjtja Mari Egniacense, dëshmon në një shembull kuptimplotë, për një zakon të Shenjtë shumë të shpeshtë në Manastire të disa Virgjërave të kushtuara Zotit.

Thuhet që ajo, çdo ditë, i recitonte Zotit gjithë Psalterin e Davidit, me këtë ritual: Që secilit Psalm, i shtonte edhe një Të falemi Mari; numri i tyre, i barabartë me numrin e Psalmeve, përkonte në mënyrë të përsosur me numrin e përcaktuar të njëqind e pesëdhjetë Të falemi Mari të Ruzares Mariane.

10. Shën Domenik Loricato (fjala “loricato” është një nofkë, e cila vjen nga fjala parzmore, domethënë nga mburoja që ai shtrëngonte mbi lëkurën e tij, duke u lidhur prej saj për gjithë jetën), me sa na ka sjellë Shën Pier Damiani, çdo ditë recitonte Ruzaren e Shenjtë nëntë ose dhjetë herë me një disipilinë të ashpër.

Shën Bernardi, Dhëndër i veçantë i Marisë, përhapi me zell të admirueshëm të njëjtën Ruzare, dhe e ilustroi me shembuj, duke i renditur sipas numrit dhe sipas përmbajtjes së Psalmeve të Davidit, siç kam parë dhe vërtetoj edhe unë.

Ruzarja e Shenjtë ishte për njeriun e Zotit, një mjet i sigurt, për të arritur atë shenjtërim kaq të madh të jetës, që bota shikoi, djalli pati zili, dhe Kisha sot nderon.

11. Pas tij, Shën Domeniku, në të njëjtën kohë, Udhëheqësi i parë dhe Atë i shquar i Urdhërit të Shenjtë të Predikuesve, që në moshë të

re, ishte kaq i përkushtuar ndaj këtij rituali, për të lutur Krishtin dhe Nënë e Hyjit, që, me zell luste Ruzaren e Shenjtë, e meditonte dhe e mbante me vete.

Në vitet e pjekurisë, në vazhdim të lutjeve të tjera të Urdhërit të tij, dhe detyrave të predikimit, vazhdimisht ai përdorte Ruzaren e Shenjtë, që recitonte të paktën tre herë në ditë, ndërsa dënohej me disiplinë me një zinxhir hekuri; dhe thuhet se ai përdorte kaq rregullisht Ruzaren e Shenjtë, saqë, nganjëherë luste në mënyrën e thënë, tetë ose edhe dhjetë Kurora të Ruzares në ditë.

12. Pikërisht ai është Apostulli i Ruzares, të cilit Virgjëra, Nëna e Hyjit, në një Zbulim të bërë atij, jo vetëm një herë, i dha porosi të qartë të predikonte Ruzaren e Shenjtë, dhe realisht ai e predikoi dhe e çoi në të gjithë Spanjën, Italinë, Galinë dhe Gjermaninë.

Ai predikonte Ruzaren e Shenjtë, dhe u shpërndante Kurora të Ruzares të gjithëve, të mëdhenjve në pozitë, të varfërve, dhe njerëzve të zakonshëm, kështu që përmes recitimit të saj, të forcohej Feja e Krishterë, të ndizej mëshira, të përhapej Kisha.

Dhe një fryt i njëjtë përgjigjej.

Me të njëjtin zell të Atit të Shenjtë të Predikuesve, Urdhëri i tij, jo vetëm recitonte rregullisht Ruzaren në Manastir, por edhe bënte çmos ta predikonte jashtë, popullit, sipas shembullit dhe mësimit të një Mbrojtësi kaq të madh; dhe, aq gjatë sa mbeti në Urdhër kjo lutje ndërmjetësimi, po kaq gjatë ky Urdhër lulëzoi në shkencë, virtyte dhe mrekulli.

Nga aty mbinë lule të magjishme, si Shën Alberti i Madh, Shën Vinçensi, e si t'i numërosh, duke qenë të panumërt?

13. Shën Françesku, shumë i përluri Mbrojtës i Fretërve Minorë, ai Kerubin që solli Shenjat e Plagëve të Krishtit, luti këtë Ruzare, dhe, përmes saj, eksperimentoi gjëra të padëgjjuara, si mbi veten e tij, ashtu dhe mbi Urdhërin e tij të Shenjtë.

Dhe i la Urdhërit këtë garanci përkushtimi të jashtëzakonshëm, që ai kishte përdorur.

Mund të vërtetohet të kem parë disa kokrra të Kurorës së Ruzares së vetë Shën Françeskut.

14. Me siguri di që, edhe Shenjtja Lutgarda⁴, Shenjtja Kristina nga Këlmi⁵, Shenjtja Kristina Vaga⁶, dhe në mënyrë të mrekullueshme,

⁴ S. Lutgarda e Tongres(+1246).

⁵ B. Cristina Stommel (+1312).

shumë Shenjtër e Shenjtëresha të tjera, recitonin dhe lutnin vazhdimisht tre Kurorat e Rruzares.

Pa dyshim besoj se, çdo Urdhër Fetar dhe e gjithë Kisha e Shenjtë kanë mbajtur gjithmonë Rruzaren e Shenjtë në nderim shumë të madh.

Kështu, vetë Mjeshtri Gjoni nga Monte, shkruante pak kohë më pas në Marialin e tij.

15. Më kujtohet që afër nesh, në Ghent, gjendet një Manastir Virgjërash të Kushtuara Zotit, ku, prej rreth dyqind vitesh, recitojnë çdo ditë Rruzaren, duke e përdorur në vend të Orëve Kanonike: kështu, pra, na është lënë trashëgim dhe përcjellë nga të parët.

16. Sidoqoftë, edhe kodet e vjetra vërtetojnë pa dyshim, rreth këtij fakti, që unë kam përmendur gjëra të vërteta, kështu, sikur në Kuvendin e Urdhërit tonë në Ghend, dhe në vende të tjera të tokës, mund të mësohet.

Në çfarëdo kombi të krishterë mund të admirohen Kurorat e vjetra të Rruzares së burrave e grave të panumërt, renditur e mbledhur sipas mënyrës dhe numrit të thënë (njëqind e pesëdhjetë).

17. Po në të vërtetë, mjerisht prej rreth shtatëdhjetë a tetëdhjetë vitesh një njëri që unë e njoh mirë ka cunguar strukturën origjinale të Rruzares së Shenjtë dhe e ka reduktuar në një pesëdhjetëshe të vetme⁷.

Dhe kjo për faktin që njerëzit, që më përpara, edhe pse mbanin me vete Rruzaren e plotë prej njëqind e pesëdhjetë kokrrash, prapëseprapë nuk e lutnin, siç ishte e detyruar dhe e arsyeshme.

Kështu për të rimarrë përdorimin e Rruzares, që kishte humbur, dhe për ta sjellë pak nga pak në praktikën e vjetër, u mendua të rifillohej në mënyrën më të thjeshtë, deri kur ushtrimi të kishte fituar zakonin e lutjes, dhe, duke nisur nga kjo pesëdhjetëshe, shumë ëmbëlsisht, njerëzit të ishin sjellë, si për dore, në zakonin e vjetër të Rruzares (nga njëqind e pesëdhjetë Të falemi).

Nga gjithë këto gjëra, është shumë e qartë që Rruzarja e Virgjëres Mari, që na mësohet dhe predikohet, nuk mund të dyshohet dhe të fajësohet që është një e re e momentit.

Riti, në fakt, është shumë i vjetër, shumë i lavdëruar dhe i shumë nderuar në Kishë, megjithëse është dobësuar për shkak të përtacisë

⁶ S. Cristina Mirabilis (+1224).

⁷ I Lumi Alano duket se i referohet certozinit Domenik i Prusisë (për të cilin është folur në hyrje).

së njerëzve, dhe, menjëherë më pas është lënë pas dore për mbrapshtinë e kohës.

KAPITULLI IX

Si mundi Rruzarja e Shenjtë, kaq gjatë e admiruar dhe e lavdëruar, të bjerë në harresë?

Shumë i përkushtuari në Krishtin, Trinia shumë e Drejtë, të gjallët i bën të kalojnë luginën e shkretisë, përmes Rruzares së Virgjëres pa faj.

Në lidhje me këtë, shpirtrat e të vegjëlve janë të shqetësuar prej mendimit (gjë që duket e vështirë që mund ndodhë!), që Rruzarja mund të bjerë në harresë, të humbasë dëshmia e saj, dhe ky mendim shkakton tek të thjeshtët një farë ankthi.

I. Zoti, në fakt, që nga fillimi i botës dhe në vazhdim, për shumë shekuj, u njoh qartësisht nga të gjithë njerëzit, por nga pak prej tyre mori kult; deri kur, të gjithë njerëzit u mbuluan nga harresa dhe nga injoranca rreth Zotit, në atë pikë që, në kohët e Abrahamit, nuk kishte më asnjë, me përjashtim të vetë Abrahamit, që ta njihje dhe ta adhuronte.

Në atë pikë që Përmbytja Universale përmbyti të gjithë tokën, për shkak të adhurimit të idhujve.

Duke qenë se kjo gjë i ka ndodhur vetë Zotit, tre herë i Shenjtë, si mund të çuditemi që kjo t'i ketë ndodhur edhe Rruzares sonë?

Dhe kush mund të dijë ose pohojë që Rruzarja e Shenjtë, në të njëjtën mënyrë si Zoti, të lindë apo të bjerë në harresë?

II. Çfarë do të them për Ligjin e Moisiut: sa i rëndësishëm ishte ai dikur, dhe çfarë vlere kishte ai!

Po sa herë, ai, dhe për sa kohë, edhe pranë vetë hebrenjve, ra në braktisje të madhe, në përçmim dhe në harresë?

Kjo, atëherë, ndodhi në popullin e zgjedhur: po tani që për meritën e drejtë të emrit i krishterë, janë futur në botë Ritet e Shenjta dhe të Drejtat, sa mund të them që i njohin mirë dhe kanë dëshirë t'i meditojnë në shpirt?

III. Kush nuk njih Ligjet dhe Kanunet e Shenjta të Kishës?

Dihet në të njëjtën mënyrë, sa të fortë dhe këmbëngulës qenë kultet kishtarë.

Por edhe ata, ishin për një kohë të gjatë, në pjesën më të madhe të braktisur, për të ndjekur zakone të kundërta: sot, pastaj, janë lënë krejt pas dore për shkak të vjetërsisë, dhe pothuajse me vështirësi do

të njiheshin, nëse disa letra të çngjyrosura dhe me aromë të vjetër të mos kishin ruajtur një kujtesë të mbuluar të tyre.

IV. Akoma dhe më pak na çudit, fakti që kanë rënë në harresë shumë ligje të perandorëve të Perandorisë Romane, dhe shumë dispozita dhe sanksione të së Drejtës Civile!

V. Sa Mjeshtra, dikur, në mes të Gentilëve (popuj të vjetër jo izraelit ose dhe paganë), judenjve dhe të krishterëve, dhe me çfarë vlerash, tani, vetëm nga emri njihen, dhe ndoshta as me të dëgjuar!

Sa dhe të çfarë vlere, dhe çfarë heronjsh të patrembur, udhëheqës dhe mbretër kanë ekzistuar, dhe po aq i madh ka qenë kujtimi i veprave të tyre!

Sa shpikës mrekullish të mëdha, dhe sa artistë të admiruar veprash të magjishme!

Nga sa reputacion i madh ishin lartësuar, të njohur edhe nga të verbërit dhe qethësit, tani ata kanë rënë në heshtje, të mbështjellë nga vorbulla e përjetshme e harresës!

VI. Ku kanë përfunduar Mbretëritë e mëdha dhe republikat e Caldeit (dikur në lindjen e mesme), të Medi (popull i vjetër në një pjesë të madhe të Iranit) dhe Grekëve?

Lulëzuan, u venitën, u thanë, ranë në tokë, u zhdukën!

VII. Disiplina, sjellja dhe rregulli për një jetë të shenjtë dhe të denjë e kishtarëve, të vënë si model para syve dhe shpirtrave të gjithë botës së krishterë, ku përfunduan?

Kur kjo botë ka ndryshuar në krahasim më parë?

Askush nuk do të kishte më lajme nga ajo botë, nëse nuk do të shkëlqente akoma nga monumentet e të vjetërve!

VIII. Forma e parë e respektit e të gjithë Urdhërave të Shenjtë, duket tashmë, mjerisht, kaq e vjetëruar, dhe shkëlqen në një re të mbuluar me vello, pa marrë parasysh sa magji i jepte Urdhërit Fetar.

Ato gjëra që, dikur, qëndronin si kedra, tani zvarriten për tokë, si murriza të tharë dhe bruka të fishkura.

Ajo forcë është zvogëluar, qëndrueshmëria është dobësuar, zelli është vakur, respekti nëse fiket do të ketë të njëtin fat.

Edhe pse këto reforma tashmë ndodhin, mjerisht, askush s'i quan lajme apo risi dhe fantazi: në atë pikë sa shumë Fetarë njohin shumë gjëra të tjera, por Rregullin e vet nuk e njohin.

IX. Pse, atëherë, zemrat e njerëzve do të turbullohen për rënien e Rruzares së Shenjtë, kur vetë Zoti, pikërisht në lidhje me Besimin e vet të krishterë, ka parashikuar: “Beson se ndoshta Biri i njeriut, kur të vijë, do të gjejë besimin mbi tokë?” (Lk.18,8).

X. Kështu, sipas dëshmisë së Platonit dhe Aristotelit, është natyra jonë njerëqë që na lind në kushte të tilla pasigurie, dhe kjo është gjendja e të gjitha gjërave që janë poshtë diellit, që, pas rrjedhës së lindjes dhe të rritjes, drejtohen drejt përfundimit; dhe pastaj, përsëri, rifillon një cikël tjetër dhe rinovohet bota me lindje të reja, dhe gjithçka rifillon në një brez të ri.

Prandaj, motivimi i gjërave të thëna, vlen sigurisht edhe për Rruzaren e Shenjtë, që dikur ishte e lulëzuar, më shumë sesa sot!

Dhe nëse në mes shumë peripecish të të gjitha gjërave, vetëm Rruzarja e Shenjtë nuk do të kishte aspak dhimbje, duke duruar vuajtjet e veta, me të vërtetë do të mund të predikohej tani kjo, si një mrekulli e përbashkët me vetë lundrën e Kishës.

Prandaj, rënia e saj, është prova e vlerës së saj origjinale, dhe rivendosja e saj na kujton se cila ishte forma e saj e parë themelore.

KAPITULLI X

Restaurimi i Rruzares së Shenjtë, bërë nga Nëna e Hyjit për Zbulim ndaj Të Lumit Alano.

I shquar Bari dhe udhëheqës i shërbëtorëve të Krishtit, Trinia e Mëshirshme u jep mëshirë të vdekurve, përmes Rruzares së Shenjtë të Marisë, Nënës së Mëshirës.

Rreth kësaj gjëje, nuk dua t'ia mbaj të fshehtë Atësisë suaj të Nderuar atë që ka bërë Mëshira Hyjnore në këtë kohë të tashme.

I. Një njeri, që luste Rruzaren e Shenjtë të Virgjëres Mari, u sulmua për shtatë vite të tëra, nganjëherë në mënyrë të prekshme, nganjëherë në mënyrë të dukshme, nga tundime të frikshme të demonëve.

Dhe ai, në gjithë këta vite, nuk pati asnjë ngushëllim, as edhe më të voglin.

Në fund, duke patur Zoti mëshirë për të, i shfaqet Mbretëresha e Mëshirës, e cila, duke i bërë vizitë, e shoqëruar nga disa Shenjtëresha, e liroi nga rreziku, duke larguar nga ai, menjëherë, tundimin, dhe i dha të pinte Qumështin e Gjirit të saj të Virgjër.

Dhe për më tepër, Virgjëra Mari e martoi me një Unazë, të bërë nga Flokët e vet të Virgjër, dhe e porositi të predikonte Rruzaren e Shenjtë për të mos rënë në rrezikun e një vdekjeje të pashmangshme, dhe në ndëshkimin e një Dënimi Hyjnor.

II. Meqë aftësitë njerëzore nuk më ndihmonin t'i dalloja këto gjëra, përkundrazi, pastaj, një frymëzim qiellor dhe i brendshëm më bindi rreth këtij Zbulimi.

Dhe kaq shumë saqë, jo vetëm besoj që ky Zbulim të jetë i vërtetë:

1. por njoh edhe personin që e ka patur;
2. dhe e njoha si të vërtetë vetë, këtë Zbulim edhe për shenjat e padyshimta, që nuk i kam provuar vetëm një herë, por shumë shpesh;
3. dhe vërtetoj që kjo është e vërtetë; dhe para të gjithë botës, pa asnjë gënjeshtër, betohem mbi sa di, dhe sa besoj, që këto gjëra janë të vërteta.

I lutem Zotit tonë, Jezu Krishtit që të më bëjë të vdes në vend, me përkushtim, një vdekje trupore, sesa të mashtruj dhe të jem mashtruar mbi sa kam thënë.

Le të më besojë, kush të dojë: kush, pastaj, nuk do, e lë të lirë secilin në Zotin.

Shumë shpesh kam predikuar dhe mësuar të tjerët mbi këto gjëra.

4. dhe jo vetëm unë kam nxënë nga ai person, por shumë individë të tjerë, besojnë në mënyrë të sigurt që ai Zbulim nuk është njerëzor, por vetëm i Zotit.

Sa do të kisha dëshirë të flisja më thellësisht rreth gjërave që kam thënë!

Sidoqoftë, nga momenti që ky person jeton akoma, nuk mund të tregoj emrin, për rreziqet e vetëmburrjes, të ndryshueshmërisë së botës, por edhe të persekutimeve.

Gjëra të tilla, në fakt, duhen të fshihen gjatë jetës dhe të lavdërohen pas vdekjes.

III. Megjithatë mund të lindë një dyshim: në çfarë mënyre do të mund të pinte ai Qumështi kaq të Lavdishëm të Virgjëres Mari?

Në çfarë mënyre Ajo do të mund të shmangte ndryshimin e tretjes natyrore?

Përgjigjem:

1. Janë çështje të parëndësishme, nëse ky do të ishte Qumështi i Virgjëres, ose me të vërtetë i Gjirit të Virgjëres Mari; ose nëse ai Qumësht ishte një farë substance reale dhe materiale, ose nëse ishte një esencë që u prodhua në atë moment në gojën e atij që e piu, si drita që ndriçon ajrin, por drita mbetet gjithmonë brenda diellit.

Nuk di të them, cila nga dy gjërat të ketë ndodhur.

Kam mësuar nga ai person, që ky realitet, si nëse do të ishte një substancë, si nëse do të ishte një esecë, ishte e pëlqyeshme dhe e bardhë, që u shfaq në gojën e tij dhe u shpërnda nëpër të gjithë gjymtyrët e trupit, me gëzim të madh.

2. Për më tepër, a nuk është e mundur që Maria, Virgjëra e Shenjtë, edhe sot të ketë Qumësht dhe të bëjë pjesëmarrës të tjerët, nga momenti që Qumështi nuk bën pjesë në esencën e Trupit të Lavdishëm, por është diçka më tepër.

Kështu është edhe ajo substancë trupore, që do të ngopë organet e brendshme të Shenjtërve, që të mos jenë të etur, sipas Shën Tomës (4 dist. 44).

3. Përkundrazi, do të ishte e pabesueshme të thuhej, që Gjiri i i së Lumes Virgjër të jetë më steril se gjinjte e grave të botës, që kanë dhe prodhojnë qumësht brenda trupit të tyre, dhe pastaj mund ta shpërndajnë atë.

Nuk dua sigurisht të jem unë, që të detyroj apo të bllokoj Udhën e Pushtetit Hyjnor!

4. Pasi, nëse nuk do të kishte Qumësht të vërtetë në Gjinjtë e Shenjtes Mari, Nënës së Hyjit (gjë e vështirë ta demonstros!), në ato do të këtë, të paktën, një substancë të mrekullueshme trupore, që do të kompensonte mungesën e Qumështit; nga kjo nxirret që, është e mundur që për Virtyt Hyjnor të jetë përftuar diçka, dhe për ndërhyrje të qiellit, të jetë shndërruar në një substancë tjetër, të ngjashme me qumështin.

5. Por, nëse ajo substancë nuk ishte as qumësht, as edhe një element tjetër i ngjashëm me qumështin (kjo do të ishte shumë e vështirë për ta demonstruar!), sidoqoftë, nuk do të mund të privohet Virgjëra Mari nga mundësia që t'i japë të pijë Qumështin e saj, të paktën për ndikim shpirtëror, nëse jo pikërisht në mënyrë trupore: dhe të besohet që të paktën një Dhëndër i tillë të ketë pirë Qumështin e Virgjëres së Lavdishme, në një farë mënyre të thënë më sipër.

IV. Sidoqoftë, injoroi në cilën mënyrë të jashtëzakonshme, kjo të ketë ndodhur:

1. Në fakt, “me zor i përfytyrojmë gjërat që janë mbi tokë: kush do të kuptojë, atëherë, gjërat që janë në Qiell?”, thotë libri i Urtisë (9,16).

Asnjë, në fakt nuk njih gjërat që ekzistojnë, ose cila është Lavdia e të Lumëve, përveçse Shpirti i Zotit, dhe ai të cilit Zoti ka dashur t'ia zbulojë (1 Kor. 2,11);

2. Por dimë se Shën Bernardi piu Qumështin e Gjirit të Marisë Virgjër.

3. Dhe pastaj, Qumështi i Marisë Virgjër, në tokë, gjendet mes relikeve të tjera, në shumë Kisha;

4. Dhe që, në mënyrë të ngjashme, Shenjtja Katerinë e Sienës piu me shumicë nga Burimi i Kraharorit të Krishtit;

5. Dhe që, disa Shenjtorë kanë pirë nga Plagët e Shentja të Krishtit: të rrëmbyer (në ekstazë), galduan deri në dehje të shpirtit, mes gëzimesh të patregueshme.

Kush do të guxonte, atëherë, të pohonte që këto gjëra kanë qenë vetëm fantazi të thjeshta e të kota, mbi të gjitha kur Kisha refuzon dhe dënon ëndërrimet e kota, pasi ata, sipas Teologëve, janë nën pushtetin e djallit?

V. Nevojitet t'i përgjigjesh një tjetër pyetjeje, rreth Flokëve të së Lumes Virgjëres Mari.

Në çfarë mënyre Ajo mundi të formonte një Unazë nga Flokët e saj, kur Flokët bëjnë pjesë në dekorin e Trupit të saj të Lavdishëm?

Përgjigjem që:

1. Nëse Flokët e Virgjëres Mari u formuan kështu, në mënyrë të të pakuptueshme, për Pushtet Hyjnor;

dhe nëse, që atëherë janë ruajtur në ndonjë vend të botës;

nga dy pyetjet, çfarë vjen pastaj, nuk e kam mësuar nga ai person;

2. Besojmë vendosmërisht, sidoqoftë, që Virgjëra Mari, tani është Ngjitur me Trup në Qiell, të ketë Flokë të vërtetë dhe shumë të bukur, të cilët nuk janë substanca të Trupit të saj të Lavdishëm, por vetëm dekori: prandaj, Flokët mund të pakësohen, pa u zvogëluar Lavdia e së Lumes Virgjër;

3. Duhet besuar edhe që, nëse një Trup i Lavdishëm ka aftësitë të ketë flokë, do të ketë edhe një aftësi më të madhe, atë, që t'i prodhojë vetë flokët, dhe shumë më intensivisht sesa një trup natyror.

VI. Gjëja e veçantë, pastaj, ka të bëjë me atë Unazë, që sigurisht në prekje nga shumë vetë ishte perceptuar kaq mirë, por shfaqej rrallë.

Në mes të gjërave të thëna, ajo është realiteti më magjepsës.

Kështu që, nga ajo në një farë mënyre shkëlqente një rreze e Lavdisë:

1. Dhe, përsa më përket mua, e kam prekur këtë Unazë, jo pa gëzim të madh, jo njerëzor, por jashtëzakonisht shumë më të madh;

2. Të më besojë kush të dojë, pasi e pohoj këtë nën betim.

Nëse pastaj nuk duan të më besojnë, çfarë mund të bëj?

Gjërat që vërtetoj, nuk mund dhe nuk guxoj t'i provoj, ndryshe nga ç' pohoj.

Njoh, sidoqoftë, shumë shenja të njëjta, që ngjallnin mrekulli;

3. Duke pranuar gjithashtu rastin, që këto gjëra që pohoj të jenë krejt të pavërteta (gjë që nuk e besoj në asnjë mënyrë!), jo më pak, mbetet i fortë dhe nuk ndryshon Dinjiteti dhe e Vërteta e Rruzares së

Virgjëres Mari, të evidentuara deri këtu, në kapituj, dhe që do të ekspozohen më tej.

VII. Një gjë të vetme, sodoqoftë do të them:

1. që “njeriu prej mishi nuk njih gjërat që janë të Zotit, as ato që janë të Shpirtit”: sipas një vargu të Fjalës së Zotit, dhe askush nuk mund t’i njohë këta dhurata, vetëm ai që i merr (1 Kor. 2,11);

2. dhe përkundrazi, ata që i morën, pasi u largua Drita e Zbulimeve, me vështirësi, ndonjëherë, do të mund t’u besojnë gjërave të marra në Zbulim.

Kështu Profeti Jeremia, kur erdhi Shpirti i Zotit për t’i zbuluar Mistere të reja, ai i besoi dhe i shpalli.

Por, kur e braktisi Drita e Zbulimit Hyjnor, foli në mënyrë njerëzore: “Më ke joshur o Zot, dhe unë e kam lënë veten të joshem” (Jer. 20,7);

3. Atëherë, për aq sa këto gjëra mund të besohen, sodoqoftë, nuk mund të kuptohen me njohjen njerëzore, dhe, shumë më pak, me mendësinë djallëzore të kësaj bote.

Arsyeja e kësaj, sipas Shën Tomës, është që Drita e Zbulimit Hyjnor e tejkalon gjithë dritën e njohjes natyrore.

Është e tillë, në fakt, Drita për të cilën flitet në Psalmin 35: “Në Dritën Tënde o Zot, do të shohim Dritën”.

Për këtë, ata që janë të privuar nga një Dritë e tillë, do të gjykojnë në bazë të Zbulimeve Hyjnore, si të verbërit, rreth ngjyrave.

Dhe kështu njerëz të mirë e të përkushtuar, të privuar nga një Dritë e tillë, mund të gabojnë në vlerësimin e Zbulimeve Qiellore, sikurse shpesh dihet, vetëm nëse, në vend të asaj Drite, të kenë shenja dhe mrekulli të dukshme.

4. Në fakt, nuk mungojnë shembujt e Nuseve të Shenjta të Krishtit, me Unazë Bashkëshortore: Shenjtja Katerinë martire mori nga Krishti Unazën e Martesës.

Dhe, në të njëjtën mënyrë, zemra e Shenjtes Katerinë nga Siena, në mënyrë akoma më të mrekullueshme, që e di vetëm Zoti, ndryshoi në Zembrën e Krishtit.

Mbi këta shembuj, në të njëjtën mënyrë, do të mund të dyshohej mbi çfarë ishte natyra dhe qenia.

VIII. Prandaj, këta janë vetëm sofizma, që i mbështeten dijes njerëzore dhe shkencës:

1. Sikur Zoti, nën Pushtetin e të cilit janë vendosur të gjitha gjërat, nuk do të mund të përmbushte, atë që për natyrë nuk mund të ndodhë.

Kjo është një herezi, nga momenti që mrekullitë e tejkalonë gjithë natyrën e krijuar.

2. Prandaj ata bien në gabim, kur pikërisht duan të pohojnë që këto shenja nuk janë mrekulli, në kundërshtim me Fenë e Kishës, dhe të eksperiencës, për të cilën jam me të vërtetë shumë i sigurt.

3. Kisha e shpall edhe në Meshën e Shenjtë, në një lutje të Kolektës, në të cilën pohohet: “O Zot, që njeh Kishën tënde, jepi gjithmonë asaj hirin që të shkëlqejë me anë të mrekullive, etj.”.

4. Është një mrekulli kthimi i mëkatarëve, që numëron në mes shumë të mrekulluarve të Zotit, Shën Agostinin dhe Shën Tomën.

Kështu edhe Transsubstancacioni i Ekuaristisë së Shenjtë ka qenë mbajtur gjithmonë Mrekullia më e rëndësishme e Zotit, dhe, pa asnjë dyshim dhe krahasim, është superiore ndaj çdo zbulimi.

Ai që, pra, bën të tilla gjëra, aq më shumë do të mund të realizojë gjëra të vogla.

Atëherë, hezituesit mbi mrekullitë të njohin që, për aq sa Zbulimet Hyjnore mund të jenë besuar si të vërteta, prapëseprapë, në asnjë mënyrë nuk mund të jenë të demonstrueshme, përveçse atyre që kanë marrë vetë Dritën e Zbulimit.

KAPITULLI XI

Cila nga të dy është më e shkëlqyer në dinjitet dhe vlerë: Psalteri i Davidit apo Rruzarja e Shenjtë e Nënës së Hyjit?

Fort i nderuar udhëheqës i shpirtreve, Trinia e Shenjtë na jep dhuratën e së Vërtetës, përmes Rruzares së Virgjëres, që është Nëna e së Vërtetës.

Mbi këtë, kotësia e disave, më shumë për kuriozitet, sesa për dëshirë për të mësuar, pyet:

Cili prej të dyve është më i shkëlqyer: Psalteri i Davidit apo Rruzarja e Marisë?

I përgjigjem këtij krahasimi të parespektueshëm, me disa dallime.

I. Në favor të Psalterit të Davidit, pohoj:

1. Ku është përkushtim dhe dashuri më e madhe në të lutur, aty edhe merita është më e madhe: në fakt, merita e saj vjen nga dashuria.

Përmes dashurisë, një vepër e vogël, e mirë ka një meritë më të lartë, në krahasim me një vepër shumë të madhe, pa dashuri;

2. Psalteri i Davidit shkëlqen përse i përket shkakësisë: ai në fakt, ishte shkaku që parapërgatiti dhe shëmbëlleu Rruzaren e Shenjtë;

3. Psalteri i Davidit shkëlqen përse i përket përmbajtjes: Psalteri i Davidit, në fakt, është më shprehës, në krahasim me Rruzaren e Shenjtë;

4. Psalteri i Davidit shkëlqen për vjetërsi;

5. Psalteri i Davidit shkëlqen për mundimin më të madh në të lutur: në fakt, Psalteri i Davidit është më i gjatë dhe më i lodhshëm në të recituar, në krahasim me Rruzaren e Shenjtë të Marisë; megjithatë ka edhe një meritë më të madhe, në një dashuri të barabartë me atë që reciton Rruzaren e Shenjtë;

6. Psalteri i Davidit shkëlqen për një kuptim më të thjeshtë: në të, në fakt, u mësohen shumë vetëve, shumë gjëra dhe në mënyrë të qartë;

7. Psalteri i Davidit shkëlqen për autoritet: nga momenti që, është nga Ligji i Vjetër ku ka origjinën e Reja, dhe jo e anasjellta;

8. Psalteri i Davidit shkëlqen për përdorimin e devotshëm dhe të konsoliduar në Kishë: nga momenti që ai, në pjesën më të madhe, ka filluar Kultin Hyjnor në Kishë, në nivel komunitar, kishtar dhe të përditshëm;

9. Psalteri i Davidit shkëlqen për shtrirje, nga momenti që shtrihet në shumë gjëra, sa në traditë edhe në personazhe;

10. Psalteri i Davidit shkëlqen për gjatësinë imponuese të përmbajtjeve.

II. Në favor të Rruzares së Shenjtë: Ajo, nga ana tjetër, shkëlqen:

1. Rruzarja e Shenjtë shkëlqen për qëllimin: Rruzarja e Shenjtë, në fakt, ishte arsyeja përfundimtare, e Psalterit të Davidit: një rezultat, në fakt, është shumë i përsosur, kur arrin në fund;

2. Rruzarja e Shenjtë shkëlqen për përsosmërinë e rezultatit të arritur, që është Fjala e bërë Njeri;

3. Rruzarja e Shenjtë shkëlqen për hirin e kohës: përkon, në fakt, me fillimin e Besëlidhjes së Re, e cila në krahasim me Besëlidhjen e Vjetër, është e pamasë, sa një njeri i gjallë është superior ndaj një njeriu të pikturuar: prandaj Besëlidhja e Vjetër është shëmbëllimi dhe imazhi i Besëlidhjes së Re;

4. Rruzarja e Shenjtë shkëlqen përse i përket Shkakut Efikas: në fakt, ishte Trinia e Shenjtë që kompozoi Të falemi Mari për Rruzaren e Shenjtë, Kryeengjëlli Gabriel ia referoi Marisë, Shenjtja Elizabetë e zbukuroi, Kisha e plotësoi; ndërsa Psalteri i Davidit, që bërë nga një mëkatar dhe iu besua Sinagogës;

5. Rruzarja e Shenjtë shkëlqen përse i përket së Vërtetës së përmbajtur këtu: Rruzarja e Shenjtë flet në të tashmen, ndërsa Psalteri i Davidit i drejtohet së ardhmes;

6. Rruzarja e Shenjtë shkëlqen sepse është Drita e Aleancës së Re, që ishte në hije në Psalterin e Davidit;

7. Rruzarja e Shenjtë shkëlqen përse i përket rezultatit: në fakt Rruzarja e Shenjtë është përmbushja dhe përsosmëria e Psalterit të Davidit, që do të kishte mbetur shterpë, nëse nuk do të kishte lindur Rruzaren e Shenjtë;

8. Rruzarja e Shenjtë shkëlqen përse i përket rezultatit përfundimtar: Rruzarja e Shenjtë, në fakt, të çon në Qiell; ndërsa Psalteri i Davidit të çonte në Ferr ose në Limbo;

9. Rruzarja e Shenjtë shkëlqen përse i përket efektshmërisë: meqë përmes Të falemi Mari vjen Paqja Universale;

10. Rruzarja e Shenjtë shkëlqen përse i përket arritjes së mirë: sepse Jezusi e Maria kanë qenë stolisur me tituj, nga më të shquarit në Rruzaren e Shenjtë, sesa në Psalterin e Davidit: në Rruzaren e Shenjtë kujtohet, në fakt, Krishti Zot, që u bë njeri; dhe Maria e Virgjër, pastaj,

që bëhet Nëna e Hyjit: Zoti nuk mund të thoshte më shumë se këta dy tituj në Rruzaren e Shenjtë.

Këto dhjetë arsye, pra, zotërojnë edhe efektshmërinë pranë Jezusit e Marisë, pasi lutjet e Kurorës së Rruzares së Shenjtë janë për Ata shumë të pëlqyera, dhe kanë një vlerë më të madhe për t'i bindur që të na japin hire, pasi vlera e Rruzares së Shenjtë është shumë qiellore.

III. Ti do të thuash që në Lajmërim, nuk ishin Fjalët e Engjëllit, po ishin ato të Pëlqimit të Virgjëres: “Unë jam shërbëtorja e Zotit: më ndodhte siç the ti” (Lk. 1,38), që përmbushën Ngjarjen, pas së cilës u bë Përmbushja e vërtetë.

Përgjigjem që, në Të falemi Mari janë dy gjëra që duhen marrë parasysh:

1. nëse merren parasysh Fjalët dhe domethënia e tyre: dhe atëherë ishin Fjalët e Marisë të vlefshme në përsosjen e Ngjarjes, dhe jo Fjalët e Engjëllit;

2. por, nëse merret parasysh Qëllimi i shprehur nga Hyji Atë dhe nga i gjithë Qielli, i përmbajtur në Fjalët e Lajmërimit, pra që Fjala do të ishte bërë Njeri, dhe që do të kishte mbetur shtatzënë Nëna e Hyjit: atëherë ishte ky Qëllim i Hyjit Atë dhe i Qiellit që prodhoi efektin e përsosjes së Ngjarjes.

Po në atë Qëllim plot vlerë, sidoqoftë, ishte përfshirë Fjala e Virgjëres, pasi Ajo, kurrë do ta kishte kundërshtuar Qëllimin e Hyjit, në fakt Lajmërimin e ndoqi menjëherë rezultati i Mishërimit.

Me këtë ndjenjë dhe në këtë formë, Kisha ka marrë gjithmonë parasysh Lajmërimin, kur feston Festën e saj të përvitshme, duke medituar më shumë mbi Qëllimin e Hyjit Atë dhe mbi Ngjarjen, sesa vetëm mbi Fjalët, të cilat qenë vetëm mjet dhe instrument i përsosjes së Ngjarjes.

KAPITULLI XII

Epërsia dhe Fryti i Rruzares së trefishtë.

O shumë i lavdëruari Mjeku i deleve të Krishtit, Trinia shumë e Mëshirshme, përmes Rruzares së Shenjtë të Virgjëres shumë të drejtë, dhuron Drejtësinë, sipas asaj pjesës së famshme të Ungjillit: “Jepni dhe do t’ju jepet” (Lk. 6,38).

Nëse pra, çdo ditë do t’i ofrojmë Marisë së Shenjtë pesëmbëdhjetë Trëndafila me Nderim Hyjnor, ka shpresë të arrijmë një Çmim dhe Fryt përkues, sipas atij mësimit të Krishtit: “Do të merrni njëqindfishin” (Mt.19,29).

Quaj Trëndafila Fjalët e Shenjta të Të falemi Mari, që vizitojnë përsëri Ngjarjen në Qëllimin e Hyjit Atë dhe në Përsosjen e tij, dhe shikojnë me devotshmërinë e duhur, tre Kurorat e Rruzares së Shenjtë, me njëqind e pesëdhjetë Të falemi Mari, duke ia shprehur dhe ofruar të gjitha Zotit, përmes ndërmjetësimit të Marisë së Shenjtë, Avokate dhe Mbretëreshë e të gjithë Shenjtërve.

1. Ave: E Pafajshmja u jep Rruzarianëve Frytin e të çliruarit nga telashi i mëkatit;

2. Maria: Ndriçuesja, domethënë e Ndriçuara, u ofron Rruzarianëve, Frytin e ndriçimit të mendjeve të tyre;

3. Gratia: Hirëplota u ofron Rruzarianëve të bashkuar në Krishtin, Frytin e Hirit të Zotit;

4. Plena: Hirplota pasuron Rruzarianët me bollëkun e të Mirave Qiellore;

5. Dominus: Zoti u fiton Frytin Rruzarianëve që të fitojnë mbi armiqtë;

6. Tecum: Ajo u fiton Frytin e Rruzarianëve që të lartësojnë mendjen tek Trinia e Shenjtë dhe Shenjtërorja e Zotit në Qiell;

7. Benedicta: Ajo u fiton Ruzarianëve një Bekim të veçantë, bashkë me Dhuratat e Shpirtit;

8. Tu: Ajo u manifeston Ruzarianëve Madhësinë e jashtëzakonshme të të qenit Nëna e Hyjit, kështu që një ditë të meritojmë Frytin që vjen nga të besuarit Asaj;

9. In Mulieribus: Ajo do t'u fitojë Frytin e Mëshirës Ruzarianëve;

10. Et benedictus: Ajo fiton Frytin e Bekimit të Hyjit mbi lutjet e Ruzarianëve;

11. Fructus: Ajo u sjell Ruzarianëve Frytin e të Mirave të Shpirtit të Shenjtë;

12. Ventris: Ajo mbron dhe mban Frytin e dëlirësisë së Ruzarianëve;

13. Tui: Jezusi ia beson Ruzarianin Virgjëres Mari;

14. Jezus: Ruzariani fiton Frytin e Shpëtimit nga Jezusi, Shpëtimtari;

15. Cristus, ose i Shuguruari i Zotit: Ajo u fiton Ruzarianëve, Frytin e besimit në Sakramentet e Shenjtja të Krishtit, dhe në asgjë të kundërt. Këto gjëra i janë zbuluar edhe një virgjëre të devotshme.

Pesëmbëdhjetë Fryte të ngjashme mund t'i caktohen lutjes Ati ynë.

Cili i krishterë i urtë nuk do të përdorë Ruzaren e Shenjtë, instrument i kaq shumë meritave?

Në fakt, nëse nga një lutje e zakonshme, ose nga çfarëdo lutje e vogël, thënë në nder të një Shenjti, duhet shpresuar me përkushtim, një shpërblim, aq më shumë duhet shpresuar nëse i ofrohet Zotit Ruzarja e Shenjtë, e përbërë nga këta dy lutje të pakrahasueshme dhe duhet të besosh që në to ka vetëm hyjësi të pastër!

Nëse ti, në fakt, do t'i dhuroje njëqind e pesëdhjetë dhurata shumë të vogla një zonje të ndershme, a nuk do të meritoje falenderimin dhe mirënjohjen e saj?

Aq më tepër Nëna e Hyjit do t'u shpërndajë gjëra më qiellore Ruzarianëve të Saj?

Vetë Ajo ia zbuloi gjithë këto gjëra një të përkushtuari Asaj.

KAPITULLI XIII

Faljet që fitohen me Rruzaren.

O shumë i nderuari Mëkëmbësi i Krishtit, për Dinjitet Papnor:

I. Ati i Shenjtë Massimo Giovani XXII u ka dhënë Falje 24 vjet, 34 javë dhe 1 ditë, atyre që lusin Rruzaren e Shenjtë të Marisë, dhe ka përcaktuar që ajo përbëhet nga njëqind e pesëdhjetë Të falemi Mari.

Kam parë një Transunto, ose një ekstrakt autentik të Bolla (Dekret Papnor): kam dëgjuar të thonë që dorëshkrimi origjinal ruhet në Kuvendin tonë në Avinjon.

Dekreti Papnor i jep edhe gjashtëdhjetë ditë Falje atij që shton në fund të secilës Të falemi Mari, klauzolën: Jezu Krishti.

Kështu, duke përsëritur këtë klauzolë për njëqind e pesëdhjetë herë, fitohen gjashtëdhjetë ditë Falje, për çdo herë, për çdo Të falemi Mari me klauzolë, dhe duke mbledhur, arrihet një numër i jashtëzakonshëm Faljesh.

Lë jashtë lëshime të tjera të shumta, të ofruara.

U rekomandohet shumë Rruzarianëve, të formulojnë një qëllim për të merituar Faljet e dhëna, të përpiqen të jenë në gjendje hiri, t'i përmbahen tërësisht angazhimit që duhet të përmbushin, sipas asaj që është përshkruar nga Ati i Shenjtë, dhe kështu mund të shpresojnë me përkushtim.

KAPITULLI XIV

Si lutet Rruzarja?

O mbështetësi fisnik i shpirtrave të Krishtit, do të referoj këtu, disa mënyra për të lutur Rruzaren e Shenjtë, që kam mësuar, si nga tradita e të vjetërve, ashtu edhe nga Zbulimi i Virgjëres Mari, Nënës së Hyjit.

I. Mënyra e parë: të lutësh në Rruzaren e Shenjtë direkt Krishtin.

Dhe kështu, të lutet e para Pesëdhjetëshe në nder të Krishtit të Mishëruar; e dyta Pesëdhjetëshe, në nder të Mundimit të Krishtit; e treta Pesëdhjetëshe, në nder të Krishtit që ringjallet, ngjitet në Qiell, dërgon Shpirtin e Shenjtë të së Vërtetës, rri në të Djathtën e Atit, dhe do të vijë për Gjykimin Universal.

II. Mënyra e dytë: të lutësh në Rruzaren e Shenjtë, Krishtin, përmes Shenjtërve.

Dhe kështu, e para Pesëdhjetëshe të ofrohet për shumë të lavdëruarat pesë Shqisat ose Gjymtyrët e Marisë së Shenjtë, në nder të Jezu Krishtit: si, p.sh, Sytë e Marisë së Shenjtë, që panë Jezusin, Buzët e Marisë së Shenjtë, që puthën Jezusin, etj.; ndihmon të vendosësh këtu një imazh të Nënës së Hyjit, para syve të mendjes dhe të trupit;

e dyta Pesëdhjetëshe të ofrohet për pesë Plagët e Krishtit, një Të Falemi Mari për secilën, me radhë, ose për të gjitha Gjymtyrët: dhe për çdo pjesë të veçantë të Trupit të Shenjtë, të recitohet një Të Falemi Mari: ndihmon këtu të kundrosh një imazh të Krishtit: nuk është e nevojshme të reflektosh mbi kuptimin e fjalëve, por të meditosh mbi Dhimbjen e Plagëve dhe mbi Meritat e Krishtit;

e treta Pesëdhjetëshe, të ofrohet në kujtim të Shenjtërve, ndaj të cilëve je i përkushtuar: kështu, vizitohen, me imagjinatë, Altarë të ndryshëm të një Kisha, dhe këtu të mendohen Engjëjt, Mbrojtësit, Profetët, Apostujt, Martirët, Rrëfyesit, Virgjëreshat, Vejushat, Bashkëshortët Shenjtorë, etj., dhe, në nder dhe meritë të tyre, i ofrohen Krishtit Zot lutjet e Kurorës së Rruzares.

III. Mënyra e tretë: të lutësh Rruzaren e Shenjtë duke ia drejtuar qëllimin Virtyteve: si, p.sh, të lartësosh një ose dhjetë Të Falemi Mari, për të mbajtur Besimin; njësoj për Shpresën, etj.; kështu edhe për veset, për t'i larguar.

IV. Mënyra e katërt: të recitosh lutje për të afërmin: si p.sh, për Kishën, për Papën, për Klerin, etj.; për Perandorin, për ata që janë në

detyra të larta, etj.; për prindërit, njësoj, edhe për armiqtë; dhe për secilën kategori, si të gjallët, ashtu dhe të vdekurit.

V. Mënyra e pestë: duke u lutur për poste të ndryshme njerëzore: si p.sh, për Selinë e Shenjtë, për Perandorinë, për Priftërimin, për Ushtrinë, për Gjykatësit, etj.

I kam gjetur këto mënyra, në Marialin e Fratit tonë Gjoni nga Monte, ku tregon historinë e konteshës Maria (pjesa 5, kap. XXXI).

KAPITULLI XV

Pse Rruzarja e Shenjtë duhet predikuar personalisht dhe publikisht?

O i shquari Ipeshkëv, ndjekës i Apostujve:

I. Jezusi u tha: "Dilni në mbarë botën dhe u predikoni Ungjillin të gjithë njerëzve" (Mk.16,15).

Mirë, Rruzarja e Shenjtë është Ungjilli i së Lumes Virgjëres Mari.

Rruzarja e Shenjtë, në fakt, është e përbërë nga dy lutje, të cilat përmbajnë në mënyrë të nënkuptuar, gjithçka ka në Ungjill.

Për këtë, Rruzarja e Shenjtë duhet t'i predikohet çdo krijese dhe çdo gjendjeje të Kishës, nga ana e atyre, të cilëve pozicioni u jep detyrën të predikojnë.

As numri njëqind e pesëdhjetë i Të falemi Mari nuk është në mosmarrëveshje me Ungjillin: përkundrazi, ajo përsëritje e shenjtë dhe e shëndetshme është e barazvlefshme me meritën, për lavdinë e saj më të madhe.

II. Megjithatë, i takon Urdhërit të Fretërve Predikues të predikojnë në çdo vend Rruzaren e Shenjtë të mrekullueshme:

1. Dhe ky, duke ndjekur mandatin, karizmën, rregullin dhe modelin e Mbrojtësit Shën Domenik, i cili (siç ka zbuluar edhe vetë ai, edhe kohët e fundit), me kujdes të veçantë përdori pjesën më të madhe të mundimeve, të këshillimeve dhe të shembujve të tij;

2. Këtë gjithashtu e kemi mësuar nga tradita dhe nga dokumentet e trashëguara nga shkrimtarët, siç kam lexuar.

Me çfarë pakujdesie i rezistojnë mandatit të Zotit ata që pengojnë këtë predikim!

3. Për më tepër, duke qenë detyrë e predikimit, ndërtimi dhe shpëtimi i besimtarëve, çfarë gjëje më e vlefshme është për t'u preferuar se Rruzarja e Shenjtë, lutjet e së cilës zbulojnë që një Ndihmë e rëndësishme për Shpëtim i është ofruar botës?

III. Krahasojmë në mënyrë alternative, detyrën e Predikimit dhe Veprën e Rruzares së Shenjtë:

1. A është detyrë e Predikimit të bëjë Mjekësinë e Shpirtrave?

Por edhe këto dy lutje Ungjillore (Ati dhe Të falemi) janë dy Depo të Shenjta të Zotit: pra, ata janë për t'u predikuar.

2. A është detyrë e Predikimit të ndriçojë?

Ja (këtu), dy të Ndriçuarit Qiellorë (Ati ynë dhe Të falemi).

3. A është detyrë e Predikimit të përparojë Kishën në Virtyte?

Ja (këtu), Ndihamat dhe Nxitjet drejt Virtyteve, (Ati dhe Të falemi).

4. A është detyrë e Predikimit të zhdukë veset?

Ja (këtu) dy Instrumente të Shenjtë të lutjeve (Ati dhe Të falemi) për të zhdukur veset.

5. A është detyrë e Predikimit të përforcojë Besimin?

Ja këtu dy Themelet e para të Besimit (Ati dhe Të falemi).

6. A është detyrë e Predikimit të ndezë shpirtrat kundër djallit, botës dhe mishit, dhe t'i çojë tek Zoti?

Ja këtu dy Pishtarë dhe Zjarre të Qiellit (Ati dhe Të falemi).

7. A është detyrë e Predikimit të largojë nga dhimbja e vdekjes, e dënimit, etj.?

Ja këtu, dy Shpata Flakëruese (Ati dhe Të falemi), edhe më shumë se ata të Kerubinëve.

8. A është detyrë e Predikimit të ngrejë lart dhe të shtojë Nderimin e Krishtit?

Ja (këtu) dy Thirrje (Ati dhe Të falemi): asgjë e ngjashme me ta nuk ka qenë kurrë, asgjë e ngjashme kurrë nuk do të jetë.

Çfarë të thuash më shumë?

“Nga ata (Ati dhe Të falemi), varet i tërë Ligji dhe Profetët” (Mt. 22,40).

IV. Do të thuash: pas një Predikimi të tillë të Rruzares së Shenjtë, Predikuesit mund të përçmohen.

1. Përgjigjem se kjo është vetëm krenari e kotë dhe e çmendur e Predikuesve.

2. Nëse kërkojnë gjëra të larta, të mëdha dhe të shenjta për të predikuar: çfarë tjetër mund të krahasohet me këto dy lutje (Ati dhe Të falemi)?

3. Nëse kërkojnë gjëra të reja, të ditura, të pasura në shpjegim, këto dy lutje (Ati dhe Të falemi) janë vetë Besëlidhja e Re, Shkenca e shkencave, Pasuria dhe dy Thesaret e të pasurve.

Në to, në fakt: në Ati ynë shkëlqen Trinia e Shenjtë; në Të falemi Mari qëndron Mishërimi, dhe të gjithë mësimet e Besimit janë përfshirë në lutjet (Ati dhe Të falemi).

Me këtë zjarr duhet të predikohen (Ati dhe Të falemi) nga secili predikues që vjen nga Zoti, dhe që do që Zoti të jetë i nderuar dhe i adhuruar.

V. 1. Lutja është mjeti kryesor në Kishë, e dhënë nga Zoti besimtarëve, si për të fituar çdo të mirë, ashtu edhe për të larguar çdo të keqe.

2. Lutja është një nga pjesët e Sakramentit të Pendimit, si instrument i ndreqjes: dhe, nga momenti që populli i Krishterë ka tejet nevojë për të dy realitetet (Rrëfimin dhe lutjen), është shumë e nevojshme që Predikuesit të nxisin popullin të lusë Zotin.

3. Rreth kësaj, në Besëlidhjen e Vjetër gjendet më me shpeshtësi dhe zjarr thirrja për lutje dhe pendim.

4. Kështu, edhe në Besëlidhjen e Re, gjendet njësoj thirrja për lutje dhe pendim, si nga ana e Krishtit, ashtu edhe nga ana e Apostujve.

5. Edhe Kisha pa u ndalur kurrë, nuk rekomandon tjetër, sa këto të dy realitete (i lutjes dhe i pendimit).

6. Në secilin Urdhër Fetar, asnjë realitet tjetër nuk merr vëmendje më të madhe dhe impenjim, sa lutja dhe pendimi.

7. Vetë të Drejtat Kanonike dhe Civile, nxisin në të njëjtën mënyrë drejt lutjes dhe pendimit, dhe drejt atyre shtyjnë: dhe atëherë një Predikues do të ligështohet i heshtur dhe i mefshtë në të folur mbi lutjen dhe pendimin?

8. Shenjtorët, në fund, aq sa ishin të përsosur dhe të admirueshëm, aq më me shumë familjaritet ngarendnin drejt lutjes, dhe kurrë nuk kryen mrekulli, pa lutjen dhe pendimin.

VI. Rruzarja, atëherë, është ajo formë lutjeje, që përmban, mëson, dhe bashkon bashkë, lutjen “Ati ynë”, e vetmja lutje që na mësoi Jezusi, dhe Të Falemi Mari, që kemi marrë dhuratë nga Qielli.

Këto lutje (Ati ynë dhe Të falemi) nuk kanë asgjë njerëzore, asgjë tokësore, por kanë gjithçka vetëm nga Zoti.

Në fakt, menjëherë pas lutjeve të Breviarit të Kishës, kur besimtarët duhet të luten, cilat lutje më të shenjta do të mund të gjejnë vallë, sesa Rruzaren e Shenjtë, me Ati ynë dhe Të falemi Mari të Trinisë së Shenjtë?

Cilin argument të njëjtë me këtë, do të mund të gjejnë vallë Predikuesit për të predikuar dhe për të nxitur.

Për këtë arsye, pohoj me siguri, që të predikosh Rruzaren e Shenjtë, nuk është asgjë tjetër veçse të shtysh popullin në devocion, në pendim, në përçmim të botës dhe në nderim të thellë të Kishës.

Mendoj me të vërtetë se Dashuria dhe praktika drejt kësaj lutjeje (të Rruzares së Shenjtë), nuk mund të gjendet në një njeri, pa ndërhyrjen e së Djalhtës së Zotit.

Për faktin në vetvete, besimtarët kanë detyrë të shpallin veprat e mahnitshme të Rruzares së Shenjtë, për të cilën është folur.

Ky është kthimi i vërtetë i popullit.

VII. Atëherë, rezultati i Rruzares së Shenjtë është ky: që bota, e prirur drejt çfarëdo gjëje të keqe, të reformohet përmes Rruzares së Shenjtë, që na është dhënë nga Jezusi, për ndërmjetësinë e Nënës së Jezusit, me ndihmën e Rruzarianëve dhe Predikuesve, më të zellshëm, sesa madhështorë.

1. Dimë, nga shumë dëshmitarë, këtë gjë: që në shumë kombe kështu ka ardhur, dhe edhe ne kemi parë të njëjtën gjë për eksperiencën e madhe: dhe kemi dëgjuar që shumë Barinj, pasi kanë eksperimentuar Rruzaren e Shenjtë, e kujtojnë me gëzim.

2. Oh, nëse prindërit do të mësonin fëmijët e tyre me praktikën e Rruzares së Shenjtë, sa të butë do të ishin ata dhe sa të nënshtruar në çdo gjë!

Me sa Bekime të Zotit do të pasuronin shtëpinë e tyre dhe pasardhësit e tyre!

Përmendim, si shembull të vetëm, Zonjën Gjovana, me origjinë nga Bretania, që u bë Kontesha Guzman, në Spanjë, që edukoi birin e saj Domenikun, me këtë praktikë.

3. Nëse babai dhe nëna e familjes do të nxisnin fëmijët e tyre të recitojnë Rruzaren e Shenjtë, ata do të kënaqeshin me fëmijë më të respektueshëm dhe të besueshëm.

4. Rrëfyesit do të bënin një gjë shumë të urtë dhe të shëndetshme, nëse do t'u rekomandonin të penduarve të tyre, të recitonin Rruzaren e Shenjtë, ose ta jepnin si një dënim më shumë për ta përmbushur, jo për detyrim, po për devocion dhe për të mbledhur merita.

Gjë që për Shën Domenikun ishte një gjë krejt normale dhe e zakonshme, dhe jo pa një fitim të jashtëzakonshëm të shpirtrave.

VIII. Oh, nëse Famullitarët do të shpërndanin këtë lutje kaq të lehtë dhe të efektshme (Rruzaren e Shenjtë), duke ua ngulitur pjesëtarëve të famullisë dhe popullit që nuk e njeh, do të shihnin tjetër fytyrë të tufës së tyre, dhe bukurinë e zakoneve.

Këtë, në Mbretërinë e Dacia, e mësoi, duke bërë eksperiencë me shpirtrat, një prift me emrin Kristian, gjë që shumë shpesh e kishte zakon të kujtonte, me shumë dëshirë, duke thënë: “Ushtroj tashmë prej shumë vitesh shërbimin baritor të Predikimit: u kam prezantuar turmave, tema të ndryshme të çdo argumenti, edhe me përdorimin e stilit orator, dhe kam propozuar çdo mënyrë e formë lutjeje, pa lënë pas dorë asnjë pjesë të atyre realiteteve, që më dukeshin të dobishme, si për t’ua mësuar të tjerëve, ashtu edhe për t’ua këshilluar.

Por, siç thuhet, të gjitha gjërat i merrte era dhe dallgët e detit.

Në fund, pasi kam kaluar shumë vite në mënyrë joproduhuese dhe mundime të pavlera, të çuara dëm, dhe dobësoheshin forcat për shkak të moshës që përparon, pa u parë asnjë fryt në mes të besimtarëve, vendosa të provoj të predikoj argumentin (Ruzaren e Shenjtë), që deri atëherë e kisha lënë kaq shumë pas dore, duke e lënë pikërisht të fundit; edhe pse shumë shpesh kisha rekomanduar forma të tjera të lutjes, kurrë, megjithatë, lutjen e Ruzares së Shenjtë, meqë nuk e quaja të përshtatshme dhe të pajtueshme për t’ua mësuar nga një katedër.

Kështu fillova të rekomandoj Ruzaren: predikova që Ndihma e së Dashurës, Virgjëres Mari, Nënës së Hyjit duhej thirrur me lutjen e Ruzares së Shenjtë, dhe denoncova, me seriozitet të madh dhe gatishmëri, që një rrezik i lartë vdekjeje dhe Gjykim i kujdesshëm po afrohej mbi secilin: predikova që nuk kishte asgjë më të shëndetshme, sesa Ati ynë dhe Të falemi Mari, dhe asgjë më të lehtë nuk mund të gjeje dhe të bëje, sesa atë lutje të vjetër të Ruzares së Shenjtë të Krishtit e të Marisë.

Vazhdoja në qëllimin e ndërmarrë, dhe, duke ecur, recitoja Ruzaren e Shenjtë dhe kështu kalova gjysmën e vitit.

Mund të pohoj që Ruzarja e Shenjtë solli një ndryshim kaq të madh të shpirtrave dhe të zakoneve, më shumë sesa kujtoj të kem parë ndonjëherë”.

Kjo forcë vjen na recitimi i Ruzares së Shenjtë!

O Prift, ti beson se bën mirë, vetëm se predikon Krishtin?

Ato gjëra, që ti vetë, me vështirësi i kupton, pikërisht ato, prapë vazhdon t’i predikosh: si do t’ia bësh për të bindur të tjerët, nëse nuk i ke kuptuar as ti vetë?

“Mos kërko të kuptosh gjëra më të larta se ti, dhe mos konkuro me realitete më të larta se forcat e tua. Përkundrazi, mbaj gjithmonë në

mendje atë që Zoti do nga ti, e mos kërko të kuptosh të gjithë veprat e tij.

Nuk është e përshtatshme, në fakt, që ti fikson shikimin në ato gjëra, që nuk janë shfaqur, etj.” (Sir. 3,22-23).

Prek me duart e tua dhe mëso të recitosh Rruzaren e Shenjtë të Krishtit e të Marisë!

Nga ajo do të mund të shpresosh frytin e shpëtimit të shpirtit tënd dhe të tjetrit.

Rruzarja e Shenjtë është e lehtë ta kuptosh dhe brenda mundësive të gjithsecilit.

Mediton Shën Pali: “Si fëmijëve në Krishtin, u kam dhënë të pini qumësht dhe jo bukë të fortë” (1 Kor. 3,2).

Gjërat e kërkuara për një kohë të gjatë dhe ato të predikuara në mënyra të tjera, rrjedhin këtu në Rruzaren e Shenjtë dhe të tjerat fluturojnë jashtë.

Pse u mëson të tjerëve të fluturojnë, kur ti vetë mezi arrin të ecësh këmbadoras?

Pse ndërton një kështjellë balte, që pak më pas shkatërrohet?

Ç’fatkeqësi, pse dëshiron të fitosh dhe të bëhesh i kënaqshëm në sytë e njerëzve, në vend që të shpëtosh shpirtrat?

Nëse bën të kundërtën, vdes me një shigjetë të hedhur nga ti vetë!

Besoji Rruzares së Shenjtë, përdore, kënaqu!

Zë vende të sigurta, kush nuk ka frikë majat: do të jetë i madh në përlësi, shkëlqyes në errësirë, kush lartëson gjërat e përlësi dhe bën të ndritshme ato të errëta.

Do t’u duket i ulët dhe i urryer predikimi i Rruzares së Shenjtë, por vetëm atyre që e mbajnë veten të ditur: jo Zotit, që ngre gjërat e përlësi, dhe, në të njëjtën kohë, poshtëron gjërat e larta.

Për këtë, o Bari i mirë, le të të pëlqejë ty këshilla ime: ndërro temat e predikimit dhe këmbeji me Rruzaren e Shenjtë.

Kërkohet të dihet, dëgjohet me veshë dhe më shpirtra të vëmendshëm, kur dihet që një gjë e shëndetshme mund të jetë e lehtë dhe e këndshme të bëhet.

Kjo gjë e shëndetshme është Rruzarja e Shenjtë, ajo dëshiron të predikohet, jo me fjalë të mësuara të dijës njerëzore, por me shfaqjen e Shpirtit dhe të Virtyteve.

Beso se Rruzarja e Shenjtë është e mbushur me të tilla shfaqje hiresh, dhe me pasuri shembujsh dhe thesaresh të mrekullive.

IX. Do të përgjigjesh: Monumentet e njerëzve dhe Doktorët e shquar, ndoshta nuk kujtojnë asgjë mbi të, ose ata nuk njihnin Rruzaren e Shenjtë.

Përgjigjem, që duket mjaft e pagjasë, (duke njohur në mënyrë të përsosur gjërat që deri tani kam thënë) sesi Burra Kryesorë të Kishës do të mund të injoronin vlerën e Rruzares së Shenjtë, kur pastaj ata njihnin forcën dhe efektshmërinë e Ati ynë dhe Të falemi Mari.

Në çfarë mënyre, ata do të mund të kishin mësuar të tjerët dhe të bindnin popullin të lutet, dhe t'i luten Zotit pa ndërprerje, nëse nuk është për forcën e tyre të madhe të shpirtit dhe për lutjen e tyre të pareshtur?

As edhe sot nuk kujtohen, dhe ndoshta nuk njihen më formulat e ndryshme të lutjes, përveç Breviarit: si pra pikturat e shenjta dhe skulpturat i bëjnë histori popullit, kështu kokrrat janë instrumenti i lutjes së Rruzares së Shenjtë.

Rreth emrit më të përshtatshëm të Rruzares së Shenjtë, pyetet me thjeshtësi dhe kuriozitet, prapëseprapë, jemi dakord mbi realitetin e saj të shenjtë.

Nëse, pra, Etërit e vjetër e njohën realitetin e Rruzares së Shenjtë që nga antikiteti i nderuar dhe e përdorën, predikuan, edhe pse me emra të ndryshëm, cili person i ndjeshëm dhe i devotshëm do të guxonte të pohonte apo të thoshte që Rruzarja e Shenjtë e Jezusit dhe e Marisë është e panjohur dhe e diskutueshme?

X. Edhe, pastaj, zbuloi, disa herë e Lavdishmja Virgjëra Mari, Mike e së Vërtetës:

1. Që Të falemi Mari ka qenë gjithmonë me nderim të thellë, dhe kjo që në fillim të Kishës së Krishterë.

Virgjëra Mari kështu mësonte këtë gjë: që Apostujt, pasi morën Shpirtin e Shenjtë, njohën vlerën e Të falemi Mari, akoma më qartësisht sesa pasardhësit; në të njëjtën kohë, kuptuan të kenë marrë frytet e para të Shpirtit, përmes Marisë së Shenjtë;

2. Shtoj që ata, nga momenti që qenë më të afërmit e Burimit të së Vërtetës dhe të Dritës, atëherë, duke qëndruar afër Krishtit, Burim i së Vërtetës dhe i Dritës, kuptuan edhe që, siç që Krishti Shkaku i Parë i realiteteve të Shenjta të Testamentit të Ri, kështu Shenjtja, Nëna e Hyjit që Shkaku i Dytë.

Nga këto gjëra, ata njohën me siguri, që nuk do të kishin marrë asnjë dhuratë hiri, nëse nuk do të kishte ndërmjetësuar Virgjëra Mari.

Dhe shtoi Shenjtja Mari që Apostujt recitonin Rruzaren e Shenjtë me të dy lutjet të Ati ynë dhe Të falemi Mari, dhe tha Maria e Shenjtë që Të falemi Mari e recitonin, ndërsa Ajo ishte akoma mbi tokë.

Kështu që, ata i deklarorin Marisë së Shenjtë që në të banonte Hiri dhe Lavdia e ardhshme, dhe Provania Hyjnore, sikur që nga Përjetësia, Maria e Shenjtë ekzistonte në Zotin si Ide e Vetvetes.

Është Ajo motivimi i Shëlbimit të botës.

3. Për më tepër, Virgjëra Mari shtoi, që Ajo, duke njohur vlerën e Të falemi Mari, e recitonte me shumë devotshmëri.

Kështu Ajo, në Natyrën e saj Njerëzore, nderonte Marinë në Ekzistencën e saj të pakrahasueshme të Hirit dhe të Lavdisë.

4. Shtoi Maria e Shenjtë që Zoti ynë Jezu Krishti, kur u bë Njeri në këtë botë, luste shumë shpesh Ati dhe Të falemi, jo për nevojë, por për të dhënë shembullin.

Maria e Shenjtë shtoi gjithsesi që Engjëjt dhe Shenjtorët në Qiej i ngrenë në përjetësi, Nënës së Hyjit, lutjen Të falemi Mari, me Mendje, jo me Zë.

Ata dinë, në fakt, që përmes lutjes Të falemi Mari, rrënimi i Engjëjve është ndrequr, dhe bota është rinovuar.

Këto gjëra janë me të vërtetë për t'u admiruar dhe duhet të kenë një vlerë të madhe për Rruzaren e Shenjtë.

Unë njoh personin, të cilit i janë thënë këto Zbulime të shkurtra, nga gjërat e pafundme që i janë zbuluar.

KAPITULLI XVI

Vëllazëria, e themeluar me të drejtë nën Flamurin e Rruzares së Shenjtë.

O shumë i dashuri mbështetës dhe mbrojtës i komunitetit të bijve të Krishtit:

I. Shoqëria e Shërbëtorëve dhe Mbrojtësve të Virgjëres Mari të Rruzares së Shenjtë, shumë kohë më parë pati filluar nga Etërit e Shenjtë, të cilët, për Vullnet të Zotit, kuptuan vlerën dhe efektshmërinë.

Në mënyrë të posaçme, pastaj, Shën Domeniku, Mbrojtës i rëndësishëm i Urdhërit të Predikuesve, që ishte besimplotë në Ndhimën e Zotit, për shpëtimin e shumë shpirtrave, që thirrur, në mënyrë shumë të veçantë nga Zoti, dhe dërguar në botë me shenja dhe mrekulli për të shpërndarë Rruzaren e Shenjtë.

Ai liroi nga rrënimi Vëllazërinë e Marisë, që kishte filluar tashmë prej shumë kohësh, dhe në fund kishte rënë dalëngadalë dhe pasi e rimëkëmbi, e nxori në dritë, aq sa çdo i krishterë mrekullohej me dritën e re të botës, siç dëshmon Gjoni nga Monte në Marial.

II. Instituti i Vëllazërisë përbëhet nga tre aspekte:

1. Gjithë meritat e Veprave të Shenjtërve, janë të përbashkëta, si në jetë, ashtu dhe pas jetës në përjetësi; dhe kjo, jo vetëm me qëllimin e bashkimit universal të meritave, por edhe të atij bashkimi të veçantë të meritave në favor të secilit Rruzarian;

2. Vëllazërit dhe Motrat të kenë zakonin e lutjes çdo ditë të tërë Kurorës së Rruzares së Virgjëres Mari.

Nëse ndokush do ta linte pas dore, ndonjëherë, për një apo më shumë ditë, të mbahet i privuar nga meritat e veçanta, vetëm në masën e lutjeve të Kurorës të lëna pas dore; megjithatë, nëse në ditët e ardhshme, ai do të rimarrë lutjet e lëna pas dore të Rruzares së Shenjtë, do të kthehet në pjesëmarrjen e përbashkët, bashkë me të tjerët Rruzarianë;

3. Në këtë Vëllazëri nuk njihet asnjë detyrim i asnjë lloji, nën formën e procesit, ose të frikës së mëkatit vdekjeprurës ose të lehtë.

Duhet ditur që ka dy lloje meritash:

i pari lloj meritash vjen, vetëm nga përmbushja e detyrës së përditshme të Rruzares së Shenjtë: dhe kapërcimi i saj të privon nga ajo meritë, si dënim për detyrën e lënë pas dore;

tjetri lloj meritash vjen nga praktika dhe nga ushtrimi i veprave të tjera të mira, si: lutjet, meditimet, gjërat e thëna, agjërimi dhe vepra të tjera të Vëllazërisë.

Dhe nuk janë të privuar nga meritat, vëllezërit dhe motrat që do ta linin pas dore Rruzaren e Shenjtë (vetëm nëse nuk ka qenë një lënie e madhe pas dore ose një përlllogaritje dinake, ose një pakujdesi e plotë dhe tërësore), si, p.sh kush të ketë një çështje të arsyeshme, si: një sëmundje, punën, i zënë, lodhjen njerëzore, harresa o gjëra të tjera të ngjashme.

Kjo është Vëllazëria e vërtetë e Dashurisë dhe është një Bekim i vërtetë i të Plotfuqishmit.

Dhe, në fakt, e përhapur në mënyrë mistike, nuk vjen nga fara njerëzore.

III. Do të thuash: meritat e të gjithë besimtarëve të Krishtit janë të përbashkëta, sipas Psalmit 118,63 (që pohon): “Më bëj pjesë o Zot të të gjithë atyre që të druajnë, etj.”: pra, ekziston tanimë ky bashkim i meritave të Vëllazërisë.

Përgjigjem: edhe pse meritat e besimtarëve janë të përbashkëta në përgjithësi, pasi jemi të gjithë një trup i vetëm në Krishtin, prapëseprapë nuk janë në ndarjen individuale: ashtu si sytë, si strukturë nuk janë te këmbët, por i drejtojnë ato.

Dhe pse në Kishë është Bashkimi i meritave, nga ana e Dhënësit të Meritave, domethënë Zoti, sigurisht i finalizuar Dashurisë dhe Lavdisë, prapëseprapë nuk ka bashkim meritash nga ana e besimtarëve që me veprimet e tyre personale dhe të veçanta, i përdorin meritat për të paguar çmimin e borxhit, ose për të shtuar meritat, sigurisht për veten e tyre në mënyrë të veçantë dhe jo për të tjerët.

1. Kështu Mesha e Shenjtë për një të vdekur, edhe pse i shërben gëzimit të të gjithë shpirtëve të Purgatorit, prapëseprapë, për atë që i drejtohet personalisht, vlen për pagimin e borxhit ose për lirimin, përmes lutjes për shpirt, që kërkohet për atë shpirt me emër.

2. Sikurse, një që nuk lutet kurrë, nuk mund të meritojë aq sa ai që impenjohet të lutet për veten e vet;

3. Kështu edhe, kur jepet lëmoshë ose ofrohet qëllimi i Meshës së Shenjtë për një person të caktuar, nëse lëmosha ose Mesha e Shenjtë nuk do t'i sillnin më shumë dobi atij personi, sesa dikujt tjetër, kjo do të ishte në kontrast me drejtësinë;

4. As edhe Ati i Shenjtë ose Ipeshkvi nuk mund t'i japin falje më shumë dikujt, në krahasim me një tjetër ose me të gjithë të tjerët: kjo do të ishte e gabuar;

5. As disa nuk mund të bëhen më të Shenjtë se të tjerët: kjo është një herezi;

6. Siç do të ishte një gjendje mizore dhe e paligjshme që vetëm një ose disa Urdhra Fetarë, në krahasim me të tjerët, të ishin pranuar në pjesëmarrjen e të mirave ose sikur të ishin pranuar në pjesëmarrjen e të mirave të gjithë Manastiret e një Urdhëri, por të ishin përjashtuar të gjithë Manastiret e tjerë;

7. Si pasojë, atëherë ai që nuk është lodhur fare për të njëjtin fat, nuk merr pjesë në Bashkim, me atë që është lodhur shumë: prandaj, jo gjithmonë të gjitha meritat personale janë në të njëjtën masë të përbashkët për të gjithë.

IV. Do të pyesësh: ndoshta sepse i quajturi përçim i meritave të veçanta, me të drejtë do të pakësonte meritën personale të atij që ka vepruar, kështu që pjesëmarrja jote do të binte në dëmin tim?

Përgjigjem, që të mirat shpirtërore janë të ndryshme nga të mirat dhe fatet e botës: këto, në fakt pakësohen me ndarjen, por të mirat shpirtërore, me ndarjen më të gjerë, rrisin akoma më shumë grumbullin e të mirave të atij që i ka bërë:

1. kështu, sa më gjatë dhe me devotshmëri të madhe u mëson të tjerëve, aq më e shkëlqyer rritet në ty shkenca;

2. atëherë, sa është e vërtetë, për këtë situatë të veçantë, ajo Fjala e Zotit: “Jepni dhe do t’u jepet” (Lc. 6,38), dhe: “Do të merrni njëqind për një dhe do të fitoni jetën e pasosur” (Mt. 19,29).

Nëse kjo Fjalë e Zotit u referohet gjërave të dhëna mbi tokë, aq më shumë do të vlejë për dhuratën shpirtërore të meritave!

Atij që dhuron me të njëjtin vullnet për të dhënë, dhe me po aq dashuri, kjo a nuk do të vlejë ndoshta si një rritje e drejtë e meritave të pranishme?

Prandaj, Shën Domeniku ziente nga kjo dashuri e madhe!

Dhe njësoj, edhe Shenjtja Katerinë nga Siena kishte kaq shumë dashuri, ajo që për asgjë nuk do të kishte hezituuar të hidhej edhe në ferr, për shpëtimin e shumë shpirtrave, përfshi shpirtin e saj.

Ki zell për Krishtin, imito Shën Palin që shkruante: “Unë vetë i kërkoja Krishtit të isha i mallkuar për vëllzërit” (Rom. 9,3); dhe imito

Moisiun që luste Zotin, në favor të Izraelit: “Më fshij nga Libri i Jetës që ke shkruar” (Dal. 32,33).

Këta janë ata që me të vërtetë i duan vëllezërit, dhe Barinjte e vërtetë të tufës që ofrojnë jetën për delet dhe për të ndihmuar vëllezërit.

V. Do të thuash, në mes të pasigurisë dhe besimit: “Unë do të ndërtoj atëherë, një Vëllazëri vetëm për vete, njësoj me të tjerat, por pa e bërë të përbashkët, dhe do të fitoj vetëm unë, të njëjtat merita sikur ju, që keni nënshkruar me emër dhe pakt publik, një Vëllazëri të përbashkët”.

Përgjigjem:

1. Të pranojmë edhe, që ti mund të fitosh merita personale, prapëseprapë ata nuk janë të dukshme: meritat e dukshme në fakt, janë shembulli më i lartë i dashurisë, sepse janë ndërtim publik.

Nëse ti, pastaj ndriçon me dritë mbi shandan, si ka mundësi që do t’u mohosh të tjerëve shkëlqimin e dritës tënde?

Në fakt, nuk lartëson përmes Kurorave të Rruzares së Shenjtë, një lavdërim publik të Zotit, as nuk bind, ose lëviz, ose nuk do të udhëheqësh ndonjërin ndaj shembullit tënd, nga momenti që ti jeton vetëm për veten tënde.

2. Epo mirë, nëse të gjithë do të kishin, në Kishë mendësinë tënde, cilat ushtrime do të bëheshin ndonjëherë në komunitet, për të ofruar këshilla dhe ndihmë reciproke?

Ritet e krishtera nuk do të ishin festuar kurrë me një solemnitet të caktuar?

Pa dyshim Zoti ka dashur dhe dëshiron të jetë i lavdëruar, adhuruar dhe predikuar, jo vetëm me mendje, në fshehtësi, por në publik, edhe me zë edhe me vepra.

3. Pse? Nëse, siç thua, ti do të bëje një të mirë me mendje, duke ia heshtur vetes tënde, pse do të evitoje të njëjtën të mirë në një vepër publike dhe komunitare?

Dhe përkundrazi, veprat e vetë Zotit janë të përsosura dhe duken sheshit: dashuria, dhe e mira që nga burimi i dashurisë, hidhet në të mirë të tjetrit, nuk do të dojë sigurisht të errësohet dhe të mbulohet në fshehtësinë e një mendjeje; në fakt: “kush vepron mirë, do dritën; kush vepron keq, e urren” (Rom. 13,3).

Dëgjoje Zotin: “Kështu të shndrisë edhe drita juaj para njerëzve, që t’i shohin veprat tuaja të mira e ta lëvdojnë Atin tuaj që është në Qiell” (Mt. 5,16).

4. Nëse shikon Kishën, ja, ajo ka Apustuj, Profetë, Martirë, Rrëfyes, Virgjëra, Prelatë, Fetarë, etj.: por ata janë, jo vetëm në mendje, por edhe në evidencë, dhe në Veprën e shfaqur.

Arsyeja është e qartë: sikur, në fakt njeriu nuk është i përbërë vetëm nga shpirti, por edhe nga trupi, kështu është e nevojshme që edhe veprat e njerëzve të jenë aq shpirtërore, sa edhe trupore.

Si mund të kuptojmë diçka nga këto që thamë më sipër edhe në themelimin e vetë Sakramenteve.

5. “Telashe atij që është vetëm, sepse kur do të bjerë, nuk do të ketë kush ta ngrejë” (Ksh. 4,10), dhe: “Vëllai që ndihmohet nga vëllai, është si një qytet i sigurt” (Fu. 18,19).

Pa dyshim, në fakt: “një litar i trefishtë vështirë të priset” (Ksh. 4,12).

Kush do të mund, atëherë, të besojë në meritat e veta dhe t’i pëlqejë vetes, nëse “i drejti, me vështirësi do të shpëtohet” (1 Pjt. 4,18)?

VI. 1. Le të vijmë mëkatarët, pra në këtë Vëllazëri me devotshmëri e vullnet të lirë, pa asnjë detyrim, nga momenti që druri i gjelbër me linjë natyrore, ose ajo e mbuluar nga uji, jo lehtësisht marrin zjarr, nëse nuk shtohen mbi to dru të tjera që tashmë digjen.

2. Të vijmë tek ajo të drejtët: sepse një qymyr i ndezur, fiket, nëse është vetëm: por duke i shtuar atij të tjerë qymyrë të ndezur, qymyri rimerr forcë me më shumë zjarr.

3. Të vijmë tek ajo Fetarët: meqë, si një mollë e vetme në një pemëtoore, si një trëndafil i vetëm në një kopsht trëndafilash, edhe një kokërr gruri e vetme, nuk ka asnjë vlerë: por, nëse kokërra e grurit mbillet në tokë, ajo e fekondon, dhe nga një kokërr e vetme prodhohen shumë.

4. Të vijmë tej ajo punëtorët: në fakt me një gur të vetëm apo me një tra të vetëm nuk ndërtohet një kështjellë, por me shumë prej tyre po.

5. Të vijmë tek ajo pelegrinët: pasi një shoqëri e kënaqshme përgjatë rrugës, është si të udhëtosh mbi një karrocë.

6. Të vijmë tek ajo Prelatët: pasi dielli nuk shkëlqen një natë pa yje.

7. Të vijmë tek ajo të sëmurët dhe të shëndetshmit, bashkë: kjo Vëllazëri, në fakt, është Shkalla e Qiellit dhe e devotshmërisë.

8. Të vijmë tek ajo fëmijët; dhe edhe të vdekurit të shkruhen: në fakt, një i afërm i tyre, ose mik, ose gjithkush tjetër, me kusht që të jetë i devotshëm, në çfarëdo dite mund të shkruhet, dhe do të lutet për ata

një Ati ynë dhe Të falemi Mari, për shpirtin e tyre, ose duke bërë një lëmoshë, etj., në emër të Vëllazërisë.

Le ta ekperimentojnë të gjithë Vëllazërinë, dhe do të prekin me dorë atë që thotë Psalmi: “Ja, sa mirë është dhe sa e gëzueshme është, që vëllzërit të jetojnë së bashku” (Ps. 132,1).

Për këto arsye, Maria e Shenjtë i dha personalisht Dhëndrit të saj, mandatin e vendosur për të risjellë përsëri në respektin zanafillës, Vëllazërinë e Lavdeve të saj, që prej kohësh kishte rënë në rrënim, për më të madhen lavdi të Zotit dhe të Nënës së Hyjit, dhe për shpëtimin e botës dhe zhdukjen e veseve.

KAPITULLI XVII

Regjistrimi i emrave në Regjistrin e Vëllazërisë.

O njohës i Zotit dhe Dhëndër besnik i Kishës, është me leverdi për paanësi dhe drejtësi, që emrat e Vëllezërve dhe të Motrave të jenë të shkruar në Regjistrin e Vëllazërisë, dhe kjo për arsye teologjike, qytetare dhe alegorike.

I. Arsyet teologjike:

1. për arsye të Librit të Jetës: pasi, ata që kanë zell për Krishtin dhe Marinë, “do të jenë të shkruar në Librin Tënd të Jetës” (Ps. 138,16);

ndërsa tradhtarët, përbuzësit ose armiqtë e Vëllazërisë, “të fshihen nga Libri i Jetës, dhe të mos shkruhen me të drejtët” (Ps. 68,29);

2. si flamur i pelegrinazhit tokësor, dhe i devocionit të shpëtimit: ashtu siç u regjistruan bijtë e Izraelit, si kur hynë në Egjipt, ashtu edhe kur dolën në shkretëtirë (Num. 26,1ss);

3. për arsye të atij premtimi, sipas të cilit, secili të impenjohet të jetë një shërbëtor i vogël dhe i veçantë i Krishtit dhe i Marisë, dhe të dëshirojë të konsiderohet në shërbim të Rruzares së Shenjtë, për të marrë pjesë në bashkimin e të gjitha meritave të Vëllazërisë, si gjatë jetës ashtu edhe pas vdekjes: në të njëjtën mënyrë, Levitët u regjistruan nga Moisiu, në bazë të emrit (Num. 11,21);

4. si garanci, që do t'i shpëtosh Dënimit Hyjnor: në të njëjtën mënyrë, si ata që ishin vulosur me shenjën e kryqit (Tau), shpëtuan nga vrasja (Ez. 9,4-6);

5. si një Vërtetim i Përzgjedhjes, së Dashurisë dhe të Mbrojtjes së Zotit: kështu në Apokalips, u regjistruan njëqind e dyzet e katër mijë të vulosur, të shkruar nga çdo fis i Izraelit, që u mbrojtën nga plagët e katër Engjëjve (Zb. 7,1-8).

Dhe Rruzarianët e Krishtit dhe të Marisë a nuk do të jenë pak më të denjë sesa judenjtë të regjistruan, sikurse Shenjtja Mari ishte më shumë se Moisiu, dhe Të falemi Mari është më e lartë ndaj shkrimeve të Moisiut?

II. Caktojmë pesë arsye civile që kërkojnë regjistrimin në shtete:

1. I duhen dorëzuar historisë veprimet e heronjve dhe të fiksohen emrat e tyre në libra, për të përcjellë jetën dhe kujtimin, dhe për të ruajtur lavdinë: aq më shumë, me të drejtë, të devotshmit e Kurorës së Rruzares së Shenjtë do të jenë për t'u regjistruar në nomenklaturën e Rruzarianëve të devotshëm të Zotit:

2. Të merren si shembull vëllazëritë e tjera, të drejta dhe të ligjshme; dhe, në to regjistrimi i emrave i është nështruar pagesës së një farë shume në para: kështu janë Vëllazëritë e Shën Antonit, të Shën Sebastianit, të Shën Anës, etj., me aprovimin e Papës: në to janë dekretuar dhe varen disa dënime, të shpallura dhe të sigurta.

Sa e admiruar është Vëllazëria e Rruzares, që nuk njih, as pranon asnjë nga këto gjëra: dhe për këtë regjistrimi është më i garantuar.

3. Shkalla e dinjitetit dhe e detyrave të funksionarëve, dhe urdhërat në Kishë dhe në shtet, janë sjellë me kujdes, solemnitet dhe vetmi në shpresën dhe besimin ndaj kujtesës.

Kështu edhe shumë institucione ruajnë regjistrat, si, p.sh Akademitë, Katedralet, Famullitë, Batisteret, etj.

Të gjithë shumë të sigurt do të quajnë të drejtë që, nëse kjo vlen për emrat e dinjitetit njerëzor, kjo do të vlejë më shumë për atë që kryen detyrën e lavdërimit Marian.

4. Në Curie, në kolegje, në qytete, etj., ka kode, dhe, në brendësi raportet e rentave dhe të dhurimeve, etj.: këto dhurime dhe renta janë të ngjashme me bashkimin e meritave të Bashkësisë sonë.

5. Ushtarët, si të rekrutuarit, si veteranët, shkruhen bashkë, në të njëjtin libër me siglën e ushtrisë, për t'i dhënë shkëlqim ushtrisë.

Kjo a nuk do të vlejë ndoshta më shumë për vëllezërit tanë, që janë radhitur për të luftuar betejën e mirë kundër mishit, botës dhe demonit, nën flamurin e Rruzares së Shenjtë të Jezusit e të Marisë?

Cila është arsyeja për të cilën, pra, një Vëllazërie të tillë të lavdërueshme, do t'i jepet më pak se çdo institucioni tjetër?

A nuk do të vlejë më shumë të ruash, të shkruar mbi një listë, emrat e vëllezërve dhe të motrave të Vëllazërisë, dhe të përcjellësh me devotshmëri kujtimet e tyre, sesa të regjistrosësh aristarkët e ndryshëm dhe momët (ndjekës të Momos) e historisë?

III. Shtohen, në fund shumë arsye alegorike ose etike që preferojnë dhe ruajnë regjistrimin e emrit të atyre që kanë arritur përsosmërinë më të shkëlqyer të virtyteve;

1. Regjistri i Vëllazërisë është për të mbledhur emrat e atyre që kanë patur besim: në fakt, falë personave të panumërt të shkruar në Regjistër, rritet devotshmëria tek të shkruarit, dhe largohet çdo dyshim mbi pranimin e tyre në Vëllazëri;

2. Regjistri i Vëllazërisë është për një shpresë më të sigurt të Shpëtimit.

Shpresa, në fakt, mund të lëkundet tek mëkatarët, por lulëzon në mënyrë të pabesueshme tek ata, për shkak të mendimit që janë kaq të shumtë në numër meritat e Vëllazërisë që ofrohen në ndihmë të tyre, dhe, të shtyrë nga një forcë e tillë, do të arrijnë të penduar në rrëfyese: kur pastaj do të lënë këtë jetë, do të marrin lutje të përsëritshme për të qenë të lirë nga Purgatori, dhe për marrë një Kurorë më të madhe Lavdie.

Edhe unë, si Shën Gregori, besoj në mënyrë të vendosur që “është e pamundur që lutjet e shumë personave të mos përmbushen”.

Nga momenti që, megjithëse Libri i regjistrimit në Vëllazëri e bën të dukshëm në sytë e të gjithëve, numrin e madh të të regjistruarve, shumë pak u ngjall dëshirën të gjithë të tjerëve të hyjnë në këtë shoqëri besimi, aq më tepër pa Librin e Regjistrimeve, nëse dikush sheh që kjo Vëllazëri është braktisur nga shumë vetë, ai do të ishte më pak i prirur të hyjë, ose do ta linte atë shumë shpejt.

Të bind më shumë një emër i regjistruar, se shumë fjalë të dëgjuara, dhe e them për eksperiencë;

3. Regjistri i Vëllazërisë është për mësim: në fakt, mjafton vetëm që të vaktët dhe ata plot mëkate sa për të vjellë, të shohin Regjistrin dhe numrin e të regjistruarve, kaq të ngjashëm me ta, por kaq të ndryshëm, që ata të provojnë turp, ose ankth, ose besim dhe kurajo, nxitje drejt një jete më të mirë;

4. Regjistri i Vëllazërisë demonstroi thjeshtësinë e shpirtit të të regjistruarve, të cilët gëzojnë që janë të regjistruar të gjithë së bashku, të mëdhenj, të mesëm e të vegjël, me nivel të barabartë.

Nuk është pak thjeshtësia kur e njih veten shërbëtor, në mes të shërbëtorëve të Jezusit dhe të Marisë, të kesh nevojë për meritat e të tjerëve më të vegjël, të duash të jesh një lutës i përlurur i Zotit, të konsiderosh asgjë prepotencën e mendjemëdhenjve dhe inatet e ziliqarëve; ata janë të denjë për premtimet, sepse u përlurën për t'u lartësuar.

5. Regjistri i Vëllazërisë është, siç kam thënë, një akt drejtësie ndaj atij që është regjistruar: e quaj të barabartë dhe të drejtë t'u jesh mirënjohës atyre që në mënyrë të veçantë dhe të vetme, i shërbejnë shenjtërisht Krishtit dhe Marisë në ushtrimin e Rruzares së Shenjtë.

Pa veprën e tyre të lutjes, në fakt, askush s'do të mund të bëhej, të ishte dhe të qëndronte i drejtë!

6. Regjistri i Vëllazërisë është në Kishë manifestimi i veprës fetare që e bën të dukshme pjesëmarrjen në Vëllazëri si model ndërtimi për të gjithë, dhe kjo kërkon një regjistrim publik dhe solemn.

Mos beso se, me regjistrimin ti ke një dokument formal të një fitimi në Fe, por merr një komunitet lutjeje dhe mëshire të krishterë;

7. Regjistri i Vëllazërisë bën që të regjistruarit të shkruajnë emrat e tyre, për të manifestuar qëllimin e tyre të dashurit, deri në fund, t'i binden shenjtërisht Zotit dhe normave të Kishës;

8. Regjistri i Vëllazërisë është një akt kujdesi, në parashikim të rrethanave dhe të ngjarjeve që ndoshta do të ndodhin: regjistrimi lufton sulmin e tyre, sepse përgatit shumë miq, aq sa janë Vëllezërit dhe i beson Jezusit dhe Marisë së Shenjtë Shoqërinë e tyre të Shenjtë, ku secili është një zemër e vetme dhe një shpirt i vetëm;

9. Regjistri i Vëllazërisë është në përparësi të dashurisë vëllazërore, deri kur të jetë në konsideratë të madhe regjistrimi, dhe ajo të bëhet me kujdes, si një marrëveshje e heshtur për t'u dashur dhe për të ngulmuar.

Shkruhesh, në fakt, vetëm një herë në jetë, dhe për ndarjen reciproke dhurohen meritat personale të vogla, dhe merren shumë merita të tjerëve: kush mund t'i numërojë sa pasuri, sa ndihma reciproke që shkojnë përtej imagjinatës, duket se pohojnë për veten, se janë në dispozicion, duke nisur nga vetë regjistrimi?

Dhe për një arsye të tillë është më e afërt lidhja e dashurisë në mes Vëllezërve shpirtërorë, sesa mes vëllezërve të gjakut.

Çfarë mund të thuash më shumë, pra?

Kush vallë do të jetë kaq mosmirënjohës dhe kaq jo njerëzor, sa të mos mbajë më asnjë kujtim në shpirtin e tij, të atij, nga i cili ka marrë me liri dhe pa interes dhuratën e një mijë talenteve të arit?

Secili i regjistruar numërohet në avantazhin tim në Regjistrin e përjetshëm të Vëllezërve: kush ka ofruar për mua jetën e vet, dhe meritat e tij të trupit dhe të shpirtit, dhe gjithçka që mund të meritojë me Vëllazërinë, ai nuk do të më demonstrojë, atëherë që i jam borxh në përjetësi?

Po, mirë, ky është qëllimi, ky është kuptimi i regjistrimit;

10. Regjistri i Vëllazërisë shërben, nëse është e nevojshme, për të shfaqur menjëherë mëshire drejt Vëllezërve para të gjithë të tjerëve.

Kështu, nëse dy vetë garojnë në të njëjtën garë dhe nga ata njëri të jetë Vëlla dhe tjetri jo, dhe ky i fundit të më ofronte njëmijë monedha

ari për ta ndihmuar në luftim, duke përbuzur monedhat e arit, do të vrapoja drejt Vëllait, të pranishëm në të njëjtën sfidë.

Ai, në fakt, më ka vendosur në bashkim meritat e tij “që vlejnë më shumë se njëmijë monedha ari dhe argjendi” (Ps. 118,72);

11. Regjistri i Vëllazërisë është në avantazh të paqes, që me regjistrimin që largon mosmarrëveshjen mëkatore, arrin të bëjë të zëjë rrënjë një marrëveshje shumë të qëndrueshme.

Kush, në fakt, do t’i sillte ofendime ose dëme atij që ndan bashkimin e meritave me Zotin dhe me të tjerët?

Shën Domeniku, në fakt, me ndihmën e këtij mjeti thelbësor, jo vetëm shkatërroi mosmarrëveshjet personale dhe inatet, por edhe qetësoi betejat e vjetra qytetare, dhe, pasi arriti mdryshimin e shpirtave, transformoi dhe reformoi në të mirë pothuajse gjithë botën;

12. Regjistri i Vëllazërisë është për rritjen e meritave: të regjistruarit marrin një çmim jo vetëm për veten e tyre, por edhe për të gjithë Vëllezërit, çmim që është i të gjithëve njësoj dhe i secilit.

Dhe kjo, pikërisht sepse janë impenjuar para të gjithë botës, me shembullin e tyre për t’i shërbyer Krishtit dhe Marisë në Rruzare.

Në fund, nga momenti që me kaq shumë vlera dhe kaq të mëdha janë arsyet e regjistrimit, do të ishte njësoj e shkëlqyer dhe shembullore, nëse një herë në shumë vjet, në Oratorin e Vëllazërisë ose në Famulli, të lexoheshin publikisht, nga Regjistri i Vëllazërisë, emrat e Vëllezërve dhe Motrave të regjistruara.

Kjo gjë, dikur, bëhej në festën e Lajmërimit të Marisë Virgjër, nga momenti që është ajo festa kryesore dhe e posaçme e themelimit të Vëllazërisë së Rruzares.

Në disa vende, prapëseprapë, leximi i emrave bëhej gjatë festave të tjera: në Spanjë dhe në Itali deklarimi ndodhte gjatë festës së shenjtë dhe solemne të Shën Domenikut, në mënyrë që të ishte i pranishëm ai që riparoi dhe solli në mënyrë të admirueshme në shkëlqimin e ripërtërirë Vëllazërinë.

Mjeshtri Tomazo i Tempullit ka përcjellë që ky lexim i emrave nuk bëhet kot, nga momenti që për tërë kohën që kjo Vëllazëri lulëzoi për botën, dhe u mbajt kjo traditë, pati bollëk dhe prosperitet të të gjitha të mirave.

Edhe vetë Virgjëra Mari, Nëna e Hyjit jo pak personave u zbuloi se Ajo do t'i sillte, përmes Vëllazërisë, të mira të panumërta Kishës.

Secili, atëherë, të nderojë shumë Shenjten Mari dhe Vëllazërinë e saj dhe të repsektojë në mënyrë fetare Ritin e Regjistrimit.

Fra Gjoni nga Monte, në Marialin e tij, tregon për një burrë të nderuar, me një shkence të veçantë, për të cilin shkruante për kujtesën tonë që, kur Shën Françesku dhe Shën Domeniku ndriçonin botën me predikimet e tyre, dhe edhe me shembuj dhe mrekulli, duke qenë për Mëshirën e Zotit, rrëmbyer në Qiell, ai shikoi një vëllim të madh që shkëlqente me një dritë të pastër, të ngjashme me diellin, e rrethuar me rreze shkëlqyese; në të lexoheshin, të shkruar me një shkrim shumë të bukur, emrat e vëllezërve dhe motrave të Vëllazërisë së Rruzares.

Dhe, atëherë shikoi që, ata që ishin ulur për të shkruar, ishin Shën Domeniku dhe Shën Françesku: sigurisht ata në kohën e pelegrinazhit dhe të predikimit të tyre, me çdo përpjekje dhe zell të palodhur, duke garuar përdornin të gjitha mjetet për të thirrur sa më shumë njerëz dhe ndezur tek ata të njëjtin zjarr për Kultin Hyjnor.

Dhe shikonte pastaj që Ati i shenjtë Domenik mbante me kujdes dhe zell ritin e regjistrimit dhe ai vetë shënonte emrat e të përzgjedhurve.

KAPITULLI XVIII

Mirësitë e shumta që, duke u nisur nga riti i regjistrimit në Vëllazëri, shpërndahen njësoj, si në realitetin shpirtëror, ashtu edhe në atë të kohës.

O mbrojtës vigjilent dhe Bari i deleve të Krishtit, kush vallë në Kishë dhe në botën e krishterë do të mund të numëronte, apo të arrinte të kuptonte madhështinë, sesa të mëdha janë mirësitë hyjnore dhe njerëzore të dhuratave që vijnë nga riti i regjistrimit dhe nga bashkimi i meritave, në vazhdim të regjistrimit në Regjistrin e Vëllazërisë së Shenjtes Mari.

Dhurata të tilla mund të konsiderohen si shtojcë plotësuese e dy lutjeve hyjnore të Ati ynë dhe Të falemi Mari.

Dhe nëse me të drejtë lidhim dhe ua drejtojmë të gjitha dhuratat dy lutjeve kryesore është e mundur të marrim me mend pesëmbëdhjetë dhurata për Ati ynë dhe njëqind e pesëdhjetë për Të falemi Mari.

Këto dy lutje ungjillore ushtrojnë, si në një garë, të gjithë mundimin e Rruzarianëve të Krishtit e të Marisë dhe nxisin veprimtarinë; mundimeve, u përgjigjen njësoj, çmime pafundësisht më të mëdha, dhe mbi këtë Feja e Shenjtë nuk i lejon askujt, në asnjë mënyrë të dyshojë.

Në fakt, “secili mori aq sa qe në gjendje të duronte në trupin e tij” (2 Kor. 5,10).

I. Sigurisht Ati ynë me dhjetë fjalët e tij, me të cilat është i përbërë komunikon dhjetë dhurata të shkëlqyera, me të cilat hiri i Zotit denjon të shpërblejë ata që meritojnë të jenë Rruzarianë:

Me regjistrimin në Vëllazëri të mirat janë:

1. E mira e adoptimit si bir i Zotit, pasi ata lusin: Ati ynë.

Ata, në fakt, që qenë të ligj për shkak të veprimeve të tyre të padenja, të fajeve të tyre, me pjesëmarrjen në një Vëllazëri kaq të madhe, janë bërë bij të Zotit;

2. E mira e imitimit të qytetit të Qiellit, përmes hirit, sepse Ruzarianët lusin: “që je në qiell”, domethënë kërkojnë qytetin qiellor të vetë të Lumëve, për hir dhe lavdi.

3. E mira e shenjtërimit të Emrit të Zotit në Kishë, kur Ruzarianët lutën: “U shenjtëroftë Emri yt”.

Nëse emrat e Zotit dhe të Marisë, në një Ruzare të vetme, përsëriten në mënyrë të shenjtë njëqind e pesëdhjetë herë, sa herë më shumë emrat e shenjtë do të shenjtërohen, nëse do të jenë në gojë dhe në zemrat e të gjithë vëllezërve e motrave të Vëllazërisë!

Dhe me të vërtetë ata, për fuqinë e lutjes së Ruzares së Shenjtë do të bëhen Shenjtër.

4. E mira e ardhjes së Mbretërisë së Zotit, si në shtet ashtu edhe në Kishë, si në Mbretërinë e lavdisë hyjnore, kur Ruzarianët lutën: “Ardhtë Mbretëria jote”.

Dhe kështu, ata që dikur ishin skllëvër, tani janë të lirë në vetë Mbretërinë e Hyjit;

5. E mira e përmbushjes së Vullnetit të Hyjit, kur Ruzarianët lusin: “U bëftë vullnesa jote etj.”;

6. E mira e mjaftueshme e gjërave tokësore, dhe jo bollëku i tyre, kur Ruzarianët, lutën: “ Bukën tonë të përditshme etj.”, e nevojshme për jetën si krijesë dhe si shpirt, përmes një pjesëmarrjeje të denjë në Sakramente.

Kështu këto burime origjinale të të gjitha të mirave, qenë përdorur të gjitha në mënyrë të barabartë për një kohë të gjatë nga shumë vetë, edhe nga ato që kishin harruar Zotin dhe vetveten: dhe ndodhi që nuk kalonte ditë, pa shkuar të marrin pjesë, duke u lutur në Sakrificën e Shenjtë të Meshës, para se të bënin detyrat që kishin në jetë;

7. E mira e faljes së mëkateve, kur Ruzarianët lutën: “Na i fal fajet tona”.

**Oh, sa kthime të mëkatarëve kanë ndodhur e ndodhin kështu!
Mahniten dhe gëzojnë Koret e Engjëjve!**

8. E mira e dashurisë vëllazërore dhe e paqes brenda dhe jashtë, e brendshme dhe e jashtme.

Rezultaten shihen në mënyrë të shkëlqyer në të gjithë botën, kur Ruzarianët lutën: “Si i falim ne fajtorët tanë”;

9. E mira e lirit nga tundimet, kur Ruzarianët lutën: “E mos na lejo të biem në tundim”.

Dhe këtë e kemi eksperimentuar shumë herë: ata që janë lidhur me këtë Vëllazëri të një bashkimi kaq të madh, janë bërë si Sansonë dhe Davidë, etj.!

10. E mira e lirit nga të këqijat, si të fajit, ashtu edhe të dënimit, kur Ruzarianët luten: “Por na liro nga e keqja”.

Për më tepër kemi parë dhe janë bërë të njohura botërisht që shumë të sëmurë dhe njerëz që vuanin, disa prej të cilëve në kushte të dëshpëruara, i janë rikthyer vetvetes, Zotit dhe një jete të re, kur pranuan të regjistrohen, për herë të parë, në këtë Vëllazëri dhe pranuan të recitonin me devotshmëri Ruzaren.

Kam njohur, në fakt, një grua që ishte e verbër, që ka fituar të parit për meritë të Ruzares së Shenjtë; dhe një grua tjetër e pushtuar nga një demon i lig, dhe e tërbuar, që u lirua plotësisht.

Feja e krishterë na mëson se duke recituar Ati ynë, mund të arrihen këto gjëra dhe të tjera të ngjashme.

Për këtë, pra, Krishti na ka mësuar të lutim Lutjen Hyjnore të Ati ynë, sepse ajo përmban në të njëjtën kohë, të gjitha gjërat e mira që duhen kërkuar dhe të gjitha gjërat e këqija që duhen larguar.

Kështu si, në fund, Jezusi premtoi që këto fjalë të Ati ynë do të ndiqeshin nga rezultate, kur thoshte: “Lypni e do t’ju jepet, kërkonit dhe do të gjeni, trokisni dhe do t’ju hapet. Sepse kush lyp merr, kush kërkon gjen, dhe atij që troket do t’i hapet dera” (Mt. 7,7-8; Lk. 11,9-10).

Dhe, me qëllim që askush të mos dyshojë që ndonjë gjë nuk mund të kërkohet në lutje, Jezusi shtonte: “Çfarëdo që të kërkonit me uratë, besoni se e morët, dhe do ta fitoni me siguri” (Mk. 11, 24).

Dhe dhjetë burimet e parathëna që përmbahen në dhjetë fjalët e Ati ynë, flasin vetë ato me bollëk.

II. Edhe Të falemi Mari përmban në vetvete, për origjinën e saj, pesëmbëdhjetë të mira, të përgatitura për ata që i lypin në mënyrën e duhur.

Këto të mira, për Mëshirën e Zotit, u janë dhënë Ruzarianëve të Shenjtes Mari, si për vlerën e Të falemi Mari, si për meritën e Virgjëres Mari: do t’i numëroj me të njëjtën metodë dhe në mënyrë të barabartë.

Të falemi Mari është e përbërë gjithsej nga pesëmbëdhjetë Fjalë Hyjnore, dhe kurrë askujt të mos i shkojë në mendje të heqë qoftë edhe vetëm një presje nga një lutje e tillë qiellore: dhe tani, ja, do të të ilustrtoj Frytet dhe Efektet gjithashtu Hyjnore, të saj:

1. e para e mirë e lirit nga mallkimi i Evës, përmes “Ave (Të falemj)”;

2. e mira e ndriçimit të mendjes, si për frymëzim, si për njohje, si për hir, përmes Shenjtja “Mari”, që është ndriçuesja;

3. e mira e një dhurate të posaçme të Hirit që do t’u jepet shërbëtorëve më të përkushtuar të Marisë, pasi Ruzarianët lutën “Gratia (Hir)”;

4. e mira e bollëkut të Hirit, për plotësimin e Shpirtit të Shenjtë, pasi Ruzarianët lutën “Plena (Plot)”, dhe predikojnë plotësinë e posaçme të Shpirtit të Shenjtë në Shenjten Mari;

5. e mira e fitimit të Lirisë, nga momenti që “Krishti na ka liruar, për të qenë të lirë” (Gal. 4,31); kur Ruzarianët lutën: “Dominus (Zoti)”, ata lartësojnë në mënyrë të veçantë Lirinë e Shenjtes Mari;

6. e mira e Shoqërisë së Zotit në këtë jetë tokësore, pasi shërbëtorët e Vëllazërisë së Shenjtes Mari lutën: “Tecum (me Ty)”;

7. e mira e Bekimit Engjëllor, pasi Ruzarianët, duke u lutur: “Benedicta (e Bekuar)”, nderojnë bekimin që Engjëlli i bëri Shenjtes Mari; dhe në mënyrë të njëjtë edhe ata kërkojnë të jenë të bekuar nga Engjëjt;

8. e mira e zotërimit të një Privilegji të veçantë, që do t’u jepet para të tjerëve, Ruzarianëve, pasi në: “Tu (Ti)”, ata lartësojnë privilegjet e Nënës së Hyjit, krahasuar me të gjitha gratë e tjera;

9. e mira e fitimit të Mëshirës, pasi Ruzarianët duke u lutur: “In Mulieribus (Mbi të gjitha gratë)”, rrëfejnë shkëlqimin e Madhështisë së Nënës së mëshirës;

10. e mira, e një Bekimi të posaçëm, pasi Jezusi bekon Ruzarianët që e bekojnë njëqind e pesëdhjetë herë në ditë në Ruzaren e Shenjtë, kur ata i thonë Birit të Hyjit: “Et Benedictus (i Bekuar)”.

11. e mira e Frytit të natyrës, të Hirit dhe të Lavdisë, pasi kur Ruzarianët lutën: “Fructus (Fryti)”, ata garojnë të nderojnë Jezusin, Frytin e fryteve të Shenjtes Mari;

12. e mira e përsosjes së trupit, në fizik, në të vepruarit e moralshëm dhe në fatin e mirë, sa do të jetë në dobi të shpëtimit të Ruzarianëve, që duke u lutur: “Ventrīs (Barkut)”, lavdërojnë me zë Shenjten Mari, Tempull i shkëlqyer dhe i pastër i Virgjërisë dhe Banesë e Trinisë së Shenjtë;

13. e mira e Miqësisë së veçantë të Shenjtes Mari, bashkë me një dhuratë të posaçme, pasi Ruzarianët duke u lutur: “Tui (Tënd)”,

lartësojnë atë privilegj të veçantë të Marisë, të të pasurit e Krishtit në të (trupin e saj);

14. e mira e Shpëtimit, përsa i përket Hirit dhe Lavdisë, për këtë Shpëtim Rruzarianët lutën: "Jesus (Jezusi)";

"Ai do ta shëlbojë popullin e vet prej mëkateve të tij" (Mt. 1, 21), në mënyrë të veçantë, Rruzarianët, Araldët e shpëtimit dhe Adhures të përjetshëm të emrit të tij;

15. e mira e të qenit të nderuar denjesisht me Sakramentet: Rruzarianët e Kurorës së Krishtit dhe të Marisë, gjatë jetës, do të shquhen në Sakramente dhe të pajisur me to, shumë denjesisht do të dalin nga të gjallët, të rrëfyer, të penduar, të ushqyer të Viatiko dhe të lyer me Vajin e Shenjtë, nga momenti që ata, shumë herë me zemër dhe më gojë luteshin: "Christus (Krishti)", që është "i Shuguruari i Zotit".

III. Mund të thuash: Nuk shoh se në çfarë mënyre nga Të falemi Mari mund të vijnë këto pesëmbëdhjetë të mira!

Më dhemb fakti që je i verbër!

Dhe, nga momenti që je i verbër, do të biesh në gropë!

Dëgjo atëherë, nëse sheh pak:

1. Nuk i lejohet një të krishteri të dyshojë që këta, edhe shumë të mira të mëdha të tjera të jenë përfshirë në Të falemi Marinë Hyjnore, si të dyshosh edhe që vetë të mirat të jenë të pranishme në Shenjten Mari plot me Hir.

2. Në fakt, Rruzarianët, çdo ditë, shpallin këtë plotësi të të mirave në Shenjten Mari, dhe lavdërojnë denjesisht sa herë vetë të mirat, të përfshira në Fjalët Hyjnore të Të falemi Mari, që ata kujtojnë me devotshmëri dhe në mënyrën e duhur në Rruzaren e Shenjtë dhe ofrojnë bashkë më të njëjtat fjalë të Të falemi Mari, këtë Thesar që si parfum temjani i temjanicës, ngjitet tek Zoti.

3. Pasi, pra, Krishti, që është e Vërteta, ka premtuar njëqindfishin, edhe në këtë mënyrë, atij që do të ketë dhuruar; dhe do të mund me të drejtë të pranojë ndonjëherë që një i krishterë që ka Fenë e Shenjtë dhe Shpresën, të mos ketë besim tek Zoti, të mos ketë besim tek e mira, dhe të pretendojë e të dojë që fjalët e tij të jenë edhe Fjalët e Jetës së tij që "Sepse Ai foli, gjithçka u bë" (Ps. 32,9)?

Nga gjërat e thëna deri tani, dy janë gjërat për t'u admiruar dhe nënvizuar:

e para, është Dinjiteti, Vlera, Efektshmëria, Pasuria Hyjnore dhe Shenjtëria e Të falemi Mari;

e dyta, është lumturia e Ruzarianëve, të cilëve Zoti ka denjuar t'u frymëzojë vullnetin për të hyrë, dhe ka lejuar që atyre t'iu fitohet zemra nga madhështia e Vëllazërisë së Ruzares, ku recitojnë Ruzaren e Shenjtë, dhe jo më vetëm Ruzaren e Davidit.

Duke mbajtur në duar Kurorën e Ruzares së Shenjtë, përmes saj jemi si në një lumë me ujëra të bollshëm, që gazmon Qytetin e Zotit dhe shenjtëron banesën e tij të shenjtë të shpirtit (shiko: Ps. 45,5): siç mund edhe të kuptohet me mendje, këta ujëra nuk do të mungojnë kurrë plotësisht.

IV. Prandaj, ja për ty lumi i ujërave të bollshëm, o Ruzarian që i ofron çdo ditë Marisë një kurorë të trefishtë, tre pesëdhjetëshe lulesh, të tre llojeve të ndryshme: pesëdhjetëshja e parë me Trëndafila dhe Zambakë; e dyta pesëdhjetëshe me Gurë të çmuar; e treta dhe e fundit pesëdhjetëshe me Yje.

Kush nuk do të besojë që fjalët e Të falemi Mari i tejkalojnë shumë trëndafilat në bukuri, gurët e çmuar në çmueshmëri, yjet në shkëlqim?

Në fund, Dhëndri i sipërthënë i Virgjëres Mari shikoi dhe dëgjoji nga Virgjëra Mari edhe shumë gjëra të tjera të mrekullueshme, të ngjashme.

KAPITULLI XIX

Rreth Rruzares së Shenjtë, çfarë është më mirë mes këtyre gjërave: ta recitosh me zë të lartë apo në heshtje?

Ta predikosh apo të shkruash një Apologji për ta mbrojtur?

O i patremburi Ipeshkëv i shërbëtorëve besnikë të Krishtit, lakmia njerëzore e diturisë duke mos gjetur kurrë pushim, e shtyrë më shpesh nga mburrja e njohjes, sesa e udhëhequr nga devotshmëria, pyet shumë gjëra:

I. Pyetja e parë është: cila nga dy gjërat është më e mirë: të lusësh Rruzaren në heshtje apo me zë të lartë?

Përgjigjem:

1. Kush di të recitojë Rruzaren në heshtje, nuk është e nevojshme që të përdorë zërin: një thënie e shën Agostinit është: “Lutja mendore mund të vlejë pa zë, por lutja zanore, kurrë nuk është e lavdërueshme pa një mendje të devotshme”.

2. Është më mirë Rruzarja e Shenjtë mendore dhe zanore së bashku, më mirë sesa vetëm në heshtje, sepse përmban një dyfish të mirë: lodhja është më e madhe për veprim të trupit dhe për mundimin e mendjes.

3. Ky ushtrim mendor dhe zanor i Rruzares së Shenjtë mund të jetë më i lavdërueshëm për Jetën e Pasosur, nga momenti që është një zgjedhje plotësisht e lirë, jo e diktuar nga ndonjë rregull i Kishës dhe është një lutje e mirë në vetvete, siç është parë më sipër;

II. Pyetja e dytë është: cila nga dy gjërat është më mirë: të recitosh këtë lutje duke medituuar kuptimin e fjalëve apo të mistereve?

Përgjigjem:

1. Meditimet mbi Mishërimin, mbi Mundimin, mbi Lavdinë e Krishtit; dhe edhe mbi Shenjtërit, mbi virtytet dhe veset janë në Rruzaren e Shenjtë me vlerë më të madhe, në krahasim me vetëm vëmendjen ndaj kuptimit të fjalëve, pasi rruga e vëmendjes bashkë me rrugën tjetër të së resë së gjërave të medituara, heq mërzinë.

2. Rruzarja e Shenjtë është themeluar më shumë për t’u mbledhur në Zotin, sesa për ta recituar publikisht në Kishë, duke qenë Rruzarja e Shenjtë një përkushtim i lirë dhe jo i detyrueshëm.

3. Duhet që Rruzariani i Marisë t’i kushtojë vëmendje lutjes, edhe pse, në mënyrë efektive nuk arrin të lutet me vëmendje.

Në fakt, për të fituar meritën nuk është i nevojshëm meditim i vëmendshëm në këtë mënyrë të lirë e të veçantë të të luturit: kështu që, mund të lutesh ndërsa ecën, etj. dhe në çfarëdo lloj mënyre tjetër dëshiron, kështu siç është e mundur të shtosh, të heqësh apo të ndash në disa pjesë Rruzaren e Shenjtë, sipas pëlqimit të secilit.

III. Pyetja e tretë është: çfarë është më mirë: Ta predikosh Rruzaren e Shenjtë apo ta lusësh?

Përgjigjem që, në masë të barabartë, mes të dyjave shkëlqen predikimi.

Në fakt, një e mirë sa më shumë të ndahet me të tjerët dhe sa më e dobishme të jetë, aq më e mirë është.

Megjithëse të luturit në zjarrin e devotshmërisë personale, mund ta tejkalojë predikimin.

IV. Pyetja e katërt është: çfarë është më mirë: të dëgjosh rrëfimet dhe të japësh si dënim Rruzaren e Shenjtë, apo të shkruash në mbrojtje kundër kundërshtarëve të saj, apo vetëm ta lusësh?

Përgjigjem me një dallim:

1. para së gjithash, përsa i përket të mirës ndaj tjetrit gjërat e thëna më parë të të rrëfyerit dhe të të shkruarit mbi Rruzaren e Shenjtë, janë superiore ndaj vetëm të të luturit e Rruzares;

2. përsa i përket të mirës së secilit, vetëm të luturit mund të tejkalojë dy realitetet e tjera;

3. prapëseprapë, të rrëfyerit dhe të dhënit si dënim i Rruzares së Shenjtë dhe të mbrojturit, janë gati si të luturit: shën Agostini, në fakt, thotë: “Çdo vepër e mirë është lutje”, dhe është me të vërtetë kështu.

V. Pyetja e pestë është: çfarë është më mirë: të shkruash disa gjëra me penë mbi Rruzaren e Shenjtë apo ta predikosh?

Them që është më mirë të shkruash:

1. pasi kush shkruan është Doktor i doktorëve, të cilët pastaj mësojnë më të vegjlit me predikimin;

2. dhe, pasi në të shkruar është më e madhe soditja, kush shkruan afrohet më shumë me jetën soditëse, në krahasim me atë që predikon që i përket jetës aktive;

3. kush shkruan është si një Moisi i ri që i zbulon Aronit Fjalën e Zotit: predikuesit janë si Aronë të rinj, të nënshtruar fjalës së Moisiut;

4. megjithatë, përsa i përket vëmendjes, mundimit, dashurisë dhe nevojës, të predikuarit mund të jetë me meritë më të lartë sesa të shkruarit.

VI. Pyetja e gjashtë është: çfarë është më mirë: të shkruash mbi Ruzaren nën diktimin e një tjetri, apo të lutesh, predikosh, rrëfesh, etj.?

Përgjigjem:

1. shkruesit e Doktorëve të Shenjtë, nëse qenë në hir, merituan shkëlqimin e doktorëve dhe janë bashkuar në lavdinë e tyre, edhe pse jo në mënyrë të barabartë me Mësuesit e tyre;

2. meqë shkruesit për shkak të lodhjes së madhe të përditshme, janë shpesh pa qejf në mendje dhe të lodhur në trup;

si edhe tundimet e djallit shpesh i shtyjnë të lënë jashtë transkriptime, deri në dëmtimin e shëndetit të tyre.

Si pasojë, vështirësi të tilla mund të jenë me merita më të mëdha; por kjo vlen vetëm nëse arsyeja e sëmundjes të ketë qenë, në pjesën më të madhe, shkaktuar nga ushtrimi i transkriptimeve të tyre mbi Ruzaren e Shenjtë.

Për meritat duhet, në fakt, të shkruash për devotshmëri të pastër, jo për lakmi të fitimit.

3. njësoj do të marrin një meritë të madhe ata që u komunikojnë të tjerëve shkrimet e tyre, dhe i shpërndajnë: ata në fakt, janë si karrocierët që transportojnë në botë vazot e doktrinës së Shpirtit të Shenjtë.

Dhe është e drejtë që ata të jenë të shkruar në listën e Vëllazërisë së Ruzares, nga momenti që ata edhe pse konkretisht lusin më pak Ruzaren e Shenjtë, me dëshirë, sidoqoftë, ata e lusin dhe e ofrojnë: në të vërtetë edhe ata në mënyrë të barasvlershme nderojnë Krishtin e Marinë.

VII. Në fund, këtu do të risjell një gjë që iu zbulua nga vetë Virgjëra Mari një të devotshmi të saj, më pak se katër vjet më parë, dhe thoshte: “Unë kam fituar nga Biri im që të gjithë këta që bëjnë pjesë në këtë Vëllazëri, mund të kenë, si edhe vëllezërit e tyre, të gjithë Gjykatën Qiellore në jetë dhe në vdekje; dhe kështu ata do të kenë bashkimin e të gjitha meritave, bashkë me Shenjtërit, sikur vetë të Lumët të kenë qenë në këtë jetë të vdekshme, në një të vetme Vëllazëri, bashkë me ta”.

Ai mrekullohej, duke mos arritur t’u besonte fjalëve të dëgjuara.

Dhe Shenjtja Mari atij: “Pse nuk beson që ata janë të bashkuar, kur Rruzarianët e mi bëjnë në botë, atë që të gjithë të Lumët bëjnë gjithmonë në Qiell?”.

Për këtë, Shën Gregori bën të ditur se njerëzit do të shkojnë në Koret e atyre Engjëjve, që gjatë jetës u përpoqën t’u imitonin veprat.

KAPITULLI XX

A është e lejueshme të mbash me vete Kurorën e Rruzares?

O i devotshmi Ipeshkëv i shërbëtorëve të Krishtit:

I. Pyetet: a është e përshtatshme të mbash me vete, në rrip, ose në dorë, ose tjetërkund Kurorën e Rruzares?

Përgjigjem që kjo leverdis dhe sjell dobi, si për dobësinë e kujtesës, si për ta përdorur në mënyrë të gatshme para të gjithëve, si për të dhënë shembullin e mirë, siç kërkohet nga të gjithë, si në të vjetrën ashtu dhe në Besëlidhjen e Re.

II. A është i lavdërueshëm ky shembull?

Përgjigjem: sigurisht një shembull i tillë nuk mund të mos jetë i lavdërueshëm, nëse ajo ndodh pa hipokrizi dhe me qëllimin për të rritur mëshirën, dhe për t'u dhënë kurajo të tjerëve në të njëjtën Praktikë Hyjnore.

Një shembull i ngjashëm gjendet në zbulimet e Shenjtes Brixhidë, e cila përdorte njësoj Rruzaren e Shenjtë me devotshmëri të mrekullueshme dhe e mbante në mënyrë të dukshme.

Edhe unë jam shumë i bindur për këtë gjë.

III. Çfarë është më e dobishme: të mbash Kurorën e Rruzares në mënyrë të dukshme apo të mos e mbash, por ta lusësh në fshehtësi?

Përgjigjem:

1. përsa i përket shembullit të mësimin të mirë, në përjetësi, shumë i nevojshëm për Kishën: është më e dobishme ta mbash.

Por, përsa i përket rezultatit të ndërmjetësimit është më e dobishme ta lusësh.

Duke qenë të dy mënyrat të barasvlershme, Dashuria do t'u bëjë atyre masën e peshën.

Nëse dikush Rruzaren e mban vetëm për shpëtimin e shumë vetëve dhe nuk e lut, nëse është shtyrë nga Dashuri më e madhe do të meritojë pa dyshim më shumë, nëse është i shtyrë nga më pak Dashuri, do të meritojë më pak; do të meritojë, pra, në proporcion me Dashurinë, nga e cila është shtyrë.

2. Megjithatë edhe nga detyra e vështirë e të luturit vjen fryti i meritës: të luturit e Rruzares do të jetë më e dobishme për shpëtimin, sesa vetëm mbajtja e saj.

IV. A është e përshtatshme që zotërinjtë dhe zonjat e botës të mbajnë Rruzaren e Shenjtë?

Masivisht dhe më shumë se të tjerët: pasi ata janë të detyruar për shkak të dinjitetit të tyre të jenë me të drejtë shembull në veprimet e tyre për të vegjlit, nga momenti që nuk munden dhe nuk duan të zbatojnë apo t'u përkushtohen veprave të tjera të mira.

V. A është e përshtatshme që Rruzaren e Shenjtë ta mbajnë Klerikët, Famullitarët, Fetarët?

Çfarë e ndalon këtë gjë?

Ata më shumë se laikët, janë të detyruar ndaj Kultit të Krishtit dhe të Marisë: për forcën e gjendjes së tyre shpirtërore, u kërkohet të jenë shembull i mirë për laikët, në çfarëdo realiteti të shenjtë: është e qartë, që laikët nuk mund t'i imitojnë në vetëpërbajtjen ndaj ushqimit, në modestinë e veshjeve, as edhe në shkencë, në doktrinë, në disiplinë, as në lutjet publike të Kishës, etj., për shkak të gjendjes së ndryshme shpirtërore; sidoqoftë populli mund të imitojë Klerin e Shenjtë në të luturit dhe në mbajtjen në mënyrë të dukshme të Rruzares, sikurse bijtë imitojnë baballarët e tyre.

Ja një shembull: lexohet në shkrimet e Mjeshtrit Toma i Tempullit, shok i Shën Domenikut në predikimin e Rruzares së Shenjtë, që në Spanjën e kohës një lleshkëv i madh përmes Rruzares së Shenjtë, arriti të sillte shumë njerëz të popullit të besuar atij, nga një jetë e degraduar në një jetë të mirë e të ndershme, pasi kishte provuar çdo mjet tjetër për një kohë të gjatë dhe shpesh edhe në mënyrë të zellshme.

Në fund, pasi kishte eksperimentuar shumë iniciativa, pa sukses dhe të padobishme, ndjeu në thellësi të shpirtit të tij të rekomandojë Rruzaren e Shenjtë, që deri atëherë nuk e kishte eksperimentuar kurrë.

Atëherë, ai i pari, mbante në mënyrë të dukshme një Kurorë të madhe të Rruzares së Shenjtë për ta lutur, të varur në brez dhe kjo si shembull i ri për vendin.

E reja e dukshmërisë së Kurorës që në fillim zgjoi admirim në popull.

Por, pastaj, dukshmëria, menjëherë u ndoq nga predikimi, dhe, me çelësin e Rruzares së Shenjtë, ai hapi veshët e popullit të tij; me thuprën e Rruzares së Shenjtë trokiti në shpirtrat indiferentë; me fuqinë dhe hirin e Rruzares së Shenjtë, pak nga pak rrëzoi, një pjesë i theu, zemrat mizore e të vështira të njerëzve; derisa më në fund,

shembi murin e kokëfortësisë së pathyeshme, pasi e rrëzoi nga themelet dhe e shkërmoqi.

Në një nga fjalimet që ky bari i mirë i mbajti popullit, duke ngritur me dorë Rruzaren, duke ua treguar dukshëm tha: “Ja xhevahiri me shkëlqim të madh, ja ndihma e pamasë e shpëtimit: Rruzarja e Shenjtë e Nënës Virgjër të lavdishme, Shenjtjes Mari; dhe unë që jam si Ipeshkvi juaj, ashtu edhe Doktor i Teologjisë së Shenjtë, dhe së bashku me të Drejtat Qytetare dhe Kanonike, do ta mbaj jashtë shtëpisë me mua, në brez në çfarëdo vendi të jem drejtuar si Lavdinë më të madhe timen dhe Kurorë Lavdie të Ipeshkvnisë sime të Shenjtë, të Doktoraturës sime dhe të të gjitha nderimeve”.

Ndërsa thoshte këto gjëra, nguliste në shpirtrat e tyre shigjeta të zjarra.

Dhe në vazhdim lëshoi shigjeta të njëjta në shesh: duke goditur e duke fikur, i shtyu ngadalë drejt devotshmërisë.

Dhe pikërisht me recitimin e Rruzares së Shenjtë, i mësoi që të lutnin Rruzaren; kështu ngriti lart nga toka jetën shpirtërore dhe morale të të gjithëve, aq sa ata ndiheshin në një dritë të re, sikur të kishin dalë jashtë ferrit të jetës së kaluar.

Prandaj, të shndërruar papritur në njerëz të tjerë, ndryshuan njësoj jetën dhe zakonet.

VI. Shtoj çfarë kam parë:

1. pashë në Gjermani 3 Ipeshkvij që mbanin të varur në qafë Kurora të Rruzares, të thjeshta dhe të dukshme: o Zinxhirë dinjitozë!

2. dhe vetë unë u kam dorëzuar shumë Ipeshkvijve, në vende të ndryshme Kurora të Rruzares që ata mbanin me gëzim të dukshëm dhe hare të thellë, duke dhënë një shembull të shkëlqyer;

3. kujtoj të kem lexuar në shkrimet e Atit tonë Mjeshtrit Toma i Tempullit që në kohën e Shën Domenikut, Rruzarja e Shenjtë ishte e mbajtur në nderim të tillë, saqë, kushdo që fillonte një gjendje të re jete, ose fillonte një detyrë ishte e nevojshme që të shfaqej në publik gjithmonë me Kurorën e Rruzares së Shenjtë, tregues i devotshmërisë, nëse nuk donte t’i prishej reputacioni si njeri i mirë!

Për më tepër, ishte shumë e çuditshme të shihje një dhëndër ose një nuse pa Kurorën e Rruzares, duke u mbajtur si një shenjë e një oguri të keq;

4. atij që bënte praktikë për të mësuar një zanat, ose atij që donte të mësonte artin e të shkruarit, i mësohej edhe Ruzarja e Shenjtë, si shtesë e praktikës;

atij që bëhej gati të hynte në Fe, të bënte tregti me jashtë, të ndërmernte jetën ushtarake, të hynte në betejë kundër armiqve, të merrte anijen për në det, apo të bëhej gati për ndonjë gjë tjetër të ngjashme: nëse ata nuk do t'i besoheshin ndihmës së Ruzares, të gjitha gjërat e ndërmarra do të mbaheshin ogurzeza.

Dhe gjithkund shpirtrat ishin të ngopur me atë frymë shpirtërore dhe në veçanti Spanja dhe Italia.

Sigurisht ata kishin bindjen e devotshme që Ruzarja e Shenjtë e Shën Domenikut mbante në vetvete një bukuri dhe një përshtypje, që secili ndiente në zemrën e vet: “Si gjë të parë kërkonte Mbretërinë e Hyjit dhe Drejtësinë e Tij dhe të gjitha këto gjëra do t’ju jepen shtesë”.

Në fakt, Mbretëria e Hyjit dhe Drejtësia e Tij kanë hyrë në botë nëpërmjet lutjes Të falemari Mari dhe mbahen nëpërmjet lutjes Ati ynë.

Kam njohur njerëz të një moshe të vonë, me flokë të bardhë të nderuar dhe të vjetra të lëna, që vërtetonin me shembullin e tyre dhe me fjalime që sillnin nga kujtimet e të parëve gjëra të ngjashme me këto, të treguara tashmë më përpara.

VII. Pyet: Si duhet të jetë Kurora për t’u lutur?

1. Për numrin, të jetë me pesëmbëdhjetë dhjetëshe dhe ato të jenë të dallueshme nga po kaq rruaza ose nga shenja dalluese më të mëdha.

Ose ajo të jetë e përbërë nga një pesëdhjetëshe e vetme, e cila të përsëritet për tre herë, për të lutur Ruzaren e Shenjtë të plotë.

2. Për materialin, Kurora e Ruzares të jetë sikur të dëshirohet: do të ishte e preferuar, sidoqoftë që ajo të jetë e bukur, si për faktin që një gjë e bukur të kënaq syrin, si një flakë entuziazmi, edhe sepse ajo është instrumenti dhe dëshmia e lutjeve të bukura.

3. Hulumtimi i formës nuk duhet të jetë për vetëmburrje, por më mirë për lavdërimin e Zotit, të cilit me lavdërim i kërkohet lartësimi, shtimi, dekori i gjërave që i përkasin Kultit të Hyjit, me vlerë, bukuri dhe me bujari.

4. Në këtë mënyrë Kisha dëshiron të festojë të gjitha realitetet hyjnore, me madhështinë më të madhe të mundshme.

Gjërat e shëmtuara shëmtojnë vendin, gjërat e bukura të kënaqin dhe pëlqehen për bukuritë e tyre.

5. Për këtë motiv Kisha ndjek imazhet dhe pikturat më të shquara të Krishtit, të Marisë dhe të Shenjtërve, dhe statujat e goditura nga gërryerja dhe të shpërfytyruara, pikturat që të mbuluara me myk, janë kalbur, i shkatërron pasi ata janë pengesë për soditje.

Imazhet duhet të jenë, në fakt, në përputhje me realitetin që ata portretizojnë.

6. Besoj që Virgjëra Mari t'i ketë zbuluar gjëra të tilla, një herë, një të devotshmi të saj.

7. Këtë di: që shumë shpesh është shfaqur Mbretëresha e Madhërisme, Shenjtja e Shenjtërve, me një Kurorë të mrekullueshme të Rruzares në duar dhe ka thënë: “Edhe pse disa të vdekshëm janë të padenjë për Kurora të Rruzares kaq të shkëlqyera dhe të çmuara, Unë, prapëseprapë jam e zbukuruar me dinjitetin më të madh nga Rruzarianët që më shërbejnë në këtë mënyrë”.

VIII. Nderojmë, pra, Rruzaren e Shenjtë me disa dëshmi domethënëse të Shkrimit të Shenjtë.

Kokrrat e Kurorës së Rruzares së Shenjtë janë:

- 1. gurët e çmuar, të nxjerra nga mali i kundrimit (Dan. 2).**
- 2. kokrrat e breshërit që bien nga qielli kundër armiqve të besimit (Joz.10).**
- 3. gurët e ndihmës që vijnë në ndihmë kundër filistenjve të botës (1Sam. 7,12).**
- 4. gurët e bahes së Davidit, që rrëzuan Golinë (1 Sam. 17).**
- 5. kokrrat e shegës, të vizatuara mbi disa zbukurime të Kultit të Shenjtë të Aronit (Es. 39).**
- 6. vrimat e mbulesës së Tabernakulit (Dal. 26,36)**
- 7. shkallët e Jakobit (Gen. 28).**
- 8. gurët e Tempullit të Solomonit (1 Re 6) dhe të mureve të Jeruzalemit (Ap. 21).**
- 9. vrimat e temjanicës së Zotit (Es. 26).**
- 10. unazat e zinxhirit, me të cilin Engjëlli lidhi në Humnerë djallin e mundur.**

Kjo duhet ditur në mënyrë më të thelluar: që nga i nderuari antikitet, deri tek ne, përcillej zakoni i shenjtë që kurrë nuk thuhej Ati ynë, pa Të falemi Mari.

IX. Do të pyesësh në fund: çfarë domethënie kanë shenjat e pikësimit të Rruzares?

Përgjigjem: si në shkrim dhe në fjalë kanë shenjat e tyre të pikësimit, sipas rregullave të stabilizuara, kështu është në këtë Psalter të Rruzares së Besëlidhjes së Re.

1. Rreth përdorimit të shpërndarë të shenjave të pikësimit, në Besëlidhjen e Vjetër, Rabini Moisi Salomone dhe Rabini Andrea tregojnë që burrat dhe gratë hebreje, në duar dhe të varura në rripa kishin zakon të mbanin shenja për të numëruar lutjet, me numër më të madh ose më të vogël, sipas devotshmërisë së secilit besimtar: kështu për t'i vendosur qëllimit të tyre të luturit, një masë dhe një limit, përtej të cilit nuk shkonin në të lutur.

Kjo është të sundosh mbi vetveten dhe mbi kohën.

2. Pra, nuk duhet të duket e pabesueshme që vetë Apostujt e Krishtit mbanin shenja për t'u lutur, sepse sipas një radhitjeje dhe një numri të luteshin në mënyrë të mjaftueshme.

Shën Bartolomeu që dëshmitar shembullor, duke recituar katër pesëdhjetëshe ditën dhe natën, me po kaq gjunjëzime në tokë, siç e kemi thënë më sipër.

3. Mbi Shën Eligjon kemi trashëguar, që kishte përgatitur për vete një seli të admirueshme, të përbërë nga njëqind e pesëdhjetë pllaka të arta e të argjendta, që ishin ndërfutur njësoj nga pesëmbëdhjetë pllaka të tjera të një madhësie më të madhe.

Lajmet e këtyre shenjave të pikësimit në të luturit e Rruzares së Shenjtë të Virgjëres, i kam lexuar në librin “Gjërat më të admirueshme të botës”, në Wismaria⁸, Dukat i Manjopolit.

⁸ Ky lajm na bën t’u shtojmë një copë, vendeve të vizituara nga i Lumi Alano. Sigurisht do të ketë qenë nga 1471 deri në 1475, kur banonte në Rostock, duke qenë Wismaria, jo shumë larg nga Rostock.

KAPITULLI XXI

Dhurimi i Kurorave të Rruzares popullit.

O këshillues i jashtëzakonshëm, mbështetës dhe mbrojtës i shërbëtorëve të Krishtit e të Marisë.

I. Është gjë e mirë, e denjë e me vlerë për shpëtimin, të shpërndash si dhuratë Kurora të Rruzares.

Arsyet janë të qarta në vetvete:

1. Kush mund të thotë vallë që nuk është një gjë e mirë të dhurosh lëmoshë dhe mbi të gjitha një lëmoshë shpirtërore, si kjo?

2. Nëse është e denjë për shpëtim, t'i ofrosh Kishës Librat e Shenjtë për Orët Kanonike, nuk do të jetë edhe të ofrosh Kurora të Rruzares që janë thirrur me të drejtë librat e laikëve, si dhe të mësuesve dhe të princërve?

3. Secilit i është urdhëruar të mundohet ta çojë tjetrin në të mirën më të madhe: dhe kjo ndodh edhe me dhurimin e Kurorave të Rruzares.

4. Sipas Shën Tomës, e mira në vetevete shpërndahet dhe shtohet: themeli dhe motivimi i Vëllazërisë sonë qëndron në bashkimin e ndërsjelltë të lutjes.

Prandaj, si për ndarjen me të tjerët e të mirave shpirtërore, Vëllazëria është e denjë për shpëtim, kështu edhe në këtë lloj dhurimi të Kurorave të Rruzares, ajo do të jetë e denjë për shpëtim.

Jam i bindur që Vëllazëria nuk do të prishet nga qëllimi i saj.

5. Në Qiell është rezervuar një Kurorë e sigurt për veprat e mëshirës trupore dhe lavdërimim në tokë: dhe mes veprash të mëdha të mëshirës trupore numëroj dhuratën e Kurorave të Rruzares, të bëra popullit.

Që kur: “Atë që i keni bërë njërit prej më të vegjëlve të mi, ma keni bërë Mua” (Mt. 25,45), tha Zoti, dhe të njëjtën gjë do të thotë Mbretëresha, Virgjër dhe Nënë.

II. Sjell shembull Shën Domenikun, i cili qe një Predikues i vërtetë i Ungjillit të Shenjtë dhe me të vërtetë ai që mbolli Pemën e Rruzares së Shenjtë, duke ua shpërndarë gjerësisht personave të panumërt.

1. Ai mbante gjithmonë me vete, thasë plot me Kurora të Rruzares që princër, baronë dhe aristokratë të devotshëm ia ofronin atij për t'i shpërndarë.

2. Unë vetë pashë njësoj të pasur e të varfër që vlerësonin dhuratën e Rruzares, më shumë se paratë.

3. Kam lexuar edhe për një njeri shumë të nderuar dhe të famshëm, për turpin e mbrapshtive të tij, të cilit pas rikthimit në një jetë më të shëndetshme, iu dha një Kurorë Rruzareje, në mënyrë të veçantë për shpëtimin e tij; dhe pas vetëmburrjes, u mbajt mes Shenjtërve, sepse aq me kujdes, sa me natyrshmëri u përpoq me zell në të dy gjërat: në recitimin e Rruzares dhe në shpërndarjen e Kurorave të Rruzares.

KAPITULLI XXII

Përgjigje ndaj kundërshtimeve.

O mbrojtës i pathyeshëm i vëllezërve të Krishtit, gjërat e thëna dhe të pohuara deri tani kanë mundur të durojnë shpifjen e të këqijve ose të pamësuarve, ose të të dyve.

Nuk është një gjë e pazakontë apo e re:

1. megjithatë edhe pse dimrat janë të ashpër dhe të tmerrshme stuhitë, kokrra e grurit del me një kërcell, dhe kërcelli përfundon me një kalli;

2. ashtu si Kisha është rritur mes vështirësive, edhe Vëllazëritë e Ruzares së Shenjtë janë rritur mes vështirësive;

3. me të drejtë Shën Agostini thoshte: “Shtirësia, ligësia, padituria dhe kureshtja nuk kanë munguar kurrë që nga fillimi i botës” dhe ato nuk do të mbarojnë kurrë së sulmuari të Vërtetën;

4. sa sulme ka patur Shkrimi i Shenjtë nga heretikët, judenjtë dhe paganët?

Sidoqoftë, thoshte Filozofi: “Secili gjykon dhe flet, ashtu siç ka qenë ai në jetë”;

5. nga këtu, të këqijtë dhe ata që janë në botë, gjykojnë gjithmonë realitetet Hyjnore në mënyrë njerëzore dhe keq; kështu mjekët vlerësojnë në mënyrë natyrore mrekullitë; juristët vlerësojnë realitetin Klerikal vetëm sipas ligjeve njerëzore;

6. atëherë, si nuk është e mundur të arrish besimin vetëm me arsye njerëzore, kështu as arsyeja nuk mundet të arrijë njohjen e mrekullive të profetëve dhe të zbulimeve hyjnore;

7. me të drejtë, pra, të diturve mbinjerëzorë, të verbërve dhe bufave, Isaia u thërret: “Vërbëroje zemrën e këtij populli dhe rëndoi veshët e tyre, derisa të mos kuptojnë dhe të mos shohin” (Kap. 6);

8. nga kjo verbëri rrodhi gabimi i farizenjve dhe i judenjve, përreth Krishtit dhe mrekullive të tij dhe nuk u besuan Apostujve.

Pra, si deri tani për gjërat e tjera, nuk kanë asnjë besim në Zbulimin e Ruzares së Shenjtë.

Përsa i takon asaj, ta zëmë, sipas atyre që nuk ka patur kurrë asnjë Zbulim mbi Ruzaren e Shenjtë, mbetet e palëvizshme, sidoqoftë, e vërteta e gjërave të thëna, e nuk ndryshojnë arsyet e saj, që u përgjigjen çdo kundërshtimi të barabartë.

E vërteta në fakt, me siguri refuzon kundërshtimet boshe, si gënjeshtër.

Sidoqoftë, do të propozoj disa nga kundërshtimet, në mënyrë që pastaj të kuptohet kotësia e pjesës së mbetur prej tyre.

I. Kundërshtimi i parë:

- 1. Vëllazëria e Rruzares së Shenjtë është një e re e vërtetë.**
- 2. Nuk është e miratuar.**
- 3. Është edhe supersticioze.**
- 4. Është edhe mendjemadhe.**

Rreth kundërshtimit të parë, përgjigjem: Vëllazëria është e re përsa i përket rivendosjes, por është shumë e vjetër përsa i përket themelimit.

Rreth kundërshtimit të dytë, përgjigjem: Është gënjeshtër:

1. Vëllazëria e Rruzares së Shenjtë është jo vetëm festa e përditshme e Lajmërimit Engjëllor: në fakt, Lajmërimi është vetë ngjarja e përshëndetjes së Engjëllit në Të falemi Mari dhe, kur kremtohet festa e Lajmërimit, kujtohet ngjarja tjetër e Të falemi Mari, sepse të dy momentet përkojnë.

Kush do të thoshte vallë, pastaj, se në Kishë nuk është miratuar Lajmërimi?

2. Kush vallë nuk do të dinte që në festën e Lajmërimit, në të gjitha anët, mbledhen Vëllazëritë e shumta të Rruzares së Shenjtë: gjë në të cilën bota merr pjesë si dëshmitare, hapur dhe Kisha ngazëllen.

Nëse, në ditën e Lajmërimit, akoma, vetëm në pak Mesha të Shenjta kremtohet festa e Vëllazërisë së Rruzarianëve, rregullisht e lejuar dhe e miratuar: janë kaq shumë meritat e të gjitha veprave të devotshme, që e bëjnë të dukshme në të gjitha vendet e botës, sa Vëllazërisa është e shtrirë, e lulëzuar dhe e harlisur: kush mund të thotë për të që nuk është e aprovuar?

Duke ditur dhe pranuar këto gjëra, mbetet vetëm kënaqësia e verbër e të folurit keq dhe një ligësi kokëfortë.

Rreth kundërshtimit të tretë përgjigjem: Quan supersticioze Vëllazërinë?

Zoti të faltë fyerjen dhe blasfeminë e fortë kundër Dashurisë së Krishtit, të Marisë dhe të gjithë komunitetit të devotshëm të Rruzarianëve.

Përsa i përket kundërshtimit të katërt, përgjigjem: Quan Vëllazërinë mendjemadhe?

E jotja është një mendjemadhësi e padurueshme: ti që sulmon me një gojë kaq të papastër, një gjë kaq të shenjtë, një bashkim kaq të shëndetshëm dhe rrëzëllues, me shumë mrekulli nga ana e Zotit.

Mbrapshtia e Magjistarit Elimas (Vap. 13), që gjithkund i vihej kundër Shën Palit që e tillë, saqë një verbëri hakmarrëse, në fund, e goditi.

II. Kundërshtimi i dytë është që, si shkak i të gjitha lutjeve të përshkruara në Rruzaren e Shenjtë, populli do të ndërpresë dënimet, dhe Kleri do të lërë pas dore Orët Kanonike.

Po ky kundërshtim është një pretekst shumë i qartë, nga momenti që, nëse Ati ynë dhe Të falemi Mari do të kishin qenë një peshë, tashmë prej kohësh do të ishin shuar në zemrën dhe në botën e krishterë dhe pasi të ishin zhdukur, do të ishin ruajtur vetëm dënimet dhe Orët Kanonike.

Nuk kupton që dënimet dhe Orët Kanonike vazhdojnë të jetojnë, falë rregullit të detyrës, por Rruzarja e Shenjtë recitohet për vendim të lirë të vullnetit të devotshëm?

“Ty o Zot do të të ofroj një Sakrificë të vullnetit tim” (Ps. 53,8).

Prandaj, pohon mirë Boezio: Është e këshillueshme të kesh, përveç lutjeve të nevojshme, edhe lutje private.

Mendimi i Shën Bernardit është që lutjet private na ndihmojnë të lusim lutjet e Kishës në mënyrë më të shenjtë dhe në mënyrë më efektive.

Edhe Apostulli Shën Pali pohon: “Lutuni pa ndërprerje” (1 Sel. 5,17).

Dhe Zoti ynë Jezu Krishti: “Rrini zgjuar e lutuni për të mos hyrë në tundim” (Mt. 26,41).

III. Kundërshtimi i tretë është: Nëse Vëllazëritë mund të bashkohen vetëm në Kishën e Fretërve Predikues apo të Fretërve Minorë apo të ndonjë Urdhëri tjetër, atëherë famullitë do të mbeteshin të shkreta, të drejtat dhe avantazhet e tyre do të zvogëloheshin, etj..

1. Ky është një inat dhe fsheh koprracinë.

Hajt, shërohu: nëse vetëm do të impenjoheshe që të bëje të lutet Ruzarja në famullinë tënde, Vëllazëria e Ruzares do të ishte shumë e frekuentuar (asnjë Papë, deri tani, nuk e ka ndaluar kurrë).

Në fakt, deri tani, vetëm në këto zona, janë shkruar në Vëllazëri mbi pesëdhjetë mijë njerëz të çdo urdhëri dhe gjendjeje.

2. Pas të gjithave, kam marrë nga Kryefamullitarët informacione të kundërta me të tuat: në fakt, që kur besimtarët pranuan Vëllazërinë e Ruzares filluan të bëheshin restaurimet e Kishave, me lëniet e dhëna me testament, me frekuentimin e Meshave, duke sjellë dhurime në Kishë, etj..

Këto gjëra ndryshojnë jo pak nga frika që ti kishe.

IV. Kundërshtimi i katërt është: populli që bashkohet në Vëllazëri, edhe pse si normë nuk ndodh, sidoqoftë jepet rasti që në këta mbledhje të tyre mund të ndodhin në mënyrë të fshehtë komplete të çdo tipi.

Çfarë të përgjigjem këtu, vetëm që: Të ligjtë më treguan gënjeshtër (Is. 28).

1. Këto freskore dashakeqëse mund të sjellin ankth në zemrat e të drejtëve.

2. Dhe pastaj, dashuria e Vëllazërisë qetëson momarrëveshjet, bën të rrinë të bashkuar në harmoni dhe mëson të mbash larg dhe të ikësh nga çdo mosmarrëveshje, nëse nuk arrihet të jesh në harmoni.

3. Kush mbledh me Krishtin dhe me Marinë, nuk përçan.

4. Edhe Regjistrimi përforcon dhe çelikos bashkimin.

5. Krishti dhe Maria nuk i duan në mënyrë të ftohtë shërbëtorët e tyre të veçantë të Vëllazërisë së Ruzares së Shenjtë, aq sa të lejojnë që ato që janë bashkuar në një mëshirë të zellshme, të përfundojnë mjerisht në fraksione të pamenduara.

Ah, sa Dashuria e Krishtit keqinterpretohet mbi këtë gjë!

Veshët e devotshëm tmerrohen përpara një blasfemie.

V. Kundërshtimi i pestë është: Ajo Vëllazëri shet ëndrra, fantazi dhe përralla për plaka, si gjëra të admirueshme, të mëdha e të zbuluara.

Këtyre me çdo mëshirë dhe dhembshuri u përgjigjem:

1. Askujt nuk i imponohet të besojë realitetet e mrekullueshme që janë zbuluar për Mëshirën e Hyjit dhe të Nënës së Hyjit, mbi Ruzaren e Shenjtë dhe që janë trashëguar, duke mos i zënë në gojë, për ndërtim dhe mësim.

Të kuptojë kush do e kush të mundet.

Dhe kush i ka përçmuar pa vetëpërbajtje, do ta shohë me Zotin.

Thotë mirë Shën Bazili: Të ligjtë mund t'i persekutojnë të drejtët dhe të fshehin të vërtetën, por nuk mund ta mbysin.

Në fakt, Profetët, Apostujt dhe njerëzit e shenjtë, që qëndruan larg nga kjo botë, kanë ndërtuar gjithmonë mure në mbrojtje të së Vërtetës.

2. Dhe pastaj: duke pranuar gjithashtu që kurrë asnjë Zbulim mbi Ruzaren, Zoti të ketë denjuar të bëjë: është kaq i sigurt themeli, përmbajtja, bukuria dhe qëllimi i Ruzares së Shenjtë, saqë nuk ka aspak nevojë në mbështetje të vërtetësisë së saj, për ndihmën e Zbulimeve.

E them edhe njëherë: Ruzarja e Shenjtë qëndron në këmbë vetë dhe Portat e Ferrit nuk do të mbizotërojnë kundër Ungjillit të Ati ynë dhe të Të falemi Mari.

3. Përsa i përket këtyre Zbulimeve, nga momenti që di që ka edhe të tashme dhe të reja, nuk prononcohem, deri kur ata të miratohen nga Kisha: sidoqoftë ua lë devocionit të secilit, dhe lirisë së atyre që i dëgjojnë e i lexojnë.

4. Do të jetë kështu, deri kur të kenë miratimin, megjithëse ata janë të aprovueshme: dhe nuk janë të ndryshme nga ata Zbulime rreth të cilave flasin gjithkund veprat e historianëve të shkëlqyer, të cilat edhe ata deri tani nuk janë të miratuara nga ndonjë vërtetim kanonik, sidoqoftë jo për këtë të hedhura poshtë, as në kundërshtim me asgjë nga Doktrina, Disiplina dhe Normat e Kishës.

5. Dhe pastaj, çfarë ia ndalon Zotit të mos përfitojë dhe të mos përdorë Zbulimet e Lavdishme, dhe veprat mrekullibërëse për të mbështetur Dinjitetin Hyjnor të Ruzares së Shenjtë, domethënë të lutjeve Ati ynë dhe Të falemi Mari?

Nga momenti që, si Përshëndetja ndaj Jezusit dhe Marisë në Ruzaren e Shenjtë, si recitimi i saj për shenjtërimin tonë, është qëllimi i Zbulimeve!

KAPITULLI XXIII

Mbështetësit, mbrojtësit dhe përkrahësit e Rruzares së Shenjtë të Vëllazërisë.

I larti Prelat i Kishës në këto zona, është e drejtë të mos u heqim lavdërimet e duhura, predikuesve, mbrojtësve, shpërndarësve dhe mbështetësve të Rruzares së Shenjtë.

I. 1. Ata, në fakt, janë si Engjëjt më të mëdhenj të Zotit, që ndriçuan me dritë më të vegjlit në rrugëtimin drejt qiellit, me qëllim që të mund të shquheshin në dashurinë dhe nderin e Zotit Krijues.

2. Ata janë si Abelë të mirë, që promovojnë kultin e Hyjit; ata janë si disa Set, që thërrasin Emrin e Zotit (Zan. 4).

3. Ata janë si Noe të rinj (Zan. 7), që shpëtojnë nga përmbytja e mëkateve shumë shpirtra në Arkën e Vëllazërisë: ata, në fakt, ndërtojnë, në shenjë paqeje, Arkën e aleancës për mëkatarët; lusin pëllumbin të fluturojë drejt atyre që janë të tunduar, me degën e ullirit të mëshirës hyjnore.

4. Ata janë si Abrahamë që lirojnë të burgosurit nga dora e njerëzve mëkatarë (Zan. 14).

5. Ata janë si Izakë që gërmojnë pusët e ujërave të hirit e të bekimit (Zan. 26).

II. 6. Ata janë si Jakobë që ndërtojnë Shkallën e Qiellit, përmes së cilës mëkatarët mund t'i kthehen Zotit (Zan. 28).

7. Ata janë si Jakobë që mbjellin fushat e hireve dhe mbledhin të korrat e bollshme në hambare (Zan. 26).

8. Ata janë si Jozefë të Egjiptit, duajt e të cilëve, domethënë veprat e tyre të mira të hirit, ngrihen lart, për të qenë në të njëjtën kohë, të mbajtura në admirim dhe nderim nga të tjerët (Zan. 37).

9. Ata janë si Jozefë të Egjiptit që shpëtojnë botën, duke e mbështetur me lutjet e Rruzaresve të tyre (Zan. 41).

10. Ata janë si Moisi që kullosin delet besimtare mes lutjeve; si Moisi që përmes Shkopit të dënimit u tregojnë atyre gjëra të admirueshme dhe të mëdha për kthimin e mëkatarëve dhe për biseda më të shenjta;

si Moisi që u shkaktojnë shumë plagë të rënda demonëve për të liruar nga skllavëria ata që demonët i kanë nënshtruar në vetëdije;

si Moisi që bëjnë të zbresin nga Qielli Manën e Hirit të Eukaristisë, për të bërë të shpërthejnë nga shkëmbinjtë lotët e pendimit dhe për të drejtuar vëllezërit në Malin e Pushimit Qiellor dhe të përjetshëm.

III. 11. Ata janë si Jozuehë që i bëjnë Vëllezërit të kalojnë në të thatë Jordanin e botës;

janë si Jozuehë që ndërkohë që formojnë me shembull meritat dhe nxitjet, në të njëjtën kohë sjellin, si të mirët, ashtu edhe të këqijtë në Kultin e Zotit.

12. Ata janë si Samuelë, formues të popullit dhe udhëheqës drejt çdo ndershmërie të jetës (1 Sam.).

13. Ata janë si Davidë që rrëzojnë me anë të llastikut të Ruzares djallin Golia, përmes pesë gurëve të pastër të një pesëdhjetësheje (1 Sam. 17).

14. Ata janë si Eli që janë të pamposhtur e të zellshëm të ligjit për të shtypur revoltat dhe për shpëtimin e të kthyerve (1 Mbr. 19).

15. Ata janë si Elize që me forcën e Ruzares së Shenjtë, kryejnë gjëra të mrekullueshme, të panumërta, mes shenjash e mrekullish.

IV. 16. Ja të pakapërcyeshmit Jeremi që ecin me Kurorën e Ruzares në qafë, për t'u predikuar në të njëjtën kohë fajtorëve, padrejtësitë dhe pendimin.

17. Ja Danielët që nga Vrimat e Plagëve të Krishtit luten shumë në drejtim të Shtëpisë së Zotit.

18. Ja Zorobabelët e rinj që lirojnë shumë vetë nga skllavëria babiloneze.

19. Ja Isaitë e rinj që pasi janë lutur dhe kanë predikuar me kujdes, soditin Burimet e Dijes, dhe lajmërojnë Mishërimin e Mundimin e Krishtit.

20. Ja Esdrat dhe Nehemitë që gjallërojnë zjarrin e Dashurisë, të varrosur e pothuajse të shuar;

ata janë Esdrat dhe Nehemitë që rikthejnë Ligjin e harruar dhe rindërtojnë Tempullin e Jeruzalemit.

V. 21. Ata janë shokët e Kryeengjëllit Gabriel, që lajmërojnë shumë shpesh Të falemë Marinë në botë.

22. Ata janë vëllezërit e Engjëjve që u urojnë Paqen njerëzve të vullnetit të mirë të Vëllazërisë, përmes Lavdërimit Hyjnor të Krishtit, lindur nga Barku i Virgjër, i pacënuar i Shenjtes Mari.

23. Ata janë Dishepujt e rinj, imitues dhe ndjekës të Krishtit; ata janë Apostujt e rinj që i rekomandojnë botës Ungjillin e Ati ynë dhe Të falemë Mari.

24. Ata janë ndërmjetësit e njerëzve dhe të sëmureve që ata i udhëheqin drejt Krishtit, që t'i shërojë.

25. Janë ata që asistojnë në Trasfiguracionin e Zotit tonë Jezu Krisht, në Agoninë në Kopsht, në Kryqëzimin në Mal dhe në Ngjitjen, për të qenë dëshmitarë dhe shpallës.

I kam gjetur dhe i kam lexuar këto gjëra në Marialin e Fratit Gjoni nga Monte të Urdhërit të Predikuesve, shok i pandashëm në predikim i Atit tonë Shën Domenikut.

KAPITULLI XXIV

Përgojuesit dhe përsekutuesit e Rruzares së Shenjtë dhe armiqësorët e Vëllazërisë.

I ëmbli Atë dhe Bari i deleve të Krishtit, nuk mungojnë ata që nuk kanë asnjë cipë dhe turp në të denigruarit e Rruzares së Shenjtë të Birit dhe të Nënës së Hyjit, dhe edhe shërbëtorët e tyre të Vëllazërisë, dhe kjo jo vetëm për ligësinë dhe zilinë e djallit, por edhe për padijen e thellë e të plotë të tyre.

Ata shpifin me thashetheme të helmuara mbi Rruzaren e Shenjtë dhe mbi Vëllazërinë e saj, rreth së cilës është folur më sipër, jo pa skandal të rëndë të të vegjëlve dhe trazim të të devotshmëve.

Kush janë këta?

Mund të njihen nga tiparet:

1. Ata janë si Dragoi i Madh, që bën luftë kundër Gruas së Virgjër (Zb. 12), i cili me bishtin e gabimit të tij tërheq pjesën e tretë të yjeve të qiellit, që do të thotë, të devotshmit e Vëllazërisë së Rruzares së Shenjtë dhe i hedh në tokën e skandalit.

Oh sa keq!

Gjuha kundërmuese e nëperkës, në një çast, me vetëm një duhmë, mund të qelbë më shumë se çdo art dhe kujdes i mjekëve mund të ndihmojë gjerësisht, në përpjekje për t'i kthyer shëndetin.

E ndihmon Dragoi i Madh prirja e natyrës njerëzore drejt së keqes.

2. Ata janë si ai Gjarpri (Zan. 3) joshës i njerëzve të parë.

3. Ata janë si mendjehleta Evë, që për dijen e mishit bëjnë të largohen shumë vetë nga Parajsa e devotshmërisë ndaj Rruzares së Shenjtë të Virgjëres.

4. Ata janë si ata kafshët e këqija të zilisë që përlajnë dhe përndjekin Jozefët e Egjiptit, më të drejtë se ata (Zan. 37).

5. Ata janë si eksploruesit e Tokës së Premtuar që u shpallin izraelitëve gjëra të pavërteta mbi të, në mënyrë që përmes mashtrimit të tyre, populli të vdesë në shkretëtirë (Lp. 2).

II. 6. Janë si ata njerëzit e mëdhenj, që njohin Tokën e Premtuar të Shkrimit të Shenjtë, megjithatë, me fjalët dhe shembujt e tyre, e tërheqin popullin nga rruga e jetës së vërtetë, drejt vdekjes.

7. Ata janë si Akanët e Jerikut, që u mallkuan për shkak të lakmisë së tyre dhe që me mashtrim trondisin të gjithë popullin e Zotit (Joz. 7).

Të mjerët ata që patën si fat vrajsen me gurë dhe djegien.

8. Ata janë si Fenena, gruaja e Elkanit që tallin profeteshat Ana, të kushtuara lutjeve, dhe pra, janë të ndëshkuara nga mallkimi (1 Sam. 1).

9. Ata janë si Helinj që e konsiderojnë Shën Anën, pra Vëllazërinë që lutet, si të dehur dhe bijë e demonit Belial.

Të mjerët ata që janë gati në greminën e vdekjes.

10. Ata janë si Manasenj të rinj, vrasës të Profetëve dhe përmbysës të Ligjit Hyjnor (2 Mbr. 21).

III. 11. Ata janë si Nabukonodosorë, shkatërrues të Qytetit të Shenjtë dhe të Tempullit të Zotit.

Mjerë ata! Një ditë do të kërkojnë kohë për pendim dhe nuk do të arrijnë ta gjejnë.

12. Ata janë si Erodë, vrasës fëmijësh që skandalizojnë të vegjlit e popullit të thjeshtë, duke përdorur shpatën e ashpër të gjuhës denigruese.

Ata bëjnë të arratiset Jezusi e Maria drejt Egjiptit, kur tërheqin popullin nga devotshmëria e drejtë në atë laike.

13. Ata janë si farizenjtë, shpifës ndaj doktrinës së Krishtit dhe atentatorë të Jetës së tij.

14. Ata janë si tallësit e Zotit që varet nga Kryqi dhe lutet për shpëtimin e botës.

15. Ata janë si Pusi i Humnerës (Zb. 9), që mbush botën me tymin e kotësisë së tij dhe që nxjerr nga ai karkalecat e tmerreve dhe të skandaleve kundër shërbëtorëve të Zotit: E mjera botë për skandalin, nga i cili, si nga të gjitha telashet e tjera, na liron Të falemi Mari e Marisë së Shenjtë, Liruese, përmes Jezu Krishtit.

Prandaj, pohon Psalmi 150: “Lavdëroni atë në Psalterin e Rruzares së Shenjtë”);

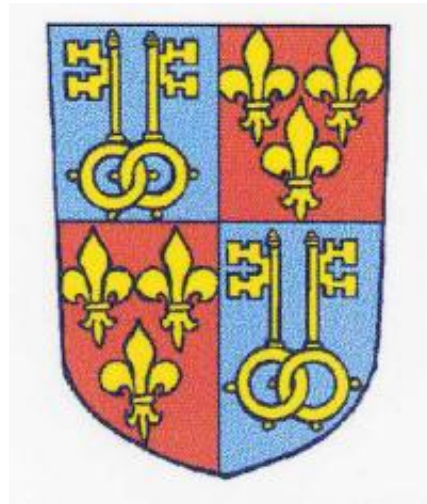
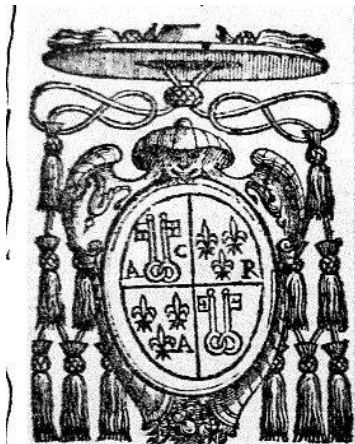
dhe Psalmi 32: “Në Psalterin me dhjetë korda, këndojini atij”.

“Këndoni Zotit Këngën e re” të Të falemi Mari, “Këndoni Zotit e gjithë toka”, do të thotë, çdo njeri, “Përshëndesni Marinë” Nënë e Hyjit, “që u përpoq shumë për ju, bashkë me mua” (Rom. 16).

Këndoni Rruzaren e Shenjtë, si Këngëtarët e Tabernakulit të Moisiut dhe në Tempullin e Solomonit, për të lavdëruar, bashkë me Engjëjt, Trininë e Shenjtë dhe Mbretëreshën e Shenjtërve në lumturinë e përjetshme, nëpërmjet Jezu Krishtit. Amen.

FUNDI I APOLOGJISË

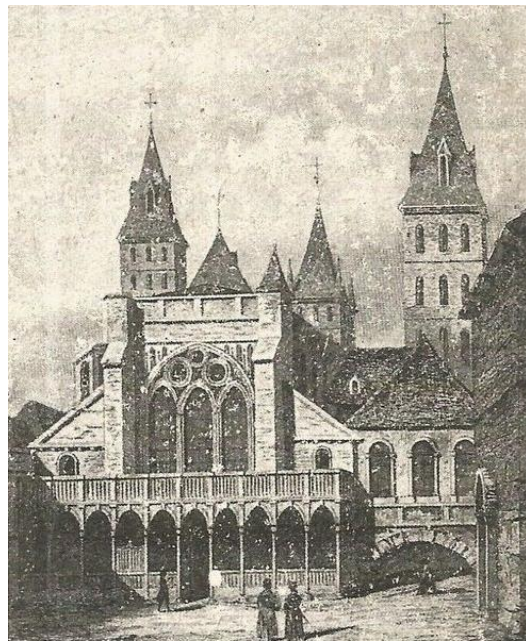
GALERIA E IMAZHEVE

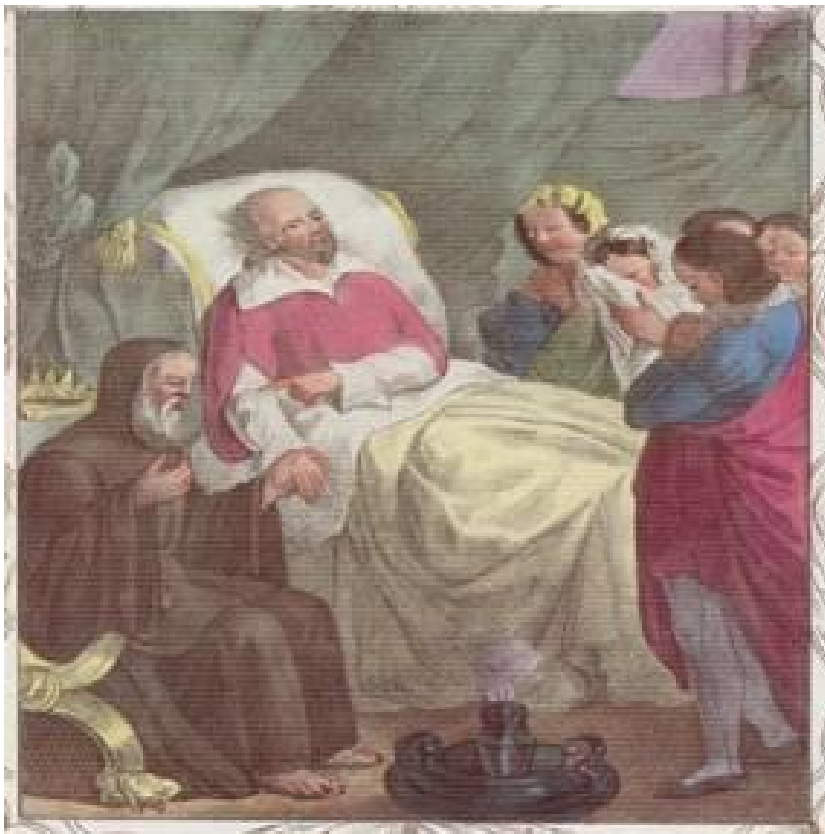
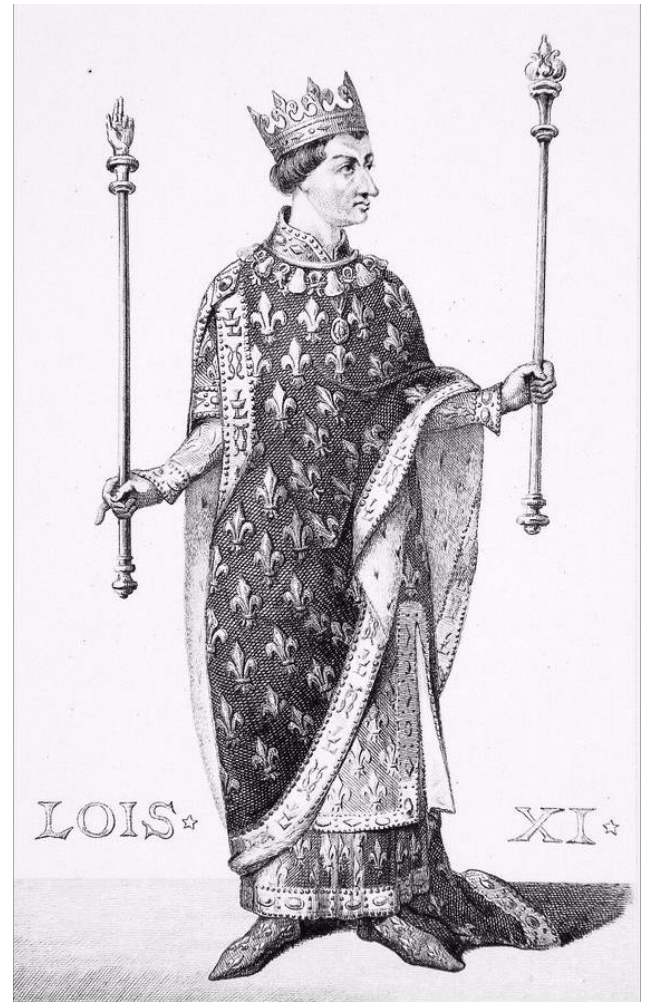
Pjesë nga siti ARALDICA VATICANA (<http://www.araldicavaticana.com/ritcluny.htm>):
FERRICUS A CLNIACO, CLUNY (DE) FEDERICO, qe Ambasador i Mbretit Luigji XI, dhe qe zgjedhur I peshkëv i Tournait nga viti 1473 deri në vitin 1483. Qe emëruar Kardinal, në fillim në fshehtësi, nga Papa Paolo II, në vitin 1471, por për shkak të vdekjes së Papës, emërimi nuk u krye. Papa Sisto IV, më 15 maj 1480 e emëroi Kardinal Ferrikon e Cluny, dhe ai arriti në Romë, me 3 qershor 1482 dhe iu dha kapela e kuqe e Kardinalit me 10 qershor 1482.
 Vdiq papritur në Romë, me 7 tetor 1483, para se të kthej në Tournai dhe u varros në Bazilikën e Shenjtes Mari të Popullit, në Romë.
Mbi stemë, dy çelësa të bashkëlidhur me zinxhir, simbol i Cluny, tokë e origjinës së Kardinal Ferrikos, simbol i Dukatit të Borgonjës.

Katedralja e Saint-Lazare e Autun, ku Ferriko i Cluny lindi, dhe ku përgatiti Kishën e varrimit, ku duhej të ishte varrosur pas vdekjes, gjë që nuk ndodhi, duke qenë se u varros në Romë.

Ja si duhej të dukej Katedralja e Notre Dame e Tournait, në kohën kur ishte Iveshkvë Ferriko. Dhe në qershor 1475, i Lumi Alano i Rupes shkoi aty në Tournai, për t'i dorëzuar Apologjinë e Rruzares Iveshkvit Ferriko.

Luigji XI, Mbret i Francës (Bourges, 3 korrik 1423 – Plessis-les-Tours, 30 gusht 1483), që dërgoi si Ambasador Ferrikon nga Cluny pranë Papës Sisto IV, për të bërë të vijë në Oborrin e tij Shën Françeskun e Paolës. Shën Françesku i Paolës, sapo arriti, megjithëse kishte shëruar shumë të sëmurë me murtajë dhe të sëmurë të tjerë, i parashikoi Mbretit vdekjen, megjithëse u përpoq për shpëtimin e shpirtit të tij.

Oratio funebris per R. D. Johannemantonium Episcopum
Alexandri-Sacri Pallacij causarum Auditorem dignissimum in
erequijs Reuerendissimi D. Cardinalis Tomacei habita atqz
edita xvij kalendas Nouembris Anno domini M. cccc. lxxxiij.
Pont. S. D. nostri Sixti pape quarti anno eius. xiiij.

Omnibus et apud gentes quas humane glorie ac p
pagandi nominis cura tenebat. et apud nostros
quos future eternitatis expectatio ducebat vsur
patum euisse enouimus Reuerendissimi patres et presules viriqz
insignes vt pie et religiose defunctoruz funera curarentur. Roma
ni impensis effusa largitate pecunijs funera magnorum virozum
querulis tibicinum modulis flebili cantu gladiatorijs ludis vi
sceratione et epulo celebrabant. statuis ac monumentis eorum me
moriam posteritati commendabant. Egiptij heroes suos sacrifi
cium in sepultura vsqz adeo decorabant. vt diuinis illis honores
erhiberent et pro dijs colerentur. Id autem q plurimas nationes
inter reliqua piacula fuit maximum. quod Solonis institutz fu
isse Anaximanes orator tradidit. vt honoratorum virozum lau
des in funere predicarentur. p. Valerius publicola. L. Brutum
primum consulem collegam defunctum. Fabius filium. Marcel
lus Marcellum patrem consulem. C. Cesar aniam. Liberius pa
trem in choro laudarunt. Jacob eulogium sepulchro Rachel in
scripsit. Hieremias Josie lamentabile carmen cecinit. Diuus Die
ronimus Nepotiani. et Fabiole. quam miraculum gentium appel
lauit. Ambrosius Theodosij Epithaphium cum in illis sepellien
dis non adfuisent litteris mandarunt. Pharisei Alexandrum.
quem viuente odio persecuti fuerant laudatione sua in funere
fraudari noluerunt. Idiplum etiam plebs Romana Appio mor
tuo quem in vita insensum habuerat prestitit q diligentissime
mulieribus in memoriam accepti beneficii. q Camilli furorem p
cibus demolitum reddidissent. vt illarum funera commendatio
ne quoqz ornarentur a populo Ro. concessum extitit. Hoc ego ge

Lutje e përmortshme, e përdorur për Kardinalin Ferriko nga Cluny, Romë 8 tetor 1483.

Pontificale Romanum, prodhuar për Ileshkvin Ferriko nga Cluny, në Bruges, mes viteve 1475 dhe 1476. Marrë nga: Foto stock - Alamy

Bazilika e Shenjtes Mari të Popullit, absidë, pas Altarit të Madh: këtu është varri i Kardinal Ferrikos nga Cluny. Masa 1 metër e 97 centimetra lartësi, dhe 77 cm largësi (Fotografia pranë).

HIC IACET · D · FERRICVS
DE CLVGNACO NATIONE
BVRGVNDVS IVRISVTRI
VSQ DOCTOR TITVLI
SANCTI VITALIS PRES
BYTER CARDINALIS EPI
SCOPVS TORONEN · QUI
OBIIT DIE MARTIS VII
OCTOBR ANNO SACVTIS
MCCCCLXXXIII
ORATE DEVM PRO SALVTE
ANIME EIVS

Varri i Cardinal Ferrikos nga Cluny, dhe Sheshi i Popullit, ku ndodhet Bazilika e Shenjtes Mari të Popullit, pikërisht pranë Pincios, ku Mbreti Luigji XI ngriti Kishën e Trinisë së Monti për Shën Franceskun e Paolës dhe Minorët.

Pelegrinazhi i 26 dhjetorit të vitit 2019 në varrin e Kardinalit Ferriko nga Cluny, në Bazilikën e Shenjtes Mari të Popullit, me disa vëllezër të Vëllazërisë së Rruzares së Shenjtë, të Famullisë së Shën Lukës Ungjilltar, në Romë, të pritur me shumë dashuri nga Atë Amedeo Eramo, që na çoi në varrin e Kardinal Ferrikos nga Cluny, dhe përpara të cilit bëmë një fotografi si kujtim.

Romë, i filluar me 16 tetor 2020, festa e Shën Margaritës Maria Alacoque, treditëshi i Shën Lukës Ungjilltar, Mbrojtës i Famullisë së Shën Lukës, Romë dhe përfunduar, me 9 janar 2021, të shtunën mes Tetëditëshit të Festës së Dëftimit të Zotit tonë Jezu Krisht.

Burimi i imazheve: Pinterest, faqja Regina Sacratissimi Rosarii – Beatus Alanus De Rupe, fotografi personale, kartolina të vjetra.

**DUA QË AS TANI DHE AS KURRË TË MOS KETË PËRFITIME DHE TË DREJTA TË AUTORIT MBI KËTA TEKSTE QË I PËRKASIN KISHËS SË SHENJTË.
KUSH DËSHIRON MUND TË PRINTOJË TË GJITHË TEKSTIN, PËR PËRDORIM PERSONAL OSE PËR TA DHURUAR. Don Roberto Paola**

